

Telephone No. 2541.

సంచిక ౧౪౦

249, ప్రతిపాదన, పార్లమెంటు.

జ్యోతిషకళాపాఠశాల,

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

పాపము బాకము నె. ౪౬, ము. దాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

కేంద్ర ప్రాధికార విచారణ

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమునకు బెజవాడ కేంద్రముగా చేయవలెనని, విశ్వవిద్యాలయభవనవిస్తీర్ణము పెట్టుండవలెనని అనుమతియములతో వైసుచాన్సలరు గారికిని గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ గారికిని జరిగిన యుక్త ప్రత్యక్షములనకల్లు యందు ప్రకటించడమైనది.

1927 సెప్టెంబరు 7 తేదీ గురువారమునాడు గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ కార్యాలయమునందు సమావేశమైన సభావ్యవహారము లీ దిగువరీతిగా ప్రకటించబడినవి.

సభ్యుల జాబితా :- (1) గవర్నరుగారు (2) గౌ. డా॥ పి. నుబ్బరావుగారు (3) ఆర్. లిటిల్ హేల్స్ గారు (4) డి॥ బి॥ టి. రాఘవయ్యగారు (5) వైసుచాన్సలరుగారు యింపబడిన విషయములు.

- (1) విశ్వవిద్యాలయ కారాస్థానము. పూర్వమునెట్ల బెజవాడలోనే యుండవలెను.
- (2) విశ్వవిద్యాలయ భవన నిర్మాణము. రాగల ఆగస్టు నెలలో కాసనభా సమావేశమున ఈ క్రిందనుదాహరించబడిన భవన నిర్మాణమునకు 2 లక్షల 80 వేలు కాంక్షన చేయవలసినదిగా కోరవలయును.

(3) పట్టపదానసభామందిరము	రు
పరిపాలక కార్యాలయము కొరకు	2,15,000
(4) వైసు చాన్సలరు నివాసగృహము	రు
ఉపభవనముల కొరకు	65,000
మొత్తము	2,80,000

(3) విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములు :- ఈ విషయములో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములు మూడుకన్న ఎక్కువయింపరాదని అంగీకరించబడినది. కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమున సవరణ చేయుటకు గవర్నరు మెంటువారు కాసనసభలో వ్యవహారము కొనసాగించుటకు పూర్వము రాజమహేంద్రవర విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమును రద్దుచేసి ప్రత్యామ్నాయముగా బెజవాడను కేంద్రముగా నిర్ధారణ చేయవలసినదని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారు తీర్మానముచేయవలెను.

(4) రాజమండ్రిలోని గవర్నరు మెంటు ఆర్ట్స్ కళాశాల భవన నిర్మాణము.

ఈ విషయమై ఆలోచించుటకు పూర్వమునెట్లైన (8) విషయమై ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారు తీర్మానించెదరా నీరీక్షించిచూడవలెను. నీటిసప్తవిషయమై యిప్పుడు చేయబడుచున్నదరికావు ఆపివేయవలెను. ఎందువల్లననగా రాజమహేంద్రవరములో ఆసన్నతరగతులు నెలకొల్పబడినచో కళాశాలను సావధానముతో వద్దకు మార్చవలసిన యగత్యములేదు. క్రొత్త కళాశాల భవనములు నెలకొలుప జేయుట సమీపములో నేయుండవచ్చును.

(5) ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునకు ఆసన్న తరగతులను నెలకొల్పటము.

చట్టమునందు విద్యాభివృద్ధి కనుగొన్న మైన పరిధి తులు ఏర్పడినచో అనంతపురములో ఆసన్నతరగతులు నెలకొల్పవలసిన అగత్యములేదు. రాజమహేంద్రవరములో విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రము తీసివేయవలయుమై నిర్ధారణ చేసేవరకును రాజమహేంద్రవరములో ఆసన్నతరగతులను స్థాపించరాదు.

మెల్లముగా గవర్నరు మెంటువారు నిర్ణయించిన పిమ్మట 11-4-27 తేదీన వైసుచాన్సలరుగారు గవర్నరు మెంటువారి కీక్రిందియుక్తమును వ్రాసిరి.

3-4-27 తేదీనకు తమయుక్తము అందినది. గతసభావ్యవహార నివేదిక జూబిచేరినది. 1, 2 విషయములలో నేను సంపూర్ణముగా సంతోషించుచున్నాను.

3 వ విషయములో నిర్ధారణచేయవలసిన భారము ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారిపై వున్నది. కాని, నే నొక్క విషయము చెప్పవలసిందిగా నాను. మీరు కోరిక కార్యపర్యవసానము ఇంకొక విధముగా చూడవలసిందగును. విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రములలోనుండి రాజమహేంద్రవరమును వివహరించవలసిన పనిలేదు. అనంతపురమునెట్లు ప్రత్యేక కేంద్రముగా భావించుచున్నారో అట్లే రా

జమహేంద్రవరమును కూడ భావించవలెను. ఇట్లు చేయుటవల్ల ప్రకృతికాస్త్రము సాహిత్య విద్య ఆసన్న తరగతి శిక్షణము మున్నగునానికి ఎలయు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమున నెలకొల్పి విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యధికారమునందుంచవచ్చును.

ఈ విధముగా చేయుటవల్ల ప్రకృతికాస్త్రము ప్రాతిపదికలను లేకుండును. విశ్వవిద్యాలయ భవనవిస్తీర్ణము గల యవకాశములను విశోధించుకొనిన వారముగురుము. ఇట్లు చేయుట వల్ల అనంతపురములో సమానముగా రాజమహేంద్రవరమును కూడ పరిగణించినవార మగుదుము. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన మెవలెనున్నదో ఆ బెజవాడలోనే ఆసన్న తరగతులను కాస్త్ర పరిశోధనా గారములను నెలకొల్పి విశ్వవిద్యాలయాధికారుల యధికారమునకు ఒప్పించినయెడల విశ్వవిద్యాలయాధికారుల కీస్థానములను గవర్నరు మెంటువారు పూర్తిగా వినియోగపరచినవారగుదురు. ఇట్టి పరిశోధనాగారములను ఇతరవిద్యా కేంద్రస్థానములందు నెలకొల్పటకు పూర్వము వానియొక్క సార్వకత్తి పరిక్షించుటకు సరియైనయవకాశము కలుగును. గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమువారి యధీనములో నుంచువలయుమై సభలో చర్చించబడినది నీవేదికలో పొందుపరచబడిలేదు. ఈవిషయము విశ్వవిద్యాలయముయొక్క ధనసంపన్నత యధార్థముగా నుండుటకు తగిన గారంజీ విషయమై నేను చెప్పియుంటిని. ఈవిషయమై యభిప్రాయములను విశేషముగా మున్ముందు తెలియజేసెదను.

తిరిగి వైసు చాన్సలరుగారు 22-4-27 తేదీన గవర్నరు మెంటు సెక్రటరీ గారికి వ్రాసిన లేఖనిషయములు :- బెజవాడనుకూడా విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రముగా చేయు విషయములో విద్యాలయ కేంద్రములు మూడేయుండవలయుననుటలో ఆ "మూడు" అను సంఖ్యకు యొకవిధమైన మహత్తును ఆపాదించుచున్నట్లుగా వాదించవచ్చు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టములో కేంద్రములు మూడేయుండవలయునని విధింపబడినంతమాత్రమున పున్నకచట్టము శిలాశ్రుతిగా భావించవచ్చు. అట్లు భావించక, విశ్వవిద్యాలయ సెక్రటరీగారియొక్క అభిప్రాయము పాటించి బెజవాడను వేరొక నాల్గవ కేంద్రముగా నేర్పరచవలెను. విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకవర్గమువారి కార్యాలయములు గలచోట నొక విద్యాలయ కేంద్రస్థానముండవలయు ననుట నిర్వివాదాంశము. బెజవాడలో యదినరక విశ్వవిద్యాలయ గ్రంథాలయమును మనము స్థాపించియుంటున్నచేతను విశ్వవిద్యాలయమువారు పామరజన విజ్ఞానాభివృద్ధి కరమైన విద్యాప్రచారాది వ్యవహారకాండనంతను బెజవాడనుండియే కొనసాగించవలసి యుండుటచేతను వ్యవసాయ కళాశాల మున్నగువి యిచటనే నెలకొల్పదలించియుండుటచేతను రెండు డా॥ రాయప్రోలుగారు యిచట కళాశాల నిర్మించుటకు 9 లక్షలు వినియోగించ సంసిద్ధులై యుండుటచేతను బెజవాడను కేంద్రముగా చేయుటనుగూర్చి తగ్గనిమాంసలు జేయును ననెను. విధానసభాసభా సెంపాండవలసిన విశ్వవిద్యాలయాభివృద్ధికి ఆటంకమును కలుగజేయవలెను. రాజమహేంద్రవరములో కేంద్రము నుంచుటలోగాని తీసివేయుటలోగాని బెజవాడయొక్క కేంద్రార్హతను ముడిచేసి తగ్గనివాదములలోనికి దింపవచ్చు.

రాజమండ్రిలో నుండవల విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమై ఖరీదిన నేను చూచించిన రీతిగా గవర్నరు మెంటువారు ఆమోదించిన యెడల, సావధానము వద్ద కట్టబడిన భవన నిర్మాణముల ప్లాను వదలివేసి నెలకొలుపజేయుట వద్ద కట్టబడిన భవన పద్ధతి నే ప్రారంభించి పని సాగించవచ్చును. రాజమండ్రిలో కేంద్రము ఉంచినను తీసివేసినను అచట నొకగవర్నరు మెంటు సభ్యులైన ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఉంచవలెననియు గవర్నరు మెంటు సంకల్పము. కనుక అనంతపురంలో భాటు రాజమండ్రికూడా సమావార్యతగల కేంద్రముగా పరిగణించవలెను. అంతయుగాని, బెజవాడలో ప్రకృతికాస్త్రకళాశాలలను ఆర్ట్స్ కళాశాలలను స్థాపించుట నిర్వహించబడువరకును రాజమండ్రిలో ఆసన్నతరగతులను నెలకొల్పవలెను.

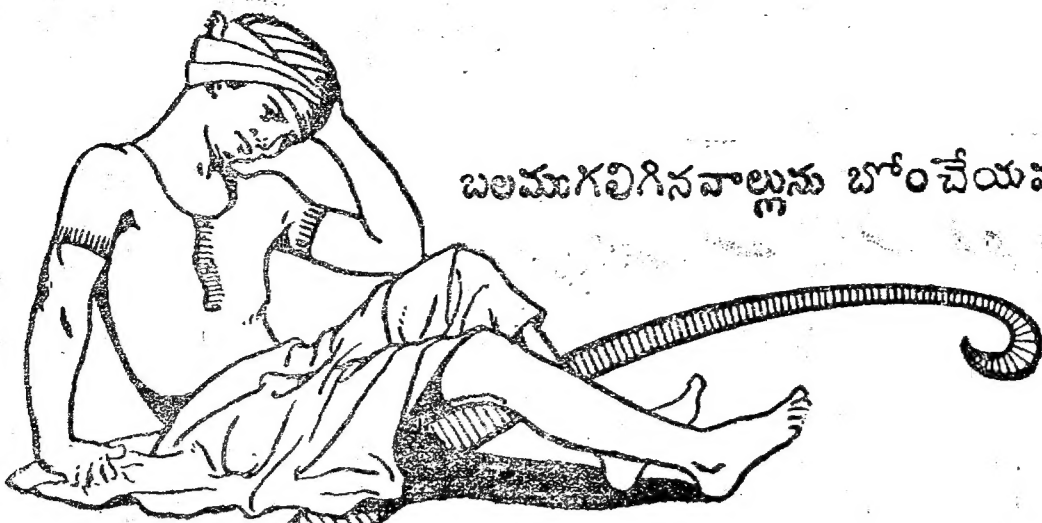
బెజవాడలోని కార్యస్థానము నకు వలయు కార్యాలయభవన నిర్మాణమును త్వరితముగా ప్రారంభించవలసియున్నది. నే నెట్లెప్పిరవిషయములగూర్చి గవర్నరు మెంటువారు తమ యభిప్రాయములను త్వరలో తెలియజేసినచో బెజవాడలో స్థాపితవలసియున్న లాకాలేజీ, గ్రంథాలయము- వ్యాపారకాస్త్రకళాశాల-దీనికి చేయవలసిన నిర్మాణము తెలియజేసెదను.

నేను ముఖ్యముగా మీకు తెలియజేయవలసిన విషయమింకొకటి ఏదనగా గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమువారి అధీనముచేయుట. ఈపనిని గవర్నరు మెంటు చేసినయె

డల నూతనముగము, ఆరంభముగును. ప్రపంచము దన్నిదేశములలోను ప్రభుత్వమువారు ధనసహాయముచేయుచు తాము నెలకొల్పిడి విద్యాలయములు విశ్వవిద్యాలయముల యధికారమున జేయుటకు బదులున్నది. పట్టభద్రులైనవారు కాస్త్ర పరిశోధనచేయుటకు నెలకొల్పిడి కళాశాలలను పరిశోధనాగారముల విశ్వవిద్యాలయము పరముజేయదుచివ్వుకు పట్టభద్రులను తమకాశేయ కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్వహించవలరా? ఈ హిందూదేశములో నేలకొల్పి, డక్కా విశ్వవిద్యాలయములందు ప్రభుత్వస్థాపితకళాశాలలు విశ్వవిద్యాలయములకు నకపరచబడినవి. అట్లు చేయుట వల్ల అచటి విద్యార్థి వివేకసంపత్తి యితరైతక్కు యనేకవిధముల ప్రత్యక్షముగ నున్నది. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయముయొక్క సంపూర్ణాధికారములో లేక కేసులను బంధితమైనట్టికళాశాలములను విశ్వవిద్యాలయమువారు పామర జన విజ్ఞానమునకు ప్రత్యేకముగా కృషిచేయవలెను. గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయమునకు వశపరచవలెననియు డా॥ సి. వి. రామగారును ప్రాసెసర్ యస్. రాధాకృష్ణన్ గారును తమయభిప్రాయమును ఖండితముగాజెప్పిరి. గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయము వశముజేయుటవల్ల గవర్నరు మెంటు వారిచే ప్రత్యేకించి నిర్వహించబడుచున్న విద్యాకాఖయెదుట విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలకవర్గము రవిదీపస్వామ్యముగా కళావిహినముగానుండగలదు. ధనమువిషయములో కూడ గవర్నరు మెంటువారు ప్రత్యేకించి ఖర్చులను, ఆయాకళాశాలలకు తమవిద్యాకాఖాధికారులద్వారా వాడుచుండుటకంటె విశ్వవిద్యాలయమునకే ఏకమొత్తముగా సదరు ధనమును ఒక గ్రాంటుగా యిచ్చినయెడల ద్వంద్వాధికారమురాదు. వ్యవహారము సక్రమముగా జరుగును. గవర్నరు మెంటు కళాశాలలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారి వశముచేయబడును అని ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టమున వేర్కొనబడినది. ఈవాదానము వర్ధవ్యాధానమునకు సంకల్పించబడినదా? ఒకవేళ విశ్వవిద్యాలయమువారు పరిశ్రమాభివృద్ధికొరకై పారిశ్రామికవృత్తి శిక్షణార్థముకళాశాలలను నెలకొల్పిచో వానిని గవర్నరు మెంటువారు అంగీకరించెదరని చట్టములో వేర్కొనబడినది. ఇందువల్ల గవర్నరు మెంటు కళాశాలలంతప్ప అట్టివే విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపితములను విశ్వవిద్యాలయమువారి నిర్వహించుట కధికారులగురునటలలో సముజనమైన తారతమ్యమేమిటి? కనుక గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కధీనముచేయుటకేల వెనుకాడవలయును? ఇప్పుడున్న ఉపాధ్యాయవర్గమునకు కొన్నివేతన పరిమాణాభివృద్ధిలు వాగ్దానముచేయబడి యున్నదిగములియ్యబడినవి. విశ్వవిద్యాలయమువారి యధికారమునకే యుపాధ్యాయులందొగులు పాత్రులైనప్పుడు గవర్నరు మెంటు నిర్ణయములు తారుమారుననెమోనుని లిటిల్ హేల్స్ గారు ఆధ్వర్యముచేప్పిరి. కాని, సదరు వాగ్దానములు విశ్వవిద్యాలయమువారి కెగిరించినచో విశ్వవిద్యాలయమువారు వానిని పాటించియే ప్రవర్తించెదరు. ఉపాధ్యాయవర్గము గవర్నరు మెంటువారి యుద్దోగనై యుండి విశ్వవిద్యాలయమువారి యిష్టానుసారము పనిచేయవలసినప్పుడు సదరు ఉపాధ్యాయవర్గముయొక్క ఉద్దోగనే వావై ఖరీదిన అక్షేపించి అదుపుజ్జలలో నుండుటకు విశ్వవిద్యాలయమున కవకాశముండదని లిటిల్ హేల్స్ గారు చెప్పిరి. కాని, యీ పరతులు సదరు ఉద్దోగలకు తెలియజేసినచో ఎట్టి తగాదాను సందించవు. విశ్వవిద్యాలయ వ్యవహారకార్యస్థానమునకు దూరస్థము కళాశాలపై విశ్వవిద్యాలయాధికారులు అధికారము చేలొయించి నిర్వహించవలెనని అభ్యంతరము సరియైనదికాదు. బెజవాడలోనే కళాశాలలుండినప్పటికిని, చాల మారములోనే ఉండగలవు. మార్గములోనుండకతప్పదు. అంతమాత్రముచేత అధికార ప్రాబల్యము క్షీణించదు ఉదాహరణగా అమెరికాలోని హార్వర్డు విశ్వవిద్యాలయముయొక్క వైద్యకళాశాల బోస్టన్లోనున్నది. కాబట్టి ఈ విధముగా గవర్నరు మెంటు కళాశాలలను విశ్వవిద్యాలయాధీనముచేయుచో సదరు కళాశాలాధికారులే యీ పదవిని ఆమోదించెదరు.

27-4-24 వ తేదీన వైసుచాన్సలరుగారు తిరిగి గవర్నరు మెంటువారి కీక్రింది యుక్తమును వ్రాసిరి. వెనుక నేను వ్రాసియుండిన యుక్తములో వొకముఖ్యమైన విషయము వ్రాయ మరచినాను. బొబ్బిలి మహారాజావారి యుపకారవేతనమును, పాశగలురాజాగారి యుపకారవేతనమును కాస్త్రపరిశోధకులకై వినియోగింపబడుననియు తమ విశ్వవిద్యాలయ పరముగానియ్యబడియున్నవి. కాబట్టి యీ విశ్వవిద్యాలయముయొక్క స్వక్రియ కాస్త్రపరిశోధన విద్యాశాలలు లేనిచో యీ యుపకారవేతన

4

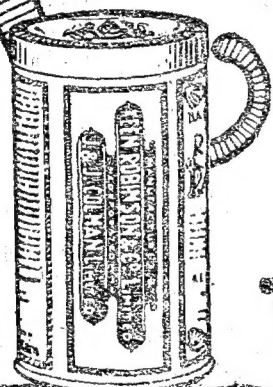
బలముగలిగినవాల్లును బోంచేయవచ్చును.

మన పూరిలో అధిక ఉష్ణముగా వుండుటవల్ల అధిక బలమువార్డుకూడ జేచారు పడుతూవున్నారు. అధిక ద్రేహకష్టము చేసినవెనుక, గాలిలో వుండినప్పటికిన్ని లేక చెమటలోటి, పంకా అడుగునవుండినప్పటికిన్ని ఉష్ణము అధికమై కొంచము జ్వరము కలుగును. ఆ మాదిరిగా ఉష్ణము ఏర్పడుటవల్ల రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజలేక నిల్లగాగాని కాచి భోంచేసినట్లయితే ఉష్ణమును అనుచును. సాధారణ కాలములో యీ బార్ లీ నిల్లను త్రాగి నట్లయితే నిండా ఆరోగ్యముగా వుండును; బలము వింతాకలుగును; స్త్రీగణుగా శరీరపును; వాంటి ఎచ్చునప్పుడు, వాంటిలోకూడ రాక, కడుపులో నీ నిలచివుండును. యీ బార్ లీ గంజి స్త్రీగణుగా వుడికిపోవును.

మేలైన బాతివాండ్లును, ఎప్పుడున్న రాబింసన్ బార్ లీని తీసి గంజికాచి త్రాగుచున్నారు.

చెత్తలు కలిపిన సాధారణ బార్ లీను చూచుటకు కొంటికి పగుటుగావుండుటకు, చాక్ లాడి కలిపిన బార్ లీని తీయవద్దండి. రాబింసన్ బార్ లీ, మేలైన బార్ లీలో వుండి చేతిలో తాకక అధిక సుదముగా చేయబడి నది. రాబింసన్ బార్ లీలో, సాధారణ బార్ లీకంటే 8 మునులు సక్తి గలిగివున్నది.

ది 1 పపును 5 పపును డబ్బీలు యిక్కడన్న చిహ్నము.

ROBINSON'S
PATENT BARLEY

రాబింసన్ బార్ లీని తీయండి.

ము తెల్లువినియోగపడగలవు? బెజవాడలో శాస్త్రబోధనసా హిత్యబోధన నిమిత్తము కళాశాలలు నెలకొల్పబడునరకును వే చియుండుటవల్ల ధర్మవాతలు నిరత్యాచులయ్యెదరు. ఇప్పుడి విశ్వవిద్యాలయమున కను బంధిత మైన కళాశాలయందలి విద్యార్థులకును పండితులకును యీ యుప కారవేతనములను వినియోగించవలసినదని విజిత్ పేల్చుగారు చేసినసలహా నాకు భావ్యముగాలేదు. కనుక యిప్పుడు చేయవ గిన కర్తవ్యమేమనగా నేను చెప్పినప్రకారము ప్రస్తుత గవర్న మెంటు కళాశాలను విశ్వవిద్యాలయముగాధికార పరముజేయుట యే. బొబ్బిలిరాజాగారిధర్మమును సక్రమముగా వినియోగించిన తోడనే యనేకమంది యువారపురుషులు విరాళములనొసంగ ప్రోత్సహించబడుదురు.

5

చాన్సలరుగారువ్రాసిన యు త్తరములకు ప్రత్యుత్తరము గా గవర్న మెంటు సెక్రటరీగారు 4-5-27 తేదీన యీవిధమున లేఖ వ్రాసిరి.

బెజవాడలోని గవర్న మెంటు నివేళిస్థలములను విశ్వవి ద్యాలయ భవనగర్భానుల కిచ్చువిషయము ఎంతవరకు ఆలో చింపబడినదని మీరు అడిగియున్నారు. విశాఖపట్నంలో ఇంజ నీరింగు కాలేజీయొక్క ప్లానులు ఎప్పటికైనా కావలెననికొరి బెజవాడలోని భవనగర్భానులను నిర్మ యముగా లేదు. రాజకుమారి పాండ్యులకు బదులుగా బెజవాడనే కేంద్రముగా నే యుటకు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ నెలెలువారొక తీర్మానము చేయవలసిన దని గవర్న మెంటువారు సలహానిచ్చియుండిరి. మీరట్లుచేయుక

రాజకుమారిపాండ్యులను ఉన్నదున్నట్లుగానే యించి బెజవా డలో అవసరముగా ఇంకొక కేంద్రము నెలకొల్పవలెనని సలహా యిచ్చును గవర్న మెంటువారిని పునరాలోచన చేయవలసినది గా కోరిరి. కనుక గవర్న మెంటువారు పునరాలోచన చేయుచు న్నారు. ఈ కేంద్రవిషయము నిర్ధారణ అగువరకును సలహా విషయమే అధికారనిర్ణయము చేయబడదు.

బెజవాడ కేంద్రముగా నిర్ణయింపబడిన పిమ్మట ఉన్న తవిద్యాశిక్షణ సంబంధకళాశాలలు బెజవాడలోనే పెంపొందిం పజేయవలెనను సంకల్పము కలదు గనుక విశాఖపట్నం సివిలు ఇంజనీరింగు కాలేజీ నిర్మాణవిషయ విషయము విరమించుట మంచిదేకదా?

6

వైసు చాన్సలరుగారి ప్రత్యుత్తరము—విశ్వ విద్యా లయపట్టుకు ప్రకారము పారిశ్రామిక కళాశాలలను విశ్వవిద్యా లయమువారు నెలకొల్పట కధికారము కలదు. కాబట్టి అందు నిమిత్తము కావలసిన భూముల ప్రదేశమును విశ్వవిద్యాలయము వారు చూచుకొనవలసియున్నది. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయమువారు సల నిర్ణయము చేసికొనేవరకును గవర్న మెంటువారు మే ము చూచించిన భూములను ఆస్వాక్రంతము చేయరాదు.

మీరు చెప్పినరీతిగ సక్రమముగా నెలెలువరకు తీర్మా నించి బెజవాడకేంద్ర త్వమును నిర్ణయించవలసియో యున్నది. కనుక అంతవరకును బెజవాడలో మేము చూచింప బడిన గవర్న మెంటుభూములను ఆస్వాక్రంతము చేయరాదు. అవి ఇకముందు కట్టవలసినచో ఇంజనీరింగు కళాశాలవర్గం కు కావలసినవి.

7

గవర్న మెంటు సెక్రటరీగారు 8-5-27 తేదీన వైసు చాన్సలరుగారికి వ్రాసినలేఖ:—

బెజవాడ కేంద్రము

గతమాసము 7 తేదీన జరిగిన సభలో చేసిన స్వయము ప్రకారమే గవర్న మెంటువారు చేయదలచినవారు ఆతీర్మాన మును రద్దుపరచి రాజకుమారిపాండ్యులను ప్రోత్సహియు మును గోరుచు మీవిశ్వవిద్యాలయవలసినదని కోరుచున్నారు. యునట్లుగా త్వరలో నిర్ణయము చేయవలసిందిగా కోరుచున్నాము. గవర్న మెంటు మెంటువారు గత విద్యాలయములో బెజవాడలో కేంద్రమేర్పడిన నిర్ణ యమునకు మరొక విశ్వవిద్యాలయముగాధికారమునకు ఆస్వాక్రంతము చేయరాదు. ఇప్పుడు గవర్న మెంటు పక్షములోనున్న బడి సామి యధావిధిగానే యుండును.

బొబ్బిలిరాజాగారు పానగల్లురాజాగారు యిచ్చినకా ప్రతిరోధకార మైన యుపకారవేతనముల వినియోగవిషయ ములో మీరు చెప్పినవిక్కు కలగజాలదు. నుద్దాగువిశ్వవిద్యాలయములో మీరు చెప్పినవిక్కు కలగజాలదు.

3960 తిరుత్తణి, చిత్తూరు జిల్లా.

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ

డాక్టరు గురుమూర్తిగారు చేసినవి

1926-1927 సంవత్సరపు రిపోర్టుపై గవర్నరు మెంటువరి
రివ్యూలోని ముఖ్యవిషయములు.

రహదారులు

మొలకల కొత్తరోడ్లు ఈసంవత్సరము వేయబడినవి.
కొత్తరూరూ రోడ్లు బాగున్నవని తెలియబడినారు. కొత్తగా
యాసంవత్సరము 50 వీధిలాంతరాలు వేయబడినవి.

ప్రాథమికవిద్య

ఈసంవత్సరము మూడుపాఠశాలలు కొత్తగా పెట్టించిరి.
ప్రయివేటుపాఠశాలలను రెండింటిని వారి యాజమాన్యముక్తింద
కు తీసికొనిరి. ఆడపిల్లలకొరకు ఏర్పాటుకాబడిన ఏడుపాఠశా
లలోకల్పి మునిసిపాలిటీవారు 49 పాఠశాలలను నిర్వహించిరి.
నిరుద్యోగసంవత్సరముకన్న ఈయేడు పిల్లలు—బాలుకు, బాలికలు
కూడ-బడులకు సరిగావెల్లిరి.

ఆరోగ్యము

కలరావలన యిద్దరు చనిపోయిరి. ఈయేడు మరణములు
తప్ప పట్టణములో ఏవిధమయిన అంటురోగములు లేవు. చంటి
బిడ్డల చావులు హెచ్చినవి. పుట్టినవారిలో వెయ్యికి 250 చనిపో
యిరి. నిరుద్యోగ సంవత్సరము 228 మాత్రమే చనిపోయిరి.

కుళాయిలు

కుళాయిలకు కావలసిన స్థానాలు, ఎత్తిమేటలు తయారు
చేయబడ్డవి.

పన్నులు

ముఖ్యముగా పన్నులలో నూటికి 94 వ వంతున్న చిల్లర
పన్నులలో (Miscellaneous) నూటికి 95 వ వంతున్న వసూలు
కాబడినది. నిరుద్యోగ సంవత్సరము ముఖ్యముగా పన్నులలో నూటికి
92. 4 వ వంతున్న చిల్లరపన్నులలో నూటికి 80 వ వంతున్న
వసూలు అయినది.

రిమార్కులు

మొత్తముమీద పరిపాలన సంపూర్ణముగానున్నది.
కాని చంటిపిల్లల మరణములగుర్తి శ్రద్ధ వాగా తీసికొనవలసి
యున్నది.

1925-1926 సంవత్సర పరిపాలనపై దొరతమువారి
రివ్యూలోనుంచి ముఖ్యవిషయములు.

రహదారులు

ఒకమైలు కొత్తరోడ్లు వేయబడినవి. రోడ్లుబాగున్నవని
కలెక్టరుగారు తెలియబడినారు.

ప్రాథమికవిద్య

మాడు కొత్తపాఠశాలలు యాసంవత్సరము తెరువబడి
నవి. బాలబాలికలు సరిగా బడులకుపోలేదు.

ఆరోగ్యము

చంటిపిల్లల మరణములు తగ్గినవి. పుట్టినవారిలో వెయ్యికి
260 నుండి 223 కు మరణములుతగ్గినవి. కాని యింకను చంటి
పిల్లల మరణసంఖ్య ఎక్కువగానే ఉన్నది. పట్టణములో కలరా
కాని, క్షేమకాని లేదు. ఈసంవత్సరము 66 గురు మాత్రము
మహాచివలన చనిపోయిరి.

కుళాయిలు

పదిలక్షలరూపాయలతో కుళాయిలు ఏర్పాటుచేయు
టకు గవర్నరు మెంటువారు అనుమతించిరి. స్థానాలు, ఎత్తి మే
టలు తయారుచేయబడ్డవి.

పన్నులు

పన్నులవసూలు బాగున్నది. ముఖ్యముగా పన్నులలో
నూటికి 92.4 వ వంతున్న చిల్లరపన్నులలో 80 వ వంతున్న
వసూలు అయినది.

రిమార్కులు

ముఖ్యముగా చెరుమానుగారి కృషివలన పన్నుల వసూలు
బాగున్నది. తక్కిన అన్నిడిపార్టు మెంటులలోకూడ కొంత
అభివృద్ధి ఉన్నది.

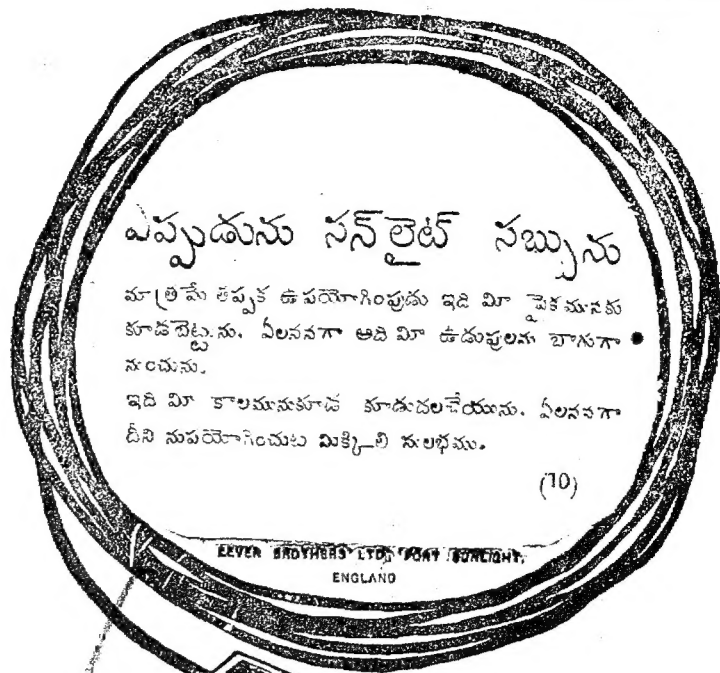
(న్యకీయవిలేఖరి)

త్వరపడుదు

చౌకధరలు

దీపావళి ముద్దుసామానులు

కొత్తరకపు దీపావళి ముద్దుసామానులు మావద్ద మిక్కిలి
ప్రశస్తమైనవి దొరకును. 4089
దినావెల్ ఖయ్యురువర్షు కంపెనీ, మచిలీపట్నం.

3716

కర్నాటక ఖాదీ

కర్నాటరాష్ట్రమునకు శ్రీయత గంగాధరరావు దేశ
పాండ్యగారు నాయకులు. వారి యాజమాన్యమున జరుగు ఖాదీ
పనిని తోసికొనట కపకాళము వెంకటాచార్య ప్రచర్యచయన
కలిగెను.

ఆ రాష్ట్రమున వడుకుపని మన రాష్ట్రములోనలే వివిధ
రకములుగా నున్నది. మిక్కిలిముతకమొదలు, నుంచినన్నమువ
ధకు నడుకగలరు. ప్రతిపట్టుటనున్నవకుకలకున్న, మజారి
లు మనదేశములోకన్న తక్కువ. జనము మనకంటే చీడు.
నేత నుజూరిలు మనదోపాటు, తేడా కొంచెముపెద్ద. ఖా
దీధరలు సరసముగానేయున్నవి. ఉప్పిక అనే ఉత్పత్తిస్థాన
ములో ధరలు చెన్నరాజధాని అంతటిధరలలో చౌకయినతో
యెన్నది. అచ్చట గజన్నరవెట్టులో 18 పుంజాలు అతి
కినబట్టు గజం 1 కి 0-11-0 చొప్పున ఇచ్చెను. 50 అంగుళా
ల వెట్టులో 17 పుంజాలు చూపగ ఖాదీ గజం 1 కి 0-8-6.
48 అంగుళాలవెట్టులో 16 పుంజాలుగల ఖాదీ గజం 1 కి
0-8-0 చొప్పున విక్రయించుచున్నారు. 18 పుంజాలలో త
ప్ప తక్కినపుంజాలలో పుంజమునకు 0-0-5 ధర ఆచుచున్నది.
ఖాదీకాస్త్రునిభలుల అడగ మయ్యదీయె. కొనుదారికి పుంజం
0-0-6 ఇవ్వగలవారు, ఖాదీధర వాగాల్గించిరిని ఎంచునను
కర్నాటకులు 18 పుంజాలబట్టుకుడ 9 అజాలు చొప్పున
అమ్మగలిగినచో, వారిని పూర్తిగా అభినందించెదమను. వారి
తక్కిన ఉత్పత్తిస్థానములలో ధరలు మన రాష్ట్రపుధరలకు గా
లియేయున్నవి. ఉప్పికసంస్థలో సరకు కొలికిగా మాత్రము
తయారగుచున్నది.

భారతదేశము మొత్తముమీద ఒకచోట సాగ్యమైనపని
మరొకచోటకూడ సాగ్యముకావలెను. కాన ఆంధ్రరాష్ట్ర
ములో ఖాదీ తయారుచేయుపద్ధతుకూడ యాధరక అమ్మ
టకు కృషిచేయవలెను. ఖాదీకి నిప్పుడు హెచ్చుగరలే యం
డననియు, ఆప్రకారమే కొనుమండవలెననియు, గలఅభిప్రాయ
ముతోలిగించి, ఖాదీని సామాన్యమైనధరలకు విక్రయించగల
మని యాచుచేయవలెను. ప్రస్తుతము యీ రాష్ట్రము కొంత
సరకు పుంజం 1-కి 7½ (ఏడుపైసాలున్నర)కు మించకునుట్లు
ఏర్పాటుచేయుచున్నాము.

హెచ్చుఖరీదు కలిగిన ఖాదీనిమాత్రమే మనము చేయిం
చగలిగినచో, మన విద్యుత్తధర్య మేమియని మనలోమనము

ప్రశ్నించుకొనవలెను. నిజముగా మనచేదలమీద అభిమానము
కలిగి, అది గాఢముగా నాటుకొనియున్నచో, హెచ్చుగర
కైన దానినే కొనవలెను. ఆయాప్రాంతవాసులు కిది ధగ్గయు.
అట్టి నిర్దనములు కలవు. మంగళూరులో ముతక ఖాదీ చాల
చెడుగాచేయించినది నీలవయ్యయ్యగారు, ఖాదీపని అగిపోయెను.
అఖిలభారత చర్మాసంఘమువారిని అప్పు అడుగగా వారియ
లేదు. ఆకార్యవర్గ శ్రీయత బాంకరుగారు అచ్చట సంచార
మున కేగినపుడు, ఆఖాదీనే కొనుదేవి అచ్చటి ప్రజల కుదో
ధింప, వాడు దానినంతకు కొనిరట. మరల పని ప్రారంభింప
వీలుకలిగెను. గజరాతులో మోటుఖాదీ ప్రియముగా తయార
గును. వారు దానినే కొని విడుదలచేయుచున్నారు. అట్లే చీద
రాష్ట్రమున ఉత్పత్తిములోకూడ జరుగుచున్నది.

ఇట్టిపనియే యింగ్లండులో జరుగుచున్నది. ఇంగ్లండు
సమీపమున ఆయిల్ ఆఫ్ మాక్ అను లంక గలదు. అందులో
ఖాదీ తయారు అగుచున్నది. ఇంగ్లండులో మాంచెస్టరులో
చునదేశమునకు దిగుచుతియున వస్త్రము సంతయు మరలమీద
చేయుచున్నారు. ఈ మరబట్టుకన్న ఆ లంకలోని ఖాదీ ముతక,
ప్రియము. కాని అబట్టుల మరలజుజునులు తాము సృష్టించు
బట్ట నానక తీసికొట్టుచు, తాముమాత్రము ఆ లంకలోని ఖాదీ
కట్టుచుంటు. ఇంగ్లీషువారిని అనుకరించువాడు మనలో కలరు.
వారి సద్గుణములకు శేర్షుకొనవలెనా? ముతకైనను, ప్రియమైన
ను, ఆంధ్రాభిమానము స్థిరమైనచో, ఆంధ్ర ఖాదీని ధరించుట
యే, ఆంధ్రావని మోదించేతేనుటయు, ఆంధ్రుల పరధర్యము.

శేషం,
భావప్రద బి.వి. } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి,
గురువారము. ఆంధ్రకాళా కార్యదర్శి.

EARN Rs. 100 to 200 a-month

WANTED:—District Agents in
all parts of Burma and Ceylon to sell
our famous Mysore Agarbathies and
other Perfumery Articles and to can-
vass Shares.

Apply with two annas stamps For particulars to:—

K. RAMA DAS, Managing Director,
The Mysore Perfumery & Indigenous
Industries, Ltd., MYSORE.

వింత మాదిరిన మై. బి. ఎన్. రైల్వే

గతమార్చి 8 వ తేదీన బి. ఎన్. రైల్వే కార్మిక సమ్మె అంతమొందినపుడు మరల యితర కార్మికులు యీ రైల్వేలో యింకొక సమ్మెకు గురై ఆలోచనలు జరుపబడునని యెవరైనా తలచి యుండలేదు. సమయము 5 నెలలు పూర్తియైన వెంటనే అలాగే 9 వ ఆగస్టున రైల్వే అధికారులు ఖగ్గపూర్ వక్రమార్గంలో 2000 మందికి ఆక్టోబరు 7 వ తేదీనుండి వారి పనులు ఆవసరము లేదని నోటీసులు యిచ్చినారు. 9 వ తేదీనుండియు పని వాండ్లు తమతమ పనులలోనికి పోయి నిర్విఘ్నము ల లో కూర్చుని యేపనియు చేయక తమ సత్యాగ్రహమును, సహాయ నిరాకరణముతో వెల్లడి చేయుచున్నారు. ఇంతవరకును కాంట్రాక్టర్ల భంగమును కలుగలేదు. అధికారులు తాము కలుగజేసి కొనకబోయిన యిటులే యికముందుగాడ కాంట్రాక్టర్ల భంగము కలుగగలదని తోచుచున్నది.

పనివాండ్రును తొలగించుటనుగూర్చి రైల్వే అధికారులు యీ క్రిందితీరున కారణములు చెప్పుచున్నారు.

ఈ రైల్వేకు గత సమ్మెలన, యీ నడుమ బ్రిటన్ వల్లను చాలా నష్టము గలిగినది. కానలసిన పనులు చేయుటకు మిక్కిలి అవశ్యమయిన సిబ్బందిగాక హెచ్చు సిబ్బంది ఖగ్గపూర్ వక్రమార్గంలో నున్నారు. గనుక హెచ్చు సిబ్బందిని తీసి వేయవలసిన అగత్య మిప్పుడు గలిగినది.

పనివాండ్రులకు తేబడు యూనియనువారు యీ క్రింది తీరున చెప్పుచున్నారు.

ప్రైవేటును, బ్రిటన్ వల్లను పనులు ఆపుదల చేయబడుటలను యిప్పుడు హెచ్చుచుండి పనివాండ్రు హెచ్చుపని చేయవలసియున్నది. ఏజముగా హెచ్చుపని యుండబట్టే కలకత్తాలోని, బడ్, ఆంగన్, బన్, షేండర్, వాగన్ సప్లయ, కంపెనీవారలకు యీ రైల్వే కంపెనీ పెద్ద పెద్ద కంట్రాక్టులపై ఆర్డరు లిచ్చి సామానులు తెప్పించుకొనుచున్నారు దీనివలన యిప్పుడున్న మనుష్యులేగాక యింకా హెచ్చుచుండి పనివారలు ఆవసరము, అగత్యము, అని తెలియుటలేదా? ఒకవైపున పనివాండ్రు నోటీసులిచ్చి యింకొకవైపున యింగ్లండునుండి కొంతమంది దొరలను ఆఫీసుల్లో నెలకు 500 రూపాయలపై జీతముతో యిప్పుడే తెప్పించుచున్నారు. కనుక కంపెనీనష్టముతో పనిచేయుట లేదు అని స్పష్టమగుచున్నది. యూనియను తమతో భాగహోదలు కారు, ఆహారముతో అధికారులు యీ మనుష్యులను తొలగించి విషయమందు యూనియనుతో యేవిధముగాను సంప్రదింపుచుండలేదు. దీనికితోడు నోటీసు లివ్వబడ్డ 2000 మందిలోను గత ప్రైవేటులో హెచ్చు శ్రమపడి సమ్మెదారులందు సానభూతి చూపుచు తాముగూడ సమ్మెకట్టిన పనివారలే అయియున్నారు. కనుక యీ బద్ధులు యూనియన్ ధ్వంసము చేయుటకై చేయబడుచున్న కృత్రిమాలోచనల పర్యవసానముగాని కంపెనీ నష్టపర్యవసానము గాదు.

ఈ స్థితిలో యీ సమ్మె యిప్పుటి పరిస్థితులు దాటి యితరత్రా వ్యాపించుమునుపే ప్రజలు ప్రభుత్వము మేల్కొని తగిన జాగరూకత వహించుట సమంజసమని విన్నవించుచున్నాను. కార్యము చేయుదాటక పూర్వము రైలదొరగారు నూచించిన రాజీనామము యేర్పాటుచేసి పనివాండ్రు కంపెనీ వారికి సఖ్యము కుదుర్చువలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వమువారిదైయున్నది. ఒకవంక హిందూముసల్మాన్ల కలహములు చేరకపోక పనివాండ్రు సమ్మెను యింకొకవంక సహాయనిరాకరణాసన్నోల్లంఘనములు యిచ్చి జీనిమించి అతివృత్తివరదలు అన్నియు సేచు హిందూనేతమున పాడచూపుచుండుట చేతదొర్లగ్రహ కాక ప్రకృతిపరిణామమే తెలియచున్నది.

నేటినుండియు కంపెనీవారే వక్రమార్గము నూనివేసి నారు. ఇటుల నూనినంతకాలము పూర్తిగా జీతములిచ్చెదమని నోటీసులిచ్చినారు. అంతేగాని రిట్రెయ్ మెంటు మానెదమని మాత్రమగుట. పండ్లెండువేలమందిని ఊరక కూర్చోనబెట్టి జీతములిచ్చుట కొప్పుకొనిన కంపెనీవారి ఆర్థికనూత్రములు దుర్గావృత్తములై యున్నవి. భీ! ధనమా! నీ ప్రభావము వర్ణనాతీతము.

గురగపురము 12-9-27

(ఒక విలేఖరి)

తామర తైలము

డబ్బి 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

అమ్మ తామరనది నీటిలో మదరాసు లోక బ్యాంకు

అన్నపూర్ణయ్యగారి సంచారము

పశ్చిమాంధ్రజిల్లాలకు ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెను, ముమ్మాటికి కావలెను

(నర్సేయచిలేఖరి)

ఆనంతపురం, ధర్మపురి, మదనపల్లి, వాయలపాడు, పుంగనూరు, చిత్తూరునగరములలో ఆంధ్రోన్నతప్రచారము గావించి ఆంధ్రమహాసభా స్థాపనసంఘకార్యదర్శి శ్రీయుత నన్నగారి అన్నపూర్ణయ్యగారు కడపజిల్లా, వందలూరును 8-వ తేదీకి చేరిరి.

వందలూరు

శ్రీ ఆర్కాడు పశురామరావు, ఎం. ఎల్. సి. గారి ఆధ్వర్యతక్రింద శ్రీ అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకతనుగూర్చి డిప్లొముగ నుపన్యసించిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రము కావలెననియు జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్రతీర్మానమును ఆసెంబ్లీలో శ్రీమాన్ సి. దొరసామయ్యగారు బలపరచవలెననియు తీర్మానింపబడెను. ఉత్తరసర్కారులవారు పశ్చిమాంధ్రజిల్లాల ప్రజలయెడ అలక్ష్యభావమును చూపుచున్నారని అభిప్రాయము కొందరు సభ్యులచే ప్రకటింపబడెను.

కడప

9-వ తేదీ ఉదయమునకు అన్నపూర్ణయ్యగారు కడప చేరిరి 10-వ తేదీ సాయంత్రము మధ్యకృష్ణ నాటకశాలలో జరిగిన బహిరంగసభయందు అన్నపూర్ణయ్యగారు ఆంధ్రోన్నతమునుగూర్చి విపులముగ నుపన్యసించిరి. మ్యూనిసిపలు చెయిర్ మాన్ శ్రీ ఏ.కాంబరక్రెష్టిగారు శ్రీ గుండురావు, బి.వి.వి.ఎల్. గారిని ఆధ్వర్యముగానూడ ప్రతిపాదించినమీదట శ్రీ గుండురావుగారు రధ్యక్షతీతము నలంకరించిరి. ఆంధ్రోన్నతమును కడపకు శ్రీ తిరుమయ్య కాదనియు, అన్నపూర్ణయ్యగారి కిచ్చుట యొక్క ప్రశ్న అనవసరమనియు అధ్యక్షులు సెలవిచ్చిరి. తమకు శ్రేయ గలవనవరచని శ్రీ అధ్యక్షులవారు సెలవిచ్చినందులకు వారికి అన్నపూర్ణయ్యగారు వందనములర్పించిరి. తాము రాకముందే కడపవారు సభిచేసి దొరసామయ్యగారికి ఆంధ్రరాష్ట్రతీర్మానమును బలపరచవలెనని తీర్మానమును పంపియుండినచో తమకు పూర్తిగ శ్రేయ తగియుండునని అన్నపూర్ణయ్యగారు రసిరి. ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణావశ్యకతనుగూర్చి యిచ్చుట విపులముగాచెప్పుట అనవసరమని అధ్యక్షులు సెలవిచ్చుటచే రెండు మూడుమంటలు ముగించెననిరి. ఆంధ్రరాష్ట్రము నిడించిన పిమ్మట ఉత్తరసర్కారులవారే అన్ని సౌకర్యముల బావుకొని తమగూర్చిదొక్కెడ రెండు భయము దత్తమండలముల ప్రజలలో విశేషముగ నుండుట విచారకరము. ఇట్టి అనుమానము, అపనమ్మకము ఆంధ్రజాత్యుత్సాహమునకు వేరుపురుగునంటిదని నా నమ్మకము. ఆంధ్రరాష్ట్రము ఆంధ్రులెల్ల సౌకర్యమునకుగాని ఒక్క సర్కారువారికే కాదు. కాన అట్టి భయమువలనని అన్నపూర్ణయ్యగారు హెచ్చరించిరి. జిల్లాలలో జిల్లాలకు కొన్ని విషయములలో ముందుట సహజము. ఇప్పుడు కూర్చున్న దావరి, కృష్ణజిల్లాలముధ్య యీ ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునుగూర్చి ఎంతమాటిజగుచున్నదో చూడుడు. అంతమాత్రమునకన్న గోదావరి జిల్లాలముధ్య ద్వేషములు పెచ్చు పెరుగునని చెప్పుట కవకాశములేదు. ఒకవేళ సర్కారులవారు రందగనేకమై దత్తమండలప్రజలపై దాడిచేయుదురని యనుకొన్నను అది సాధ్యముకానేరదు. దత్తమండలముల ప్రజలు అంత చేతకానివారా? ఎన్నటికినీ కాదు. వారు మనుష్యులవలె జీవి తమహక్కులకాపాడుకొనెదరు. కాన అట్టిభయంబు అనవసరము. భాషప్రయుక్తరాష్ట్రములు మంచిదందురా, ఆంధ్రరాష్ట్రమునుకోరకతీరదు. ఆ సిద్ధాంతము నంగీకరిండుటచే దాని నమ్ము జరపకతీరదు. ఏసిద్ధాంతమునైన అమలుజరుపునప్పుడనేక కష్టముల నెదుర్కొనవలసియుండును. ఆకష్టములకు జంకి వెనుకంజవేయుట ధీరత్వముకాదు. ఇత్యాదిమాటలలో అన్నపూర్ణయ్యగారు తమయువన్యాసమును ముగించిరి.

శ్రీయుతులు సీతారామయ్య, బి. దేవరాజులనాయుడు, సి. పి. రామచంద్రరావు, బి. యల్. నరసింహారావుగారు మాట్లాడిరి. ఆనంతరము రెండు తీర్మానము లేకగ్రీవముగా నామోదింపబడెను. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణము వెంటనేజరుగవలయునని మొదటితీర్మానము. తమ ప్రతినిధియగు దొరసామయ్యగారు జోగయ్యగారి తీర్మానమును బలపరచవలెనని రెండవతీర్మానము.

ప్రొద్దుటూరు

11వ తేదీ సాయంత్రము ప్రొద్దుటూరులో శ్రీ ఎ. కె. మునిగారి ఆధ్వర్యమున ఆర్కవైశ్య రీడింగ్ రూములో సభిజరిగెను. ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకతనుగూర్చి అన్నపూర్ణయ్యగారి

గంటనేపు ఉపన్యసించిరి. మదరాసులోని ఆంధ్రభాగమునూడ ఆంధ్రరాష్ట్రములో చేర్చవలెనని వాదించిరి. మ్యూనిసిపలు చెయిర్ మాన్ బి. వసంతరావుగారుమాట్లాడుచు ఆవిధముననే మాట్లాడిరి. మదరాసునే ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు కార్యస్థానముగ చేయవలెననిరి. మదరాసురాజధానిలోని ఆంధ్రప్రదేశ్మును మదరాసులోని ఆంధ్రభాగముతో సహా ప్రత్యేకరాష్ట్రముగాచేయవలెననియు, శ్రీమాన్ దొరసామయ్యగారు ఆసెంబ్లీలో జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్రతీర్మానము నామోదింపవలె ననియు ఏకగ్రీవముగా తీర్మానించిరి.

తాడిపత్రి

12వ తేదీ సాయంత్రము అన్నపూర్ణయ్యగారు తాడిపత్రిలో పి.వాకిని ఇనుక తిన్నలపై జరిగిన బహిరంగ సభలో నుపన్యసించిరి. ధీమనేనరావుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. శ్రీ కె. వెంకటరమణాచార్యగారు అన్నపూర్ణయ్యగారిని సభ్యుల కెక్కువరచిరి.

అంతట అన్నపూర్ణయ్యగారు లేచి ఒక అరగంటనేపు ఆంధ్రరాష్ట్రనిర్మాణావశ్యకతను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. జోగయ్యగారి ఆంధ్రరాష్ట్రతీర్మానమును బలపరచవలసినదిగా తమ ప్రతినిధియగు శ్రీమాన్ సి. దొరసామయ్యగారిని కోరుచు తీర్మానింపబడిన సభ్యుల హెచ్చరించి తమ యువన్యాసమును ముగించిరి. అంతట ఆవిధముగ తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నామోదింపబడెను.

ఆ సమయమున శ్రీ కె. వెంకటరమణాచార్యగారు లేచి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును అనంతపురమునకు మార్చవలయునని కూడ సభివారు తీర్మానించుట మంచిదని నడుపుచు తమయభిప్రాయమును చెప్పవలసినదిగా కోరిరి. అన్నపూర్ణయ్యగారు లేచి తాను వచ్చినది కేవలము ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణప్రచారము కొరకేయనియు అయినను వ్యక్తి అభిప్రాయమును చెప్పట కెట్టి యాటంకములేదనియు ఇదివరకే పత్రికలలో తమవ్యవస్థ అభిప్రాయమును ప్రకటించియుంటిమనియు చెప్పిరి. పశ్చిమాంధ్రజిల్లాల ప్రజలు ఉత్తరాంధ్రులయెడ కొన్నిగొప్ప అపోహలు అనుమానములు కల్గియున్నారని తాము వింటిమనియు తమ సంచారానుభవములు కూడ నట్టివేయనియు అందుచే ఉత్తరాంధ్రులు తమ సదుద్దేశములను కనుబరచి యిట్టి అపోహలు నశి పడేయవలెననియు సెలవిచ్చిరి. అదియే అనంతపురములో విశ్వ విద్యాలయ కేంద్రస్థాన ముండవలెనని తాము నూచించుటకు కారణమని నుడిచిరి. ఈవిషయమునుగూర్చి తమయభిప్రాయమును కోరినచోట్ల మాత్రమే బహిరంగసభలలో చెప్పుచున్నానని నుడిచిరి.

వెంకట్రమణాచార్యగారు తమ తీర్మానమును వ్యాఖ్య చేయవలెనని కోరిరి. విశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానము అనంతపురమునకు మార్చవలెననియు ప్రస్తుత సెలవిరులను కదల్చరాదనియు తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నంగీకరింపబడెను.

స్ఫోటకమువల్ల చనిపోవద్దు!
సిల్వర్ స్వీట్ ను వాడుము!!

స్ఫోటకము వచ్చిన దినముననుండియే సిల్వర్ స్వీట్ ను సేవించిన, ఎట్టి ఆయాసము లేకుండ నయమగును. మచ్చలు ముఖమున గాని శరీరము మీదగాని నిల్చియుండవు. దీనిని స్ఫోటకము తాకమునుపే సేవించిన ఒక సంవత్సరమువరకు(పడి) మొదలైనవి ఎప్పుడూ నంటవు. స్ఫోటకము తగిలిన రోగదగ్గరకు వ్యాధిఅంటునని ఏలాటిభయము లేకుండా దరిజేరవచ్చును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.
వివరములకు 4056

DAS GUPTA.
"SILVER SWEET"
CHITTARANJA AVENUE NORTH
P O Beadon Street, Calcutta.

మోయోకన్య వ్రాసిన భారతమాత యను గ్రంథము

శ్రీమతి పద్మావతి

మహాత్మాని ప్రధానవ్యాసము

(నిన్నటి తరువాతి)

మోయోకన్య ఆశయము

భారతదేశము స్వపరిపాలనమున కర్హమైనదిగాదనుకారమున పాశ్చాత్యుల ఆక్రమణకు భారతమునకు సాగించుటయే మోయోకన్య ఆశయము.

ఈ మోయోగ్రంథమున పలువురు నుడివినటుల వ్రాసిన విచిత్రములగువాక్యములను చూడగ సత్యమునే వ్రాయవలెనను నిర్బంధ మవసరము లేని యొక నవలవలెనే యిది కనబడుచున్నది. ఆ వాక్యములలో కొన్ని యెంతో త్రమును విశ్వసనీయములు గావు గాన నట్టి వాక్యముల నామెచే ఆరోపింపబడిన స్త్రీలకును పురుషులకును వానివలన నెట్టి గౌరవమును లభింపజాలదు. మా బిడంబడికలు అంగ దేశపు రాజుతోనే బెంగలీ బాబులతోగూడ కూడిన దొంగనముతో భారతదేశపు సంస్థానాధిపతులెట్టి సంధియను చేసికొనలేదు. ఉద్యోగములలో నన్న యొకళ్ళన్న లతో మేమెన్నడును రాయబారులను జరుపము. బ్రిటిషువారి దేశమున పరిపాలించునంతకాలమును సార్వభౌముని పతమున మాతో వ్యవహరించుటకు బ్రిటిషు దేశీయులగు తమ మనస్సులనే పంపుచుందురు. అంతయును మిత్రులమయమున నెలల జరుగవలెనో నలుల జరుగవలెనో. బ్రిటిషువారు వెడలిపోయినచో సంతానాధిపతులెటుల వ్యవహరించుదురో మేమెరుంగుదుము, అని యొక సంస్థానాధిపతి అతిశాంతముగ నాతో ననెను—అని యామె వ్రాసిన వాక్యము 816 వ పేజీలలో నున్నది.

భారతదేశ సంస్థానాధిపతుల కెట్టి పతనము కలిగినను యిటుల నుడుపుటకు చాలినంత నీచస్థితికి పాల్పడినసంస్థానాధిపతులగు మనదేశమున నుండగలదని ప్రజల నిదర్శనము కనబడినదేగాని నేను నమ్ముజాలను. ఆమె ఆ సంస్థానాధిపతిమేనెల్ల డింపలేదు.

బ్రిటిషువారు మనదేశమును వదలిపోయెదరని మా మహారాజువారు నమ్ముజాలరు. కాని యిపు డాంగ్ల దేశమును పాలించుచున్న బ్రిటన్ ప్రభుత్వమునా రెట్టి అనుచితముగలకానిచ్చిన నియ్యవచ్చును. కావున మహారాజువారు రహస్యముగా నేనలను ఆయుధసాముగలను నిదర్శనముచేస్తారు. వెండినాణెములనుగూడ తయారు చేయించుచున్నారు. ఆంగ్లేయులు వెడలిపోయినచో పంగరాష్ట్రమున మరెచుడు నెలలనాటికి ఒకరూ పాయి గాని ఒక కన్య గాని మిగిలియుండదు” అని యొక దినము నుడివినని యామె వ్రాసిన మరొక ముఖ్యము 814-వ పేజీలోనున్నది.

వట్టి కల్లు

ఈ మహారాజువారో యాప్రజ్ఞాకాలియగు దవానెవరో యామె వివరించుచుండలేదు భారతదేశమునందున్న ఆంగ్లేయులు (పురుషులును, స్త్రీలును) నుడివినటు లీమె చాలవాక్యములను వ్రాసియున్నది. నిజముగా వారిలో నెవరైన నెలులనుడిచియున్నచో వారియందుంచబడిన విశ్వాసమును వారెవ్వరే యగుదురు. వారు తమ అధీనముగనున్న వారికిని తమ ఆంగ్ల శాంతినిగూడ అన్యాయము చేసినవారగుదురు. భారతీయులతో నొకరికిగా బహిరంగముగాను, పాశ్చాత్యులతో మరొకరికిగా రహస్యముగాను తెలుపునట్టి ఆంగ్ల పురుషులను ఆంగ్ల తరులను మనదేశమున చాలమందుండుటయే నిజమైనచో నేను వారి కొరకు చాలచింతించెదను. మోయోకన్య తన పెంటచీపురుతో పోగుచేసిన యీచేతను ఆంగ్లేయులెవరైన చదువుట తలసింపినచో నామనసులోనున్న భావములను వారు సరిగా గ్రహింపగలుగుదురు. భారతదేశము నవమానమునకు పాలుజేయవలెనను నాశగల మోయోకన్య తనకు ప్రామాణికముగా పేర్కొనినవారిచే అవమానమునకు పాలుపరుచుట తలసింపినది. ఇట్టి ప్రమాదముల నెవరును కాదనజాలరనిగూడ నామె ప్రగల్భములను పలికినది. ఆమె వివరించిన విషయములలో చాలభాగము విడిగాగూడ నిరాధారములని నమ్ముటకు తమ ప్రాథమిక నిదర్శనమును చూడగలిగినచోనే నేనాశించెదను. వానినిన్నటి కలిపి చదివినచో యామె గ్రంథమంతయును కల్లపుట్టినట్లనినగూడ సప్తముకాగలదు.

నే నీ వ్యాసమును భారతీయులకొరకు వ్రాయలేదు. శ్రద్ధతోను సానుభూతితోను ప్రతివారమును ఎంగ యిండియా ప్రతికను చదువుచుండేది అధికసంఖ్యాకులగు అమెరికా ఐరోపా ఖండవాసులకొరకే వ్రాసితిని. ఈ గ్రంథము నెంతమాత్రము నమ్మునగూడదని వారికి సప్తముగా తెలుపుచున్నాను. మోయోకన్య నా కారోపించిన సందేశమును నేనొసగియుండలేదు. అప్పుడు నాచెంతనుండి నేను చెప్పినమాటలనున్నటిని

వ్రాసికొనినవా డింకాకదుమాత్రమేగలదు. ఆ సందేశమునుగూర్చి తనకేమియును జ్ఞాపకములేదని ఆతడుగూడ తెలిపెను. నా కడకు వచ్చెను అమెరికాఖండవాసుల కందరికిని నే నొక్కసం దేశమునే తెలుపుచుండును. వార్తాపత్రికలలోని వ్రాతలను ఆమెరికాఖండమున మొత్తంబుంచెడు గ్రంథములను మీరు నమ్మువలదు. మీరు భారతదేశమునుగూర్చి యేమైన తెలుసుకొనగోరినచో అభ్యర్థనలై భారతదేశమునకువరండు. స్వయముగా గ్రహింపుడు మీరెటుల రాజులనిచో అనుకూలముగను ప్రతికూలముగను వ్రాతలను రెండుపక్షముల వ్రాతలను శ్రద్ధగాచదివి అప్పుడు నిశ్చయించుకొనడు. సాధారణముగా మొత్తంబుండు గ్రంథములలో అతిశయోక్తులతోగూడిన నిందయో లేక అతిశయోక్తులతోగూడిన ప్రశంసయో యుండునేగాని యథార్థముండదు” అనియే నేను తెలుపుచుండును మోయోకన్యపద్ధతి ననిలంబింపవలసి నేనిపుడు మరల పాశ్చాత్యులకందరికిని తెలుపుచున్నాను. ఆమె వ్రాసివేరితిని ఆమె నిర్భూతవామయితే భారతదేశమునకు రాలేదు దురభిప్రాయమును పెట్టుకొనియేవచ్చినది. ఈసంగతి ప్రథమప్రకరణమును చదివినంతమాత్రముననే సప్తముకాగలదు. ప్రతిపుటయందును నీ ప్రతికూలభావము గోచరించుచునే యున్నది. ఆమె స్వయముగాచూచి తెలుసుకొనుట కిదేశమునకు రాలేదు ఆమె విషయసంపాదనమునకేవచ్చినది. ఆవిషయజాలములో ముఖ్యతభాగ మామెను అమెరికాలోనే నులభముగా దొరకియుండును. ఈ గ్రంథములు వేలకాలదిగా విక్రయింపబడుచున్న నెటులనలన నే పాశ్చాత్య వాఙ్మయ విజ్ఞానముల దురవస్థ విదితిముకాగలదు.

మోయోకన్య నన్యాయము

ఎంతకాలమునైనను మోయోకన్యగూడ తాను చేసిన ఘోరమున నన్యాయమున చింతించి జప్తుత్తాపమును చెందగలుగునేమో యను నాశలనగూడ నేనీ వ్యాసమును వ్రాసితిని. ఆమెకడు ప్రాచీనమున భారతదేశమునకు ఘోరమున నన్యాయముచేయుటయేగాక నిష్కారముగా అమెరికావారికి భారతదేశముపై నిట్టి దురభిప్రాయమును కలిగించుటగూడ నిరుపమాన మేధాశక్తి నామె దుర్వినియోగము చేసియున్నది గాని యిది ముఘాత్వముగా చేసినదని కాదనియే నేనునమ్మెదను.

“భారతదేశీయులకొరకే” అని ఆమె వ్రాయుట మరియొక కాలవైపరీత్యము ఆమెతో సంస్కృతగా దీని వ్రాయలేదు. నాయభిప్రాయము సరియైనదికానిచో ఆమె మరల భారతదేశమునకువచ్చి ప్రశ్నలను సమాధానముజయ్యలెను. అప్పుడాపరీక్షలో నామె నిలువబడ గలిగినచో ఆమె మనదేశమున నివసించి మమ్మధింపవలెనను మోయోకన్యను ఆమెగ్రంథమును చదివెడువారినిగూర్చి నేను వ్రాయునదియే.

ఇక భారతీయులనుగూర్చి నేను కొంత వ్రాయవలసియున్నది. ఈ గ్రంథమును చదువుటవలన అమెరికా ఐరోపాఖండవాసుల కెట్టి భావము కలుగదుగాని భారతీయులందరూ దీనిని ముఖ్యముగా చదువవలెననియే నేను తెలిపెదను. ఆమె మోవివనిందల నన్నింటిని మనము ఖండనచేయుచున్నగాని వాని సారాంశమును మనము కాదన జాలము. ఇతరులు మనలనుగూర్చి యెట్టియభిప్రాయమును కలిగియున్నారో మనము దెలుసుకొనవలసియే యున్నది. ఈ గ్రంథమును వ్రాయుటలో ఆమెను గలఉద్దేశముతోగూడ మనకు పనిలేదు. నిదానముగాపనిచేయు సంస్కృతకిది కొంతవర కుపకరింపగలదు. ఆమె వ్రాసినవాక్యములలో కొన్నిటినిగూర్చి అక్కేసిండుటగూడ అవసరమే. వైష్ణవులధర్మము త్రిపుండ్రవిష్ణుమునందు నిందార్థముకలదని యామె వ్రాసినది. నేను వైష్ణవమతమునుబట్టి ఛట్టితిని నేను బుద్ధు ఆలయములనుగూడ పోవుచుండువాడని నాకు బాగుగా జ్ఞాపకమున్నది. నాకుటుంబమువారు ప్రాచీన సాంప్రదాయపరులగు వైష్ణవులు. నేనుగూడవైష్ణవనామమునె చిన్నప్పుడు పెట్టుకొనుచుంటిని. నిరపాయకరమును దర్శనీయమునగు నీ నామమున కనినీతికరమున నర్థముగలదని నాకుగాని మాకుటుంబముగాని మరెవరికినిగాని తెలియదు. చెన్నపురిలో నే నీ వ్యాసమును వ్రాయుచున్నపు డేవిషయమునుగూర్చి అచలచాలముచి వైష్ణవులనీగితిని. వారందరునుగూడ తమ కట్టిచేదియును తెలియదనిరి. వివనదానికట్టి నిందార్థ మెన్నడును లేదని నేనుమాచింపజాలను. గాని లక్షలకొలది భారతీయులు వైష్ణవనామమును ధరించుచుండినను యిట్టినిందార్థము దానికి కలదని వారికే వ్యతిరేకి తెలియదనిమాత్రము నే నెరుగుదును. మనము అమానుకముగా అనుసరించుచున్న చాలపద్ధతులలోగల సీతభావమును వెల్లడించుభారము మనదేశమునకువచ్చెడు పాశ్చాత్యులపాల బడినది. శివలింగమునకు నీతిబాహ్యమును సంకేతముకలదని నే నొక క్త్రీప్రస మిషనరీలు వ్రాసిన గ్రంథములోనే చదివెతినిగాని నేనుశివాలయములలో లింగములను చూచినపుడు నా కట్టిచేదియును పొడకట్టలేదు. ఒరిస్సాలోని దేవాలయములపై నీతిబాహ్యములగు విగ్రహములు కలవనిగూడ నే నొకమిషనరీ గ్రంథమునందే చదివెతిని. నేను శ్రీజగన్నాథమునకు (పూర్వ)వర్ణనపు

డు దానినిపరీక్షించితిని. కడుశ్రద్ధగాచూచినచోగాని అవికనబడవు. అదేవాలయములకు నిత్యమును పోవుచుండేది వేలకొలది తెలికల కాబొమ్మలపంగలియే తెలియదు. పరికించి అదేవనిగా వెలికినగాని అబొమ్మలకనబడవు, కాని వానిని కనిపెట్టియెవరైన మనకెరింగించినచో మనము వారిపై కినుక జెందగూడదు. పారిశుధ్యము అతిబాల్కవివాహములు మున్నగు వానినిగూర్చి ఆమెచాలవిపరీతకల్పనలనే చేసినది. కానిసంఘమునందుగలయిట్టిలోపములను పూర్తిగా రూపుమాపుచుకొని గ్రంథమువలన మన కధిక మగు ప్రోత్సాహము కలుగవలెను. విదేశీయులు సద్భావముతో మనకెరింగించు నంచివిషయములకు వారికి మనము కృతజ్ఞులముగానుండవలెనని మనము(కోర్కమునడచుకొనినచో)అభిమానువలన కంటె విమర్శకులవలననే పెక్కు విషయములను గ్రహింపగలుగుదుమని నా ఆభావమువలననే నేను చెప్పగలను. అపనిందలతో కూడిన యీ గ్రంథమునుగూర్చి మన ఆగ్రహమును మనము వెల్లడింపవలసినదేగాని మనలోపములను మనము తెలుసుకొనకుండనుండగూడదు. మనము కేవలము ఆగ్రహధరితులమై యున్నచో ఆంధ్రులవలన మనకే గాని ఆమె కెట్టి నష్టమును కలుగదు. పాశ్చాత్య దేశములందువలె మనదేశమునందు గూడ విజేతవాక్కితేని పాశ్చాత్యులు చాలమంది కలరు. ఆమె వ్రాసిన విషయములన్నియును అసత్యములని మనము(వాడుబూనినచో) మానవప్రపంచమున మన భారత జాతి ఆదర్శప్రాయమైనదని మనదేశీయులలో పలువురు దుర్బుధుమహాలకులు తెలుపింప గలరు.

ఇపు డీ గ్రంథముపై విమర్శచేయుచున్న విమర్శకులులందరినింపుచుటకు కనుబకుచున్నది. దేశీయులగ్రహవేటులకాగూడదు. నా కష్టమును శక్తియును తీరికయుగూడ లేకున్నను విధిలేక నేనీ వ్యాసమును ప్రారంభించితిని. తులసిదాసు వ్రాసిన యీ దిగువవాక్యముతో దీనిని ముగించు చున్నాను.

భగవంతుడు సృష్టించిన చరాచరాత్మకమున ప్రపంచము నందంతటను మంచితెడ్డు కలసియే యున్నవి. రాజహంస నీరక్షీరములను విడదీసి క్షీరమును మాత్రమే త్రాగునటుల వివేకవంతుడు నెడుగును పరిపాలించి మంచినమాత్రమే స్వీకరించును.

నోటీసు

ప్రొద్దుటూరు తాలూకా చిన్న శివగనపల్లె గ్రామంలో వుండు యిరంగంరెడ్డి పెద్దబయ్యపురెడ్డి సదరు గ్రామంలోవుండు యిరంగంరెడ్డి పెద్ద గంగిరెడ్డి ఎగయిరాలమీద సదరు గ్రామం డిమాండ్లు నె 1429, 1430 అనగా చంద్రమాశేశ్వరస్వామి ఇవాంధూముల స్వాధీనమునకుగాను ప్రొద్దుటూరు డిస్ట్రిక్టు మునసపు కోర్టులో దాఖల్ చేసివుండు 1927 ఫిబ్రవరి 2, ఎస్. నె 6 రులో పుష్కగిరి మహంబాల్ శంకరాచార్యులవారిని పాల్గొని గాచేర్చుమని వాది దాఖల్ చేసివుండు సిటికా (80-9-27) తేదీకి వాయిదావేళివున్నదని యావస్థకుండి యానోటీసుద్వారా తెలుపడం ఆయినది.

ప్రొద్దుటూరు, } ఎం. రామస్వామయ్య, 15-9-27 } డిజరు.

బాపట్ల నవార్డినేటు జడ్జి కోర్టులో

వి. సి. నెం 5/1925

ఇన్ సాల్వెంట్:—గోరపర్తి కొలంరాజు తుత్రయము. వ్యవసాయమును, కందుకూరు, ఒంగోలు తాలూకా, 1920 ప్రొవిన్స్ యిన్ ఇన్ సాల్వెంట్ ఆక్టు 5 లోని 37 సెక్షన్ ననుసరించి 15-2-26 తేదిన గుంటూరు ఆఫీసులో రిజిస్టరుగారిచే ప్రెసరుడవారిచినవాతని యిన్ సాల్వెంట్ గా తీర్మానించి యిచ్చిన ఆద్రుతు, సదరు. యిన్ సాల్వెంట్ విడుదలకొఱకు ఏర్పరచిన కాలములోగా దరఖాస్తు దాఖల్ చేసుకొననందున. 5-9-1927 తేదిన యీ కోర్టువారిచేత రద్దుచేయబడెను.

సజ్ కోర్టు బాపట్ల } ఎ. ఎస్. కృష్ణస్వామిఅయ్యర్ 12-9-1927 } క్రిస్చిఫల్ నవార్డినేటు జడ్జి

వివాహవయోనిర్ణయము

బాలికలకు 12 సంవత్సరములలోపుగను, బాలురకు 15 లోపుగను

వివాహములు జరుగుటను నిషేధించుచు శారదగా రొక బిల్లు

ను ప పా ది ం చు ట

బిల్లును సర్కు లేటు చేయవలయునను ప్రభుత్వపునవరణ వీగిపోవుట

భారత శాసనసభలో చర్చావివరములు

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:— అనధికారసభ్యుల బిల్లులపై చర్చలుపుట్టిన నేటిదినము ఉదయము 11 గంటలకు భారత శాసనసభ సమావేశమయ్యెను. అనధికారసభ్యుల బిల్లులు తీర్మానములపై చర్చకు ప్రత్యేకింపబడిన దినమలసంఖ్య అల్పముగ నుండుటచే నేటిదినము ప్రశ్నోత్తరముల సమయముకూడ సాధారణ కార్యక్రమమునకై వినియోగింప సభ్యులు అంగీకరించిరి.

రాజకీయసంఘములను రిజిస్టరుచేయుటకు అనకాకేమి గృహవిభాగమున సంస్థలిజిప్రేక్షను అప్పసవరాబిల్లులు యకొ. సి. కేల్కార్డుగా యజపాదించిరి. ఈ సవరణబిల్లు ఆమోదింప బడెను.

వివాహవయోనిర్ణయము

హిందూ బాలికలయొక్కయు బాలికలయొక్కయు వివాహపు యుక్తవయస్కును నిర్ణయించి బాలికలకు 12 సంవత్సరములలోపుగను బాలురకు 15 సంవత్సరములలోపుగను వివాహములను నిషేధించుచు ఒక బిల్లును రావుసాహెబు హెచ్. శారదాగారు ప్రవేశ పెట్టి ఈ బిల్లును పరిశీలించి సెలెక్షన్మిటిని ఏర్పరచవలయునని ఉపపాదించిరి. ఈ ఉపపాదనము గావించుచు శారదాగారిట్లు చెప్పిరి. రజస్థలయైన మూడుసంవత్సరముల అనంతరమే బాలికలకు వివాహము చేయవలయునని ముఠర్కర్ణ శాస్త్రమునందు వ్రాయబడినది. కావున హిందూధర్మశాస్త్రముల ననుసరించి 16 సంవత్సరములకు పూర్వము బాలికలకు వివాహము చేయకూడదు. ఈ బిల్లు మతవిధానములకు విరుద్ధమైనది కాదు. భారతదేశమున బాలవిత్తముల సంఖ్య అధికమగుచున్నది. అల్పాయుష్యులు అధికమగుచున్నారు. ఆయుష్యు తగ్గుటకు బాల్యవివాహములే కారణములు ఇతర నాగరిక దేశములలో బాటు భారతదేశము తలయెత్తి తిడుగవలయునని ఈ బాల్యవివాహములు అంతమొందవలెను. ఈ విషయమున ఈ విషయమై తనసంస్కరణము గావించుకుండిన స్వరాజ్యసంగ్రామమున కొనసాగించునంత క్షేత్ర మనసంతటివారి కుండదు. ఇట్టిచట్టము బోధా, మైసూరు, భరత్పూరు సంస్థానములందు అమలునందున్నది.

16 సంవత్సరముల వయస్సుకుల్పబడిన బాలికలకు వివాహమొనర్చకూడదను చట్టముపై నాలా అమలునందున్నది. ఇట్టి చట్టములను నిర్బంధములకు ప్రభుత్వమువారు పూనుకొనటం ఉచితము కాదనియు అనధికారసభ్యులే పూనుకొనవలయునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచుండిరి. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు తమసదుద్దేశమును ప్రకటింపవలెను. హిందూసంఘమున బాల్యవివాహములు ఇటీవల సంఘమునందు ఏర్పడిన దుష్టతలవాడే గాని మతనియమముకాదని గ్రహించుట అవసరము. బాల్యవివాహములను 18 సంవత్సరములవరకు హెచ్చించవలయునని నాలాభిప్రాయము. ఈ ఉద్దేశములు కొనసాగించుటకు చట్టనిర్మాణము అవసరము.

సర్ పురుషోత్తమదాసు థామారుదాసుగారు

సర్ పురుషోత్తమదాసు థామారుదాసుగారు బిల్లును గురించి మాట్లాడుచు మతముపేరు చెప్పదు బాల్యవివాహములు జరుపుటకు ఖండించిరి. మతసాంప్రదాయములకు సాంఘికపు అలవాటులకును ముడిపెట్టువారిని పిచ్చి ఆసుపత్రియందుంచవలెను. ఇట్టిచట్టము ఎంత అవసరమైనను త్వరపడటం ఉచితము కాదనియు శాంతముగ బిల్లును పరిశీలించుట అవసరమనియు సర్ థామారుదాసుగారు చెప్పిరి.

బిల్లును సర్కు లేటు చేయవలయునను

ప్రభుత్వపు నవరణ

బిల్లును ప్రకటించి దానిపై ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొనినపుడు శాసనసభయందు ప్రవేశ పెట్టవలయునని గా. హాం మెంబరు క్రియగుగారిక సవరణ నుపపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి. ఈ బిల్లు నుపపాదించినవారి ఉద్దేశములపట్ల ప్రభుత్వమువారికి సంపూర్ణ మనుసానుభూతి గలదు. బాల్యవివాహ ములపట్ల సంఘమునను నష్టముకలుగునను విషయమై సందేహించుటకే తానొక శత్రువు. కాని బలవంతముగ ప్రజాభిప్రాయము ఏర్పడకున్న ఇట్టిచట్టములు వారుగాని శాసనసభవారుగాని త్వరపడకూడదు. ఈ బిల్లు ఆమోదింపబడిన కొంతమంది ప్రజలకు అశాంతి యిచ్చుంది కలుగును. కావున ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టముగ తెలిసికొని తననుగుణ్య మునివేయున బిల్లునందు మార్పులుగావించి చర్చకు తెచ్చుట ఉచితము.

లాల్లా లజపతిరాయుగారు

లాల్లా లజపతిరాయుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి. రాజకీయ సాంఘిక ఆర్థిక విషయములందు భారతీయులు అభివృద్ధిగాంచుటకు వీలులేనివిధమున ప్రభుత్వమువారు అర్జునులను చూచుచు మతమునకును వివాహ వయోనిర్ణయమునకును ఎట్టిసంబంధములేదు. దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి సాంఘిక సాంప్రదాయములను మార్చుకొనుట హిందూసంఘమువారి ఆచారమైయున్నది. ఏ సమయమునందైనను సర్వసంస్కరణములను ఆక్షేపించుచు రుండెదరు ప్రభుత్వమువారు తమసదుద్దేశములను రూపుచేయవలసిన సమయము వచ్చినది. ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొని పనిచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుట మోస్తాస్పదము. ఈ విషయమై తీర్మానించుటకు హిందూసభ్యులకేల సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మొదగ రాదో తెలియకున్నది. గా|| హాం మెంబరుగా రీ తీర్మానము ఆమోదింపబడిన ఈ సమస్య మూలకత్రోసివట్టను. 16 సంవత్సరములకు బాలికల వివాహములను హెచ్చించవలయునని నాలాభిప్రాయము. శాసనములు తయారుచేయు అధికారము మాకుండిన ఎన్నియో ఇట్టి దుష్టముగ సాంప్రదాయములను అణచియుండెదము. ఇట్టి విషయములందు కొంత చట్టనిర్బంధమునుండుటకూడ అవసరము. బాల్యవివాహములు తప్పని హిందువులు గ్రహించియున్నారు. దీనిని పట్టి హిందూసంఘ సాంప్రదాయములన్నియు దుష్టమైనవనిగాని ఇతరసంఘములందుగన్న హిందూసంఘమున ఎక్కువ దుష్టముగ ఆచారములనువనిగాని తలచుట గొప్పపాపము.

కాన్గ్రెసుగారు సవరణను బలపరచుచు బిల్లు ఉద్దేశములు అందరు ఆమోదించినను త్వరపడటం ఉచితము కాదనిరి.

జయకరుగారు

జయకరుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— బాల్యవివాహములపట్ల ప్రభుత్వమువారి కెంతసానుభూతి కలదో తెలిసికొనవలసిన అనకాకేమేర్పడినది. అన్ని విషయములు తెలిసిన ప్రభుత్వమువారు ఇప్పుడు బిల్లును మూలకత్రోసివేయవలెను ఉచితముగ లేదు. వ్యాయస్థిత్వ పరిశీలించి బిల్లు దేశమునకు లాభకరమైనదని తోచిన బిల్లును ఆమోదింపుట లేకున్న నిరాకరింపుడు. ఎనకో కొంతమంది హిందువులు ఆక్షేపించెదరని భయపడుట సదుద్దేశముగల సంస్కరణకు తగిన కార్యముకాదు. త్వరపడకూడదను సాతము అప్రస్తుతము. 12 సంవత్సరములవయస్సుగల బాలిక అబహులత్రోకాలముగనుపుట సరిగాని శయనమందిరమున పురుషునితో నుండుట సరికాదను విషయమై భేదాభిప్రాయముండుటకు వీలులేదు. అదేవిధమున 15 సంవత్సరములబాలుడు బలిగుడు అనుకొనవలయునని గాని భార్యతో నుభింపతగదను విషయమై మాడ భిన్నాభిప్రాయములుండుటకు అనకాకేమలేదు. ఇంక త్వరపడకూడదను సాతము అసంపర్కమైనది. ఇట్లు కాలమున్నపుడు త్వరపడకుట అనుసాతము సగుణవిశేష లుండదు. ముందుచట్టార్థ విషయమై ప్రజాభిప్రాయము తెలిసికొని పనిచేయవలయుననువా రందరు 12 సంవత్సరములు ఇండియను మేజిక్స్ సర్వీసునందు పనిచేసినవారికి 17 వేల రూపములు గ్రాంటుయిట్టి ఇవ్వబడునని ఒక నిబంధనయున్నది. ఈ ఏర్పాటుచేయునపుడు ప్రభుత్వమువారు ప్రజాభిప్రాయమును తెలిసికొని పనిచేసిరా ? కాన ప్రభుత్వమువారు ఇట్టి అల్పముగ కారణములు నూచింపక సదుద్దేశముతో పనిచేయవలయునని కోరుచున్నాను. ఎన్ని సంవత్సరములనుండియో ఈ విషయమై అందోళన జరుగుచున్నది. స్వరాజ్యమే భారతదేశమునకు లభించి (బ్రజరీ యెంబిలయందు మేమున్న మొదటిదినమే ఇట్టి చట్టము ఆమోదింపబడియుండెడిది. (బెల్జియం సంవత్సరమును నూచించిరి) బెల్జియం అతనిమిత్రులు సందేహించినను చింతలేదు. వెన్నెముకలేని ఈ దేశప్రభుత్వము సాగుచున్నంతకాలము బెల్జియంతివారలకు ప్రాముఖ్యముండును. కాని స్వరాజ్యమువచ్చినపుడు ఇట్టివారలను గమనించువారే యుండరు. సంస్కరణములకు పూర్వము బ్రటిషుప్రభుత్వమువారు కొంతసాహసముతో ఇట్టి సంస్కరణములకు పూనుకొనుచుండిరి. మతమును పేంట గావించవలయున్న అక్రమములను ప్రభుత్వమువారు అణచిరి. మైసూరు బోడి మున్నగు సంస్థానములందు ఇట్టి శాసనము అమలునందున్నవి. ఇంగ్లండులో బాలికలు ఆరుఅడుగులు సాడుగు పెరుగుచున్నారని మొన్ననే చదివెతిని. భారతదేశపు బాలికలుకూడ ఇదేవిధమున సాడుగున పెరిగి బలవంతులై యుండవలయునను ఉద్దేశముతో ఈ బిల్లు తేబడినది. కావున ఆంగ్లేయులు కూడ ఈ బిల్లును ఆమోదించి తమ సదుద్దేశమును ప్రకటింపవలయునని కోరుచున్నాను.

వి. బెల్జియం

బెల్జియం ప్రభుత్వసభ్యుని సవరణను బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— భారతదేశమున భిన్నముగ నాగరికతలు ఆదర్శములు గలవారున్నారు. ఎన్నియోసంఘములున్నవి. ఒక సంఘమువారు కోరు సంస్కరణమును మరియొక సంఘమువారు ఖండించుచున్నారు. ఈ బిల్లు హిందూమత సంప్రదాయములకు విరుద్ధమై యున్నది. దేశమున అధికసంఖ్యాకులు పూర్వాచార పరాయణులై యున్నారు. ఇంగ్లాండునుండి తిరిగివచ్చినవారి అభిప్రాయములను ఆసరింపరు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్యమువచ్చిన ఈ బిల్లు మొదటిదినమే ఆమోదింపబడునని జయకరుగారు చెప్పిరి. ఇట్టి ప్రకటనను జయకరుగారు ఎన్నికల సమయమున గావించినవారు ఈ సభకు ఎన్నుకొనబడుటయే అపభవమై యుండెడిది. సహానుభవముని నిషేధించుటకు బాల్యవివాహములను నిషేధించుటకు సామ్యము లేదు. భారతదేశమున మూడులక్షలమంది వితంతువులున్నారని గొప్పగ చెప్పుచున్నారు. 2 కోట్ల హిందువులలో మూడులక్షలు వితంతువులుండుట ఆశ్చర్యకరముగ విషయము కాదు. కావున త్వరపడటం ఉచితము కాదనియు బిల్లు సర్దుకట్టులేటుచేయుట సరియగుపద్ధతి యనియు నాలాభిప్రాయము.

బాదులపట్ల బిల్లు అనున రింపకూడదని బర్మా ప్రతినిధి లాహ్లావులుగారు చెప్పిరి. మతసాంప్రదాయములకు భిన్నముగ నిబంధన లుండకూడదని ఆనెగారు చెప్పిరి.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు

శ్రీనివాస అయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి:— ఈ తీర్మానము విషయమై అధికారసభ్యులు తలపడుగ నుండవలయునని కోరుచున్నాను. ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి ఈ దురాచారము అంతమొందవలయునను విషయమై హిందువులలో తీవ్రముగ భేదాభిప్రాయములేదు. ప్రస్తుతము పూర్వాచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు కొందరు రజస్థల లానంతరమే బాలికలకు వివాహము గావించుచున్నారు. ఈ విషయమున ఎంత శ్రమములో ఈ చట్టము ఆమోదింపబడిన అంత లాభముకలుగును.

రత్న స్వామిగారు, యం. కె. ఆచార్యగారు, మున్సి ఈశ్వరకలలుగారు, ముల్లస్వి మహమ్మదుకూబుగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

పండిత మాళవ్యాగారు సవరణనుబలపరచుచు అనుకూలముగ ప్రజాభిప్రాయము ప్రబలకున్న ఈ చట్టములపట్ల లాభముండదనిరి.

బిల్లును సర్దుకట్టు లేటు చేయవలయునను క్రితరంగారి సవరణపై సమ్మతులు పుచ్చుకొబడెను. అనుకూలముగ 51 గు, ప్రతికూలముగ 56 మంది సమ్మతుల నొసగిరి. క్రితరంగారి సవరణ వీగిపోయె నని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను. శాసనసభ రేపటిదినమువరకు ఆపుదలచేయబడెను.

కాంగ్రెసుపక్షపు సమావేశము

సిద్ధా, సెప్టెంబరు 15:— భారతశాసన సభయందలి కాంగ్రెసుపక్షమువారు నేటిదినము సమావేశమై కార్యదర్శిపక్ష వికి రంగస్వామిఅయ్యంగారు రొసగిన రాజీనామాను అంగీకరించిరి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు గావించిన సేవను ప్రశంసించును మరియొక తీర్మానము గావించబడెను. డిల్లీ సమావేశమున నూతన కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనవలయునని తీర్మానింపబడెను.

పార్టీ నిర్ణయమునకు వ్యతిరేకముగ దివాను చమసులాగారు రిజర్వ్ బ్యాంకి బిల్లువిషయమై ఉపపాదించిన అడ్డరకు

మెంటు తీర్మానముగరించి కొంతవర్ష జరిగెను. చురుకులాలు గారి సమాధానమును సభవారు విని ఈవిషయమై విచారమును అంతటితో వదులుకొనవలయునని పార్టీవారు తీర్మానించిరి.

రిజర్వు బ్యాంకింగ్

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ విషయమై తగాదా ఏర్పడుటచే సర్ బేసిలు బ్లా కెటుగారు రాజీనామా లేఖను గవర్నరు జనరలుగారి కొసగిరనువార్త సత్వమైనదని రూఢిగ తెలియుచున్నది. కాని రాజప్రతినిధి ప్రోత్సాహముపై సర్ బ్లా కెటుగారు తన రాజీనామా నుపసంహరించుకొనిరి. మరల ఇండియానుండి అనుమతి పొంది ఈవిల్లును చర్చకు తేవలయునని ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నారు. నవంబరు నెలలో భారతశాసనసభ అవసర సమావేశముజరుప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించిరి. కాని మద్రాసు కాంగ్రెసుపక్షమువారు ఈసూచనను ఆక్షేపించిరి. నవంబరు నెలలో భారతశాసనసభ జరిగిన మద్రాసు కాంగ్రెసు ఏర్పాటులు గావించుట ఆంధ్రము తేర్పడునని వీరు చెప్పిరి. అందుచే జనవరి నెలలోనే సభ జరుప ప్రభుత్వమువారు ద్వేషించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

ఖాదీ దసరా పండుగలు

ఆంధ్రదేశములోనేమి, ఇతర రాష్ట్రములలో నాంధ్రులున్నచోటలలోనూ, దసరా పండుగలు ఆంధ్రులకు ముఖ్యముగా ఉత్సవదినములు. సామాన్యముగా ఆంధ్రులందరూ నూతననైపుణ్యములను ధరించుచుందురు. అల్లుళ్ళకు శ్రాంతబట్టలను పెట్టెరు. అవదేశములో దీవానికి ఎట్టులో ఆంధ్రులకు నవరాత్రి ఘంట్లాంటి అట్టి పండుగలు. ఈశాదానవరాత్రులు, ఆనందదాయకములు. పుణ్యదినములు. దానధర్మములకు పంటరోజులు. ఈ శుభసమయములందు ఆంధ్రులందరూ ఖాదీధరించవలెననియు వాదనలెననియు, ప్రార్థించుచున్నారు. దేశీయప్రకృతిసౌందర్యము సహజమింకలమున, దేశీయపరిశ్రమలనూట మరణజనదు. దానధర్మములు చేయుపుణ్యదినములందు దేశీయులకు వీరలకు సాయపడి, పండుగదివసములలో వారికి విందులు కాకపోయినను, కడుపునిండ కూడు దొరకునట్లు ప్రయత్నపడుట సమంజసము. వీరలు తయారు చేయు ఖాదీ ధరించుటకన్న పూర్వకార్యమేమికలదు? అన్న సత్యములువేమువారు కొలదిమందిమాత్రమే. వానికి నమ్మవారుగూడ కొద్దిసంఖ్యయే. శరీరసౌమ్యము కలవారికి ఉచితదానము వప్తదాయకము. పూర్వపుటాగ్నికి జ్ఞాపకముంచుకొని, వీరలకు పని కల్పనచేయవలెను. ఖాదీకన్న సర్వలకు వేరేపని లేనని ఘంటాపథముగా మహాత్మాజీ చాటుచున్నారు.

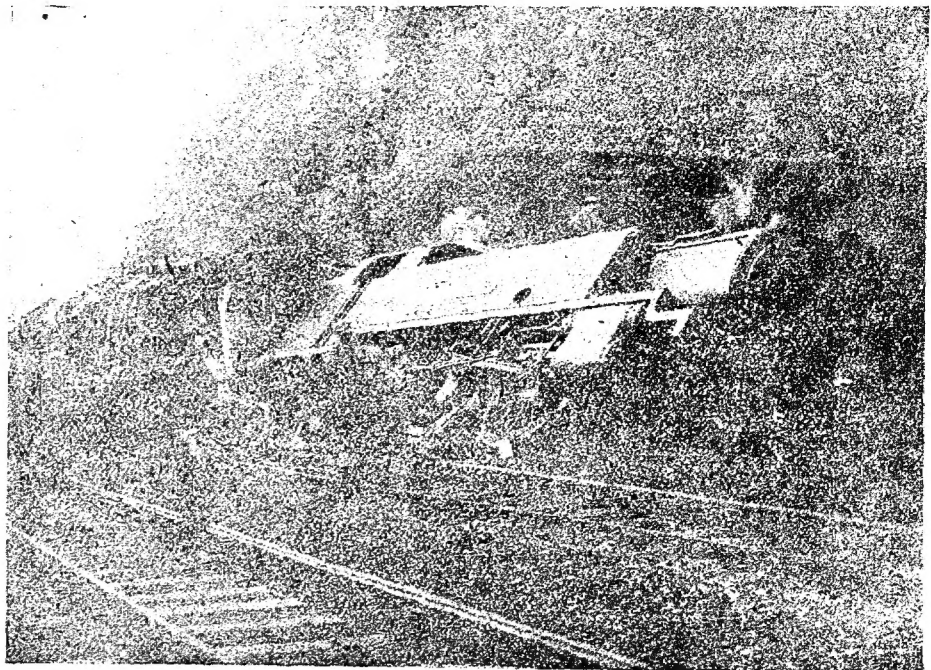
ఆంధ్రులెచ్చటనున్న ఆంధ్రదేశములో తమూరగు ఖాదీని కొని, భాషాసోదరులకు ఆంధ్రభీదలకు యీ పండుగరోజులలో అన్నము పెట్టించిన మహోపకారము చేయగోరుచున్నారు. ఆంధ్రభీద లట్టులు ఎత్తిమాయించి, ఇతరదేశములనుండి దిగుమతిచేయుట, విపరీతముగానుండును. కన్నతల్లిని మరచి సవతితల్లిని గౌరవించినరీతినిదోచును. ఆంధ్రబంధుత్వము పోషించినదికాని తిరస్కరింపరాదు. ఆంధ్రసోదరులు తమ నిర్దుష్ట కథర్మమును నిర్వహించుటకు వైవ మునుగరించుగాక.

ఆంధ్రదేశములోని ఖాదీసంస్థలన్నియు, ఆంధ్రశాఖ తరపున జరుగునవియు యీశాఖవారిచే ప్రవృత్తములనొందిన సంస్థలును, ఖాదీ వివిధరకములు నిలువచేసి, తమ నిబ్బందిద్వారా అన్నిచోట్ల అందజేయ ప్రార్థితులు. సమీపప్రదేశములలో సంచారవిక్రయములకు ఏర్పాట్లుచేయ ప్రార్థితులు. ఆంధ్రశాఖ తరపు సంస్థలనుండిగాని, లేదా వారిచే ప్రవృత్తములనొందిన సంస్థలనుండి గాని ప్రజలు ఖాదీకొనుట మేలు. ప్రవృత్తములు పొందిన సంస్థలు తమ పేర్ల యెదుట ప్రవృత్తములనొందిన యంశమును ప్రకటించగోరెదను. అట్లుచేయుట ఎవరినైన కుద్రబుద్ధులకొనననున అని ఆలోచించు ప్రజలకు ఉపకారియగును.

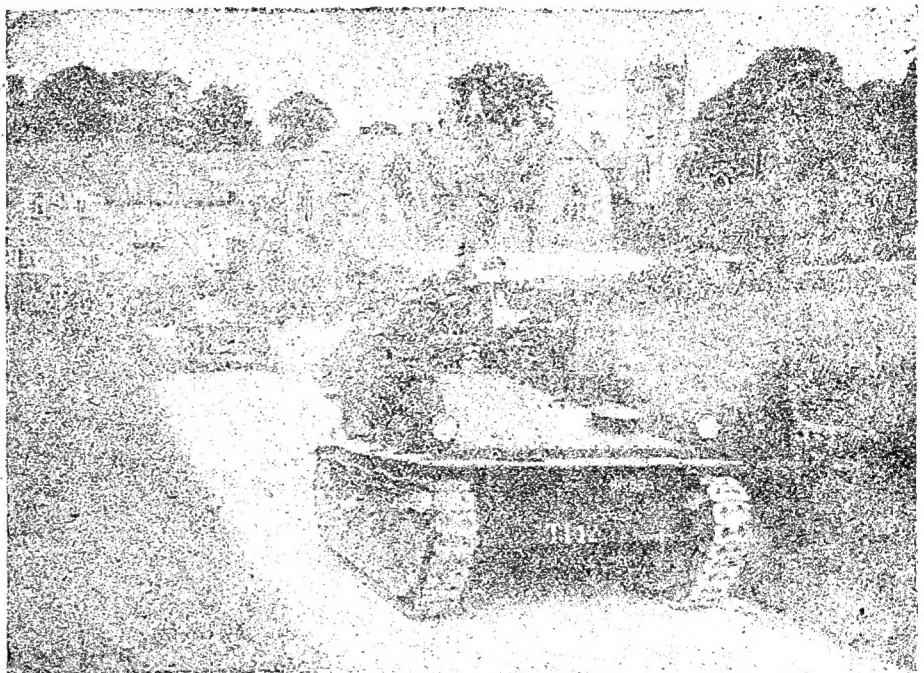
శేషల్ల భాద్రపద బర } గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి
బుధవారం } ఆంధ్రశాఖ కార్యదర్శి

CAN YOU INVEST Rs. 33/-?

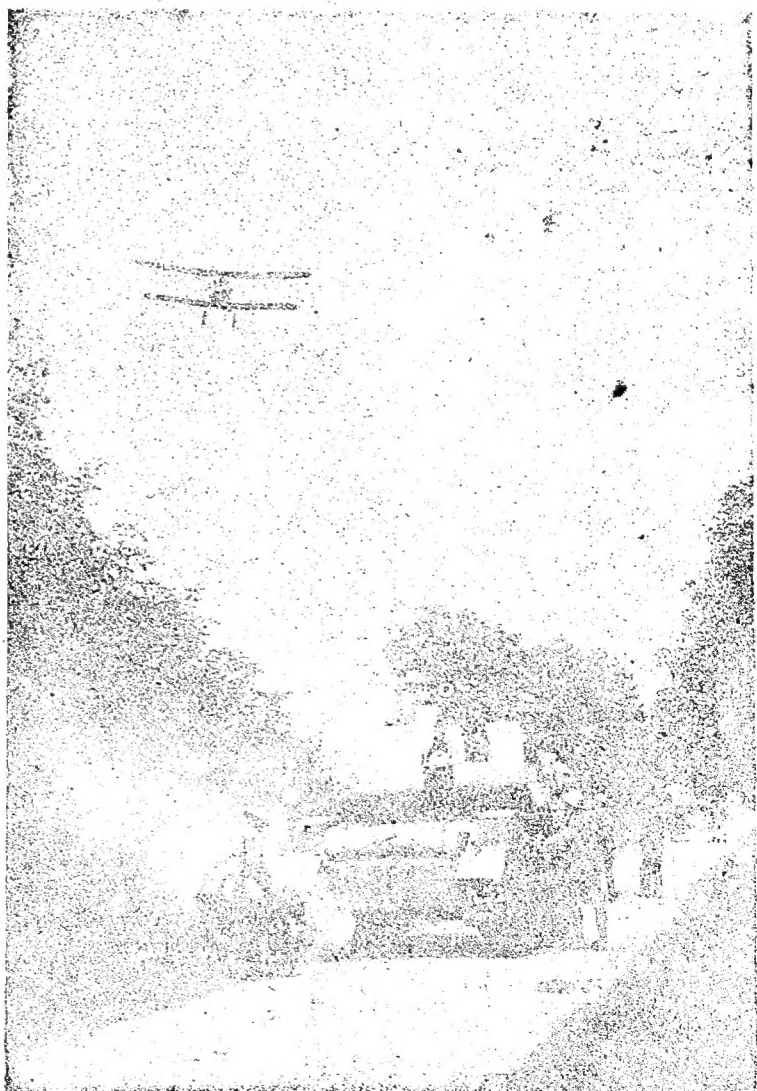
We will make you earn daily Rs. 2/- to 28/- and pay Rs. 500/- to 5000/- as bonus at the end of the year. For particulars send one anna stamp to The Quality Products Co., Dadar, Bombay. 14.

లండను ఎక్స్ ప్రెస్ పట్టాలనుండి తొలగించే పలువురు మరణించిరి. అనేకులకు గాయములు తగిలెను. ఇంజను పట్టాలనుండి తొలగి రైలుకట్టపై పడెను.

పైనికశాఖ యుత్తరువుల ననుసరించి శాంతిముగ జీవితము గడపుచున్న కాలినుబరను గ్రామమునుండి ఈ ఫిరంగిమోటారుబండ్లు నిర్గతప్రదేశమునకు తీసికొని పోబడెను.

వాయువిమానమును ధ్వంసము చేయుటకై నిర్మింపబడిన ఫిరంగిమోటారుబండ్లు—పైనున్న వాయువిమానము కూడ ఈ ఫిరంగిగుండ్లవల్ల చెక్కుచెదరని విధమున నిర్మింపబడిన వాయువిమానములలో నొకటియై యున్నది..

(ఫోటోలు వెంట్రలు న్యూసు.)

ప్రేమ కౌన్సిలు సభ

సినిమా పటముల విచారణసంఘము నియమించుట

ప్రభుత్వవత్తుము లంగీకరింపబడినది

సినిమా, సెప్టెంబరు 15:—ప్రేమకౌన్సిలు సభయందు సేతువును ప్రభుత్వకార్యక్రమము యందు తీర్మానములు మూడు పట్టుముల చర్చింపబడినవి.

సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు లామెంబరు శరభున రెండుపట్టుములపై సెట్టకమిటిల నివేదికలను చాటుకొనిరి. (1) ఇండియన్ లిమిటెడ్ను ఆర్ట్స్ సెక్షన్లో (2) హిందూ అని భక్త కుటుంబములందు చేయుపడునపుడు వ్రాతపూర్వకముగ రిజిస్టర్డ్ పార్టీలు యందవలెనను చిట్ట.

విదేశముల కెనుమతియగు స్త్రీలు పిల్లలకు స్త్రీమతలపై యెక్కువ పోకర్మలతోసంగి నారిన పరిశీలించునపుడు సులభము చేయుటనుగూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యకర్తల సభ నూతనల సంగీకరించు తీర్మానము సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారు ప్రతిపాదించగ ఆమోదించబడినది.

బయస్కాపు పటములబిల్లు

ఇండియాలో సినిమా పటముల పరిశీలించుట కొకసంఘము నియమించుటనుగూర్చి హేనుగారొక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. సినిమా ప్రదర్శనములద్వారా గొప్పమేలయిన కలుగవచ్చును, కీలక కలగవచ్చును. ఈ సంఘమువారు సినిమాల పరిశీలన ప్రస్తుతము జరుగుచున్నటుల ఆయా రాష్ట్రములందు జరుగుచున్నదిగా? యావద్భారతదేశమున కొకేసారి జరుగుట మంచిదా యను విషయము విచారించురు. ఫిల్మ్స్ మెకానిజముగూర్చియు విచారించురు. దీనివలన ప్రభాభిప్రాయము తెలియనగును. మరియు సామ్రాజ్యమునం దితరభాగముల యందలి ఆచారవివాహములగూర్చి సినిమాలద్వారా తెలియజేయవచ్చును. దీనివలన సెంటిమెంట్ ఉపయోగముకలదు. ఈ సంఘమునందు ఆధికారతన సభ్యుల సంఖ్యయే యెక్కువగనుండును. ఆధ్యక్షుడుగూడ నిర్ణయదేయించును. అక్టోబరు 6 కంటే మునుపము లలో దేశమంతయు తిరిగి రిపోర్టు చేయవలెనని హామీ సెక్రటరీగారు చెప్పిరి.

సర్ బ్రహ్మసాము బాధ్యురగారు తీర్మానమును బలపరచుచు తాను గత మాన్సిలో చెప్పిన అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారికిని దిగిరించినందులకు సంతోషము చెప్పిరి. దేశకార్యకర్తగారు తీర్మానమును బలపరచుచు ఫిల్మ్స్ పరిశీలనము కేంద్రపద్ధతిపై జరుగుటయే మంచిదనిరి. దానివలన సినిమాలయందలి దోషము పోయి యాతీర్మానముగూర్చి అనుమానము గలవారికి సామ్రాజ్యపరమత్వభావము కదురగలదని చెప్పిరి.

రావదాసు పంతులుగారు మాట్లాడుచు యీ యభ్యుము సామ్రాజ్యప్రాణిజ్య సౌకర్యములకొరకే యుద్దేశింపరాదనియు ముందుగానే అనుమానపడునాడందరియు జాపాను జర్మనీ రషియా ఫిల్మ్స్ బహిష్కరింపరాదనియు సినిమాలలో ప్రదర్శింపబడు భావతీయ సాంఘిక వల సాంప్రదాయములను మన్నించవలెననియు చెప్పిరి.

భారత ఫిల్మ్స్ పరిశ్రమకు ప్రోత్సాహ మొసగుటగూర్చి సంఘమువారు విచారించురనియు విదేశీయుల పటముల బహిష్కరింపవలయు హేనుగారు సమ్మతముగ బలికిరి.

తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

సర్ గిగర్ కార్మికుగారు ప్రతిపాదించిన వెదురుకాగితపు పరిశ్రమసంరక్షణపట్టుము ఆమోదించబడినది.

ఏడెనునుండి బొంబాయికి ఆపిలుబిల్లు

ఏడెను సివిల్ క్రిమినలు జస్టిసు ఆర్ట్స్ సెక్షన్లోను సర్ జాను తామ్మనగారు ప్రతిపాదించిరి. దీని ప్రకారము ఏడెనుగాని చెసిడెంటు లేక వెనున్న జడ్జిటిక్స్ పై బొంబాయి హైకోర్టులో ఆపిలు జేయవచ్చును. కాని రి సెలలో ప్రతిక్షయ 500కు తక్కువజరిమానా గల మద్యాయిలు మాత్రము ఆపిలుజేసికొనరాదు. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు రాష్ట్రకాసనసభ కిదివరకు గావించిన వాగ్దానమునకు ప్రతిక్షలముగ నిల్చునట్లు చెప్పెను.

ఏడెను ఇండియా ప్రభుత్వమునుండి కొలొనియలు ఆఫీసునకు మార్చుటకును యీబిల్లునకు సంబంధముగలదా యని రామదాసు పంతులుగారుడిరి.

సివిల్ క్రిమినలు పరిపాలనమాత్రము ఇండియా ప్రభుత్వమువారికిందనే యుండు నని రాజకీయకార్యదర్శి తామ్మనగారు బదులుజెప్పిరి. ఏడెనుయొక్క భావనీయే యీబిల్లు యంత ఆలస్యముగలకు కారణమనిగూడ జెప్పిరి.

పిమ్మట బిల్లును చర్చించి ఆమోదించిరి.

ఇండియా సెక్యూరిటీను బిల్లుగూడ ఆమోదించబడిన పిదప సభ ముగిసెను. మరల శనివారము గూడును. (ఆ. ప్రె.)

పునర్వికాసము

రాజమహేంద్రవర హిందూనాటకసమాజము

శ్రీయుత కృత్తివెంటి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు మరల తమవెనుకటి హిందూనాటకసమాజమును పునరుద్ధరించుచున్నారను వార్త ఆంధ్రప్రదేశ్ లో చదివి నేను ఎంతో యానందపడినాను. శ్రీ పంతులుగారు నాకు గురుసానీయులు. నాకేగాదు మాద్యక్షులలోకమున కంతకును వారి క్షోదాచతుర్యమే రంగయోగ్యతను గల్గించినది. ఆమూల చెప్పకొనుటకు చాలమంది నటులు గర్వపడవలసి యున్నదనియే నావిశ్వాసము.

నాగేశ్వరరావుగారు మొట్టమొదట కొంతకాలము నటులై యుండినాడె మంచియనభవము సంపాదించినారు. యాజమాన్యము వహించినటులూ దిద్ది తీర్చి సమాజమును నడపుటలో వారి దారి తేరిన చేయియన చెప్పుట గొప్పమాటకాదు. బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూను మొదలైన పెద్దపట్టణములందలి నాటకరంగములను విచార్యుద్వేషితో పరిశీలించి అప్పటినుటల నటనాకళలమును గ్రహించి తమ సొంత బుద్ధిబలమును ఉపయోగించి వారు రంగస్థితిని కళాసాంప్రదాయములను ఒకవిధమైన స్వరూపనిర్ణయమునకు తెచ్చినారు. దాని నాచర-లో పెట్టుటకై పడరానిపాట్లు పడినారు. అందువల్లనే నావంటివంటివకు వారి శక్తిచాతుర్యములపై గట్టి విశ్వాసమువచ్చి ఇంతవరకు నాటకకళాదేవతకు వారుచేసిన సేవలను ఆ విశ్వాసము బలపడినది. కావుననే వారి నాటకసమాజ పురగుధారణ నా కానందము గల్గించినది.

ఆంధ్రదేశమునకు నిజముగా చిత్రకళా భిక్ష పెట్టినవారు ఏ.ఎస్. రామగారు. ఆకళివాసన కుపదేవులు శ్రీమాన్మోరగారు. వీరువురి సహాయమువల్లనే రాజమహేంద్రవరమున వనోపారమైన నాటకరంగ మేర్పడినది. వారి సహాయముతోనే శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు హిందూనాటకసమాజమును స్థాపించి జనబాహుళ్యమున నొక క్రొత్త యభిరుచిని గల్గించినారు. ఆ సమాజమువారు ప్రదర్శించిన నాటకములను, ఆనాటకరంగమును పెద్దపెద్దల మెచ్చుకొని శిశువులను చేసినారు.

మొదట ఆంధ్రనాటకరంగము అరవనాటక రంగము కంటే అభ్యాన్నముగా నుండెడిది. వీధిభాగవతపు నాసన లప్పటికి పూర్తిగాపోలేదు రంగమున ప్రదర్శించుచున్న నాటకములను నకు రంగాలంకారములకును ఎట్టి య్యమును ఉండెడిదికాదు. అనునది హాస్యేంద్రనాటకమైనను ముందు తెలపై వశక తెలపై గ్రేసుదేశపువస్తువులు ప్రత్యక్షము. ప్రక్కతెలపై దిగంబరై జాగపపుట్టింపు పారశీయువతుల చిత్రములు. తెలలకును ప్రక్కతెలకును భావైక్యముగాని వర్ణయైక్యముగాని కూనల్యము. నటులుగూడ తమయజ్ఞము వచ్చినట్లు రంగముపై పెద్దపులియాట యాడవలసిందే. వీధిభాగవతములలోని విపరీతహాస్యపు వచ్చియాటులు వాగి ప్రేక్షకుల నేడ్పించవలసినదే. బెంగాలీతోడి రాగపువనరులతో వింత వింత పులపద్యముల యూపుకు సాగుడులతో రంగము నల్లకల్లోలము చేయవలసినదే. గదూబరుగనట్టి గావుకేలతో పట్టిలగొట్టుచు కళాదేవతకు గాభరా కలిగించవలసినదే. అప్పుడుగాని నటులకు సంతృప్తి గలిగెడిదికాదు. అప్పుడుగాని ప్రేక్షకులు చప్పట్లతో యీలలతో స్వాగతము పల్కెడివారుగారు.

ఈహంగమును రూపుమాపి నాటకరంగమునకు ఒకవిధమైన మార్పు గల్గించినది రాజమహేంద్రవరపు నాటకసమాజము. దానికి యాజమాన్యము వహించినది శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు. ఇంకను ఇట్టిమార్పులకు కారకులైన మహాశయలెందరో యున్నారు. వారికొక నమస్కారముచేసి ప్రస్తుతము నేను నాయనభవమును బట్టి తోచినయూహలను, నావిశ్వాసమును వెల్లడించుచున్నాను. కేవలము నాగేశ్వరరావుగారిని పోగడవలెనని నే నీముక్కలను వ్రాయుటలేదు. నాకు వారియందున్న గౌరవ విశ్వాసములవలన అట్టిజాడ యేనాటక సమాజాధికారులైన పాడగట్టినచో తమింపగోరుచున్నాను.

జీవితప్రతిబింబములై, మనుజులయన్నత మనోవృత్తులకు ఉద్దేజముగల్గించి, కళాలాభివృద్ధియు స్వభావమార్పుయు పోషించు నాటకముల వ్రాయవలసినవారు కవులు. సంప్రదాయ సిద్ధములు, స్వాభావికములైన, వేషభాషాభివ్యాయులతో కవిచాతుర్యమునకు వాఙ్మాయముచేయవలసినవారు నటులు. మనదేశముం దిప్పుడే యభివృద్ధిపక్షములను సరియైనస్థితిలో లేవు. స్వభావమునకు లక్ష్యమునకు నడుమ నూపిరిసలుపక కొట్టులాడుచున్నది కాళాదేవత. కళాపాసనకన్న కాసులచప్పళ్ళకై పరవస్య ద్రోహులమైనారు. నాటకసమాజాభ్యుత్థులు కళాచాతుర్యమును కవియుద్దేశమును, దేశకాలపాత్రాచిత్యమును సాంప్రదాయక శిక్షను పరిగణింపక రంగమున చెప్పరాని హంగమాచేయుచున్నారు నటులు. నిజమున కిప్పటి నాటకరంగములు కళాసహృదయులకు అసహ్యభావమును గల్గించుచున్నవిగాని అట్లే సరియైన యానందమును గల్గించుటలేదు. ఇప్పటిట్టిగతులు పద్ధతులు న

టులకైనను సంతృప్తిగల్గించుటలేదు. ఈమాటలు సత్యమూరులు కావనియే నానమ్మకము. అయినను ఆకేమాత్రము చావలేదు. శుక్లపక్ష చంద్రకళవలె నాటకకళ ముందుముందు తగిన మార్పుల సర్వసమృద్ధిమైన ఫక్కిని అభివృద్ధి చెందితీరుననియే విశ్వాసము.

ఆవిశ్వాసముతోనే నాగేశ్వరరావుగారి సమాజపునరుద్ధారణను విని వారికి నామనని నాటకములతో విసుగెత్తినది. ఆసందర్భములు ఆసాంప్రదాయములైన రంగాలంకార పరికరములతో గాభరా కలిగిపోయినది. కళాసాంప్రదాయము తెలుగని యశిక్షియులైన నటుల స్వతంత్రతాబ్ధిపాసములతో ఊపిరిపలుపుటలేదు. వచోలాభివృద్ధి, సహజమైన నాజాకీదనము, నైజములైన సౌందర్యమార్పులు లేనివట్టి నెకలితనపు మోటుపడిగట్టు స్త్రీసాత్రధాతులతో చునకు రోగినది. చచ్చునాటకములు, నట్టిబూరుగు చెట్టు నాడంబరములు చెప్పరానికనరుగల్గించినవి. శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు మంచి రంగానుభవముగలవారు. ఈవిషయములన్నీటిని పర్యాలోచనచేసి జనబాహుళ్యమునకు మంచియభిరుచుల నలవకేయూహకులతో, కళాసంప్రదాయానుసారము తమ సమాజమును దిద్దితీర్చి తీవ్రవత్వ సమన్వయము చేయుటకై యత్నించవలసినదని కోరుచున్నాను. ఆదర్శప్రాయమైన నాటకరంగమును నిర్మించి సమాజమధురములైన కళారీతులతో ఆంధ్రవిశ్వాసమునకు పాత్రులు కావలయునని శ్రీ వారికి సమస్కారపూర్వకముగ విన్నవించుచున్నాను.

ఏలూరు. కొచ్చర్లకోట రంగారావు.

కమ్మమహాజనసంఘము

పై సంఘసాధారణ సమావేశము 18-9-27 ఆదివారము బెజవాడయందు జరుగునని ప్రతికాముఖులను ప్రకటించబడినది. ఆసమావేశముందు సభ్యుర్యులకు వేతనములుగూడ యివ్వబడునని ప్రకటించబడినది. వేతనములిచ్చుటకుగాను సంఘముందుండు ధనము రూ. 2000 మాత్రమే. గతసంవత్సరమున కంటే యీసారి దరఖాస్తుదారులు ఎక్కువగనున్నారనిగూడ తెలియవచ్చినది. ఆమొత్తమును విద్యార్థులకు పంచివెట్టి వారి విద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని ఆదినాథ్యమును సభ్యులను కాజాలగు. దరఖాస్తుదారులు యెంతయో బీదవారుగనూడ నిడిగాని వేతనమును కోరరు. అట్లు సంఘసాహాయ్య ముచేపించిన విద్యార్థులకు వారి స్కూలులోతమైన యివ్వవలయుగాదా? ఇచ్చుటకు సంఘముందు ధనమధికముగలేదు. సంఘ వేతనములుగాక వ్యక్తిపరముగ ధనవంతులకు సంఘసహాయము కొందలు తమ బంధువుల జ్ఞాపకార్థమో లేక గౌరవార్థమో కొన్ని స్కూలులకు స్కూలు సెలకొల్పిన బీదశిష్యులందుండు మన సంఘ విద్యార్థులకు కొంచును సహాయముగనుండును. రెడ్డి మహాజన సంఘమువారును అట్లేచేయుచున్నారు. మన సంఘసహాయులందరు దీనిని గమనించి సంఘాభివృద్ధికి పాటుపడ ప్రారంభించెదను.

గుంటూరునుండలవాస్తవ్యులును, నువ్రహ్మ సంఘసహాయులు నకు శ్రీయుతులు జుసాల సాంబయ్యచౌదరిగారు పై విషయమునే సంఘాభ్యుత్థులకు శ్రీయుత కొమ్మారెడ్డి పట్టాభిరామయ్య చౌదరిగారికి వ్రాసియున్నారనియు, వారిసతి స్మారక చిహ్నార్థము తామొకవిద్యార్థి వేతనమును “శ్రీ రాజరాజేశ్వరీ విద్యార్థి వేతనము” అనుపేర సెలకొల్పవలసినిదిగ గోరిరి. అందులకునెవైకమును బంపియున్నారనియు చెలియుచున్నది. శ్రీవారు యువకులయ్యును సంఘాభివృద్ధికి వారు పడుపాటు సంఘసహాయులై తుగగనిదికాదు. వారికి మన మందరమును కృతజ్ఞులుగాకతప్పదు. శ్రీ వారిని మార్గదర్శిగా గైకొనియొనన భవవంతులకు సంఘాయులు తమవేగ విద్యార్థి వేతనముల సెలకొల్పి సంఘాభివృద్ధికి తోడ్పడ ప్రార్థించుచున్నాను.

పరుచూరు సుందరవరములు చౌదరి.

కామధేను

చ్యవన ప్రాస్థాన

ఊపిరి తిత్తులకు ఘనమైన టూనిక్

ఉబ్బసమునకు, శ్మయోగమునకు, దగ్గులకు బలహీనముగకు ప్రత్యేకముగా

కామధేను ఆయుర్వేదిక్ వర్క్సు

వారిచేతయారు కాబడినది.

వెల 1 పా 2-8-0. 1/4 పా 0-12-0.

బలయునారు:—

362, లంకశాలవీధి మద్రాసు అని వ్రాయవలెను.

ఏజెంట్లు కావలెను మంచి కమిషన్ యివ్వబడును.

బెంగాలీయువకులపై పుట్రనేరము

స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యూనలు విచారణ
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—గౌరీ చంద్రదాసు, సతీశ చంద్రధాన్ అను ఇద్దరు బెంగాలీ యువకులపై నాకోపింపబడిన కుట్రనేరమును విచారించుట కేంద్రపరిషత్ స్వేచ్ఛలు ట్రిబ్యూనలు ఈ దినమున విచారణను ప్రారంభించెను. ఆశాస్త్రియముగ ఆయుధములను, కత్తెములను క్రేలుడు వస్తువులను దగ్గరనుంచుకొనిరనియు కుట్రచేసినందున పోలీసువారు ముద్దాయిలపై నేరమాకోపించిరి. గత మాసాంత్యమున హఠాః యందుండు ఒక గృహమున మందుగూర్చుని బాంబులు ఒకరి వాల్యరు మరికొన్ని తుపాకీ గుండ్లు మొదలైనవానిని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. తత్ఫలిత మాత్రము పట్టు ప్రాసిక్యూటరు వాదనను ప్రారంభించుచు, పోలీసువారు ఆయుధముల సేతులకనుబిని నదియు దాను కుటుంబమునందలి పెద్దల సేతులకను గొనినదియు దాను కుటుంబమునందలి పెద్దలసేతుల అరెస్టుచేసి నదియు వివరించిరి. రివాల్యరు మంచి సెటిలోనున్నది. బాంబుల రూపమునబట్టి జూడగా దేనినో నాశనముచేయు నుద్దేశముతో తయారుచేసినట్లున్నదని ప్రేమిడ వస్తువులం దెక్కువ ఆయుధమున్న అధికారి సాక్ష్యమొసగెను. ముద్దాయి లిద్దరును, ఈ సంవత్సర ప్రారంభకాలమున కుట్రచేసికొనిరి. ఈ కేసునందలి బాంబులను, దక్షిణేశ్వరు, మాణిక్యోలా గుఖియా పీఠుల కేసులందలి బాంబులను ఒకేవిధముగ నున్నవి. పోలీసువారురెండు డజనుల ఇండ్లను సోదాజూచి మరి ఇద్దరును అరెస్టుచేసిరి కాని పోలీసువారి ముద్దాయి లిద్దరుపైననే కేసు పెట్టి మిగిలినవారిని వదిలి వేసిరి.

కోర్టువారు కొందరువోగల విచారించి బి. పి. సి. 120 సెక్షన్సుక్రిందను ఆయుధశాసనము 19 సెక్షన్సు క్రిందను నేరమాకోపించిరి. ధాన్యగారు తానే నేరమునుగావించ లేదనివాదించెను. కాని దానుమాత్రము ఆయుధములు తనవద్ద నున్నవని అంగీకరించెనుగాని తాను కుట్రనేర మొనర్పలేదని వాదించెను. సతీశ చంద్రధాన్ తనకా ఆయుధముల మరికొన్ని రాజద్రోహకత్రిములను ఒసగెనని దాను నుడివెను. మిగత విచారణ శేపు జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

లక్నో పురపాలక సంఘము

మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామా
లక్నో, సెప్టెంబరు 15:—అమీనాబాద్ పార్కునందు ప్రార్థనల జరుపుకొనుటకు కమిషనరు అనుమతినిసగక పోవుటచే పురపాలక సంఘసభ్యులందరను రాజీనామాల నొసగిరి. ఏమైనను సతీ ఈసాయంత్రము బలవంతముగా పార్కునందు ప్రవేశించి ప్రార్థనల జరుపుటకు మహమ్మదీయులు ప్రయత్నించుచున్నారని నగరమున వరంతిలు వ్యాపించెను అందుచే పోలీసువారు అన్ని పార్కులందును కాపలాగాయుచున్నారు దుకాణములన్నియును మూసివేయబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

భార్యను పడుపువు తిలోదించుట

ఒకభర్త దుర్మయము
కలకత్తా, సెప్టెంబరు 15:—గ్యాగ్నియరు నివాసియగు అమ్మగరిబీగము అను 20 వత్సరముల వయస్సుగల యువతి ఈ దినము రాజధాని ప్రధాన మేజిస్ట్రేటుయొదుట తన పూర్వభర్తను జాలిగొలుపునటుల వివరించెను. ఈ కేసునందు ముద్దాయియగు రహీముల్లా, సాక్షికి భర్త. అతడు తన భార్యను పడుపువు తియిరచించి, తదాదృశమువలన తీవ్రమున దేనినే నేర మాకోపింపబడెను. ఎనిమిది నెలలపాటు క్రిత మతము సాక్షినివాహనము చేసెను. ముద్దాయి ప్రభుత్వమున ఆమెను ఇందూరనకు తీసుకొనిపోయి, పడుపువు తి నవలించునటుల నిర్బంధించెను. పిమ్మట బొంబాయికి గొనిపోయెను. అక్కడ ఆమెకొంతకాల మొక కంపెనీలో నాటకములు వేసెను. అక్కడనుండి కరాచీ, వికనీరు మొదలగుపట్టణములకుగొనిపోబడెను. తుదకు రెండువత్సరముల పూర్వము కలకత్తావచ్చిరి. ఆమె పడుపు గృహములందుండి, ధనమార్పించి అతని కొనసమంజెను. తుద కామె ఏదో విధముగ తన నృత్యంతమును తండ్రికేరీగింపుచు తండ్రివార్త సలిపెను. ఆతండ్రి వెంటనే బయలుదేరి కలకత్తావచ్చి పోలీసువారి ధహాయముతో తన కుమార్తెను విడిపించుకొనగలిగెను.

ముద్దాయి తాను నిర్దోషినని వాదించెను. విచారణకు వాయిదా వేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

స్ట్రాట్ గారిని అరెస్టుజేయుట

124 సెక్షన్సుక్రింద నేరమాకోపణము
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 15:—లండనునందలి లేబరురీస ర్విశాఖవారితరపున భారతదేశమునకు జనుదెంచి కార్మికులసేతి గతుల నారయుచున్నట్టి స్ట్రాట్ గారి నీదినమున కార్మికకార్యాలయమునందు పోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. ఇండియన్ సీన లుకోడు 124 (ఎ) సెక్షన్సుక్రింద వీరిపై నేరమాకోపింపబడెను. ఇటీవల జై. ఎం. సి. ఎ. హెడ్డుకార్యర్థునందు బసచేసియుండగా పోలీసువారు వారిగవిని సోదాచేసియుండిరి. (ఆ. ప్రె.)

రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లును నిలపివేసినందుల కనమ్మతి
అమృతసరము, సెప్టెంబరు 16:—రిజర్వ్ బ్యాంకింగ్ బిల్లు నిలపివేయబడినందులకు అమృతసరమునందును తత్ఫలితరములందు ను వర్తకులు చాలకొలదియయిన్నారు. సర్ వేసిలుబ్లాక్ గుర్రుల కేక కష్టముల నెదుర్కొని ప్రతిరోధములదాటి తుదకంఠమున సంతృప్తి కరముగ విధానము నేర్పరచగలిగినందులకు ప్రశంసించుచున్నారు. ఈ బిల్లు నకు స్వరాజ్యపక్షమువారు కూడ చేయూతనొసగుటచే, దాని వలన దేశమున కపూర్వముగ ప్రయోజనము గలుగగలదు. ఈ సందర్భమున రాజకీయసాంఘిక ఆలోచనలు బిల్లున కడ్డపడని యరారు అని తెలియచేయుచు ఇచ్చటివర్తకులు భారతశాసనసభ్యుల కొక మహాజన సంపెదరని చెలియుచున్నది.

కాకోరి ఖైదీలు

ఉరి తేదీ మార్చబడుట
లక్నో, సెప్టెంబరు 15:—కాకోరికుట్ర ఖైదీలు నలుగురి ఉరిశిక్ష యీ రి-వ తేదీన అమలుజరపబడదు. అన్ని జైలు శిక్ష అరేటిగా వార్త లంపబడెను. (ప్రీ. ప్రె.)

మైత్ర పంచాయతీసంఘము

కాన్పుర, సెప్టెంబరు 15:—హిందూమహమ్మదీయ మైత్రి సంఘమువారు గతరాత్రి సమావేశమిరి. చర్చలు రహస్యముగ నుంచబడెను. రెండుగంటలసేపు తీవ్రముగ చర్చ జరిగిన పిమ్మట, కాంతిని సెలకొల్పుటకు కొన్ని సూచనలు గావించబడెను. హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికారకు హృదయపూర్వకముగ ప్రయత్నించెదమని సభ్యులందరను ప్రమాణపత్రముపై సంతక మొనర్చిరి. ఇటీవలజరిగిన కొట్లాటలకు విచారమును తెలుపుచు, ఇకమిదనిట్టి అల్లరులకు దిగవలదని ఘోషించుచు ప్రజలకొక విజ్ఞప్తి తయారుచేయబడెను. తర్వాతనే ఈవిజ్ఞప్తి ప్రచురింపబడును. వార్తాపత్రికలు ద్వైతప్రకాశనములగు వార్తల ప్రకటింపకుండ జూచుటకొక ఉపసంఘముగూడనియ మింపబడెను. సభలో ఆగ్రహజనకములగ ప్రసంగములగావించు పకుండ జేయుటకుగూడ పీఠ ప్రయత్నింతురు. ఈసంఘమువారు తిరిగి 20 తేదీని సమావేశమయ్యెదరు.

శ్రీమత్ కన్యకాపురాణము.

ఆర్యవైశ్యకులదేవతయగు శ్రీవాసవేశ్వరకా పరమేశ్వరి చరిత్రమును ఆనేక ప్రాచీనతాళపత్ర గ్రంథముల నామాలా గ్రముగ పరిశీలించి ఆంధ్రతాత్పర్య సహితముగ నేతద్వంకియులు ముఖ్యముగ వంశీయచారాభివృద్ధి లభింపజేయు మొనర్పని పథమున గోత్రాధ్యక్షక సంగతులను చేర్చింది చరిత్రానుసరణమున కుచితముగ వ్యాఖ్యానించితిమనములను చేర్చి డిబుల్ రాయల్ 40 పాన్లు గ్రేజు కాగితములందు 82 అధ్యాయములు గల 312 పుటల గ్రంథముగఁ బ్రకటింపబడి యుదివర కనేక ప్రతు లీ హిందూదేశమున వ్యాప్తిపొందియున్నవి.

కాలికొల్లెందు 4-0-0; అట్టలెందు 8-8-0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.
వలయువా రీక్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు.
వాటంబాటి - వెంకటనరసింహులు సెట్టి
అందు నన్ను,
ఇశ్వరబిధి, చిత్తూరు.

కైకలూరు తాలూకాబోర్డు
కైకలూరు తాలూకాబోర్డు సాధారణ, ప్రత్యేకసభలు
16 వ తేదీన కైకలూరులో 12 గ. 2 గం|| జరుగును. 1926-27 పరిపాలనా నివేదికము చర్చింపబడును.
(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే ఓటుజేయుడు

చెన్న పురి మునిసిపలు ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 17 తేదీ ఎన్నిక
ఈ వత్సరము జరుగనున్న మునిసిపలు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగా ఈ దిగువవారు నిలిచిరి.
డా|| యు. ఎల్. నారాయణరావుగారు
పార్కుటవును (డివిజను 15)
శ్రీ|| డి. రాఘవేంద్రరావుగారు
చూళయి (డివిజను 17)
డా|| వి. రామకృష్ణమూర్తిగారు
పరశువాకం (డివిజను 18)
షాఫీమహమ్మదుగారు
వేపేరి (డివిజను 19)

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాపిండిప్రథమపుస్తకము—రామానంద శర్మగారు 0-8-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు. 0-8-0
కారదాంబ, (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివాస రాఘవాచార్యులుగారు. 0-4-0
శబ్దకామిని (నిఘంటువు)—శిరోభూషణము, వేంకటరంగాచార్యులుగారు. చాలకప్రయోగకరము. జేబులోనిముద్రును. 1-4-0
ఆంధ్రోద్యమము—మొదటి ఆయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల అధ్యక్షుల ఉపన్యాసములు, తీర్మానములు చిత్రములుగలవు. 1-8-0
ఆరాధనవిధి—ముదిగొండ నాగలింగశాస్త్రిగారు 0-4-0
ఆత్మజ్ఞానసంఘము—పారినంది జగన్నాథస్వామిగారు. శరీరము విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితినిగూర్చి చెప్పినది. 0-8-0
సత్యవత్సరపాశ్వానము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు. అయిదాశ్వాసముల రసవత్ప్రబంధము. అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది. 1-0-0
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్ట వంచి తిరుమలమ్మగారు. భక్తిరసపరిపూరితము లగుపాటలు 0-4
తిలకు మహాశయనిదీపము, సంపూర్ణోపన్యాసములు—మానిగొండ సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు. డిమ్మి 420 పుటలు. 2-4-0
తత్వమచంద్రికా (ప్రథమభాగము)—సన్నిధానము నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు. 1-0-0
సంగీత శేమంతకమణి. 0-8-0
ఆంధ్రకబ్బితామణి (సటికము) —పారినంది రామ శాస్త్రిగారు 0-12-0
మూర్తి దేవేంద్రనాథ తామరగారి స్వీయచరిత్రము—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు. ప్రతివ్యక్తియు ముఖ్యముగ జదువవలసినది. పెదరైలుకాగితము. పుటలు 214 క్యా లికోల్లెందు. (కొన్నిప్రతులు మాత్రమే కలవు) 2-8-0
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,
నె. 6, 7 లంబుకెట్టిపిఠి, బార్డిటవు, ముదాను

గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు మూలాధారము గ్రామ
అవస్థయే. పూర్వము గ్రామపెద్దలలో సాపేక్షికలిగిన మహా
అభివృద్ధి గ్రామములయందు జరిగే వ్యవహారములలో నిష్పక్ష
తో పరిశీలించుచు భర్తబుద్ధి మనస్సునందించుకొని వ్యవ
హారముచేడివారు. అట్టిపరిపాలన క్రమముగా రానురాను
విద్యబిమయములను పలుబాధలుపడుతూ కోర్టులకు
వ్యయప్రయాసలతో కూడినవివేకమును పూర్వము
వ్యవహారికపాలన జరుపుకొనుచూ సుఖముగా గ్రామస్థులు
గమనశీలముననున్నవని తలచి మన ప్రయత్నములు అప్పు
యందున్నూ, చట్టవిధిని పరిపాలించుచున్న జరిపిన మహా
ఫలితముగా గ్రామ పునర్నిర్మాణాత్మకమైన 1920 సం
వరకు అట్లు నిర్మింపబడి గ్రామములయందు పంచాయితీ
విధానము, గ్రామ పునర్నిర్మాణమునకు వికమత్యము
నాగరికములను విద్యావంతులము అని చెప్పకొనవలకు సం
వరకు యీ కాలములో గ్రామములయందే కులకత్తులు, మన
ములు, దురభిమానము ప్రజలయందు ఏర్పడి చదువుగాని
మూలములేని జనసమూహము పంచాయితీకార్య మెంబర్ల
ల ప్రకటనవినబడగానే ఓట్లపండుగు దుకాణముల క్రింద
సారా)మననే మొదలగు దుర్వ్యవస్థలములచేయుచూ కుల
ల అంతకలహములు ప్రజ్వలించుచుకొని కాండీడెట్లుగా
ని ఏకాగ్రముగా మెంబర్లు అవుతూయున్నార. పంచా
యిత్యయ నిర్మించుటకై పుట్టబడిన 1920 సం II మద్రాస్
సంసంపదవీర్యమును 1889 సం 1-బవ మద్రాస్ అట్లు
సమంజసముగాయున్నచూ సవరు అట్లుమట్టి గవర్న
మెంట్ చే బారీచేయబడిన ఎల్లెక్ టరూల్యులో కొన్ని
కార్యము సమంజసముగా లేవు. గ్రామములో వియన్న
పురపురగు యావన్నుండి కాపురములలేకున పంచాయితీ
ఎల్లెక్ టరూల్యు చేయబడవలెనని వున్నది. ఇట్లు పురపుర
ము 16 రూపుప్రకారం ఓట్ల ఒకచోట గుంపుగా
చేయు యెట్లుములముగా ఎన్నికలు జరుపుటయున్న
వరకు పదమూ చాలా అవకాశములైయున్నవి. ఈ కోర్టు
కార్యము జనసంఖ్యల గ్రామములకే మెట్టిమొదలు సా
మెవలడివారు. ఆ గ్రామములు, మునిసిపాలిటీలు,
యెంట్లు, లేక విశేష జనసంఖ్యల గ్రామములై వుండి
ప్రకటించబడినకోజన వోక పెద్ద గుంపుగా 5, 6,
20 వందలకుపైగాకూడ ప్రజలు తిరుబాలవలె గోల
బాట్టాబలతో గురుగూడి ప్రిన్సిపాల్ ఆఫీసర్లచేయు
పురుల లక్ష్యమొనర్చక 16 రూపుప్రకారం 10-15 సం
యెంట్ల గ్రామములు సహా (కోర్టు అధికారమును
కాపురములు) గుంపుయందు కొందరు తర్కాలముల
ముగాగాని మంచిచెడ్డులేక ఒక్కపర్యాయముగా యీ
రూపుప్రకారం జనములో గోల అల్లరిలో ఒకటి చెందు
వరకు యెత్తడముతోనే ప్రిన్సిపాల్ ఆఫీసర్ల లెక్కిం
చి విధముగాను సాధ్యముకాక తమ యిష్టమునచ్చినట్లు
యెంట్లనున్నూ, మనకెందుకురా ఎక్కడినుంచిన
కో. ఏకాగ్రముగా మట్టుమాపుకుందామని యెంచి వ్యా
కరము అనునదిలేక ప్రజలలో యాదరింపించి ఆదరి
యొక్కడచేయుయె త్రినవారుతిరిగియె త్తడం)మొద
మములు జరుగతూయున్న విషయములపల్ల నిష్పక్ష
భర్తబుద్ధిగల మహానీయులురాక తదితరులు కొందరు
తలచింపమన్నది. ఇట్లు బహిరంగముగా ఒక్కొక్క
కార్యము యితరము ఒక్కసారిగా అల్లరిగోలగా జరి
కొలవల్ల అనేక గ్రామములలో విసికే వారుమన్న
ని ఆఫీసర్ల యీ యెల్లెక్ టరూల్యుల ఎంతమాత్రము సమం
జసని కలెక్టర్లకుగాని వారిద్వారా గవర్న మెంట్లు
ని తెలియపరచి యీ రూపు మార్పించినపాపాన
1-20 సం 15 మద్రాస్ అట్లుమట్టి చేన
యెంట్ల ఎన్నికల రూపుప్రకారం యొక్కడ యే
యెంట్లు. టవున్లలోగాని యూనియన్లలోగాని
8-4 పోలింగులు ఏర్పరచి మునిసిపాలిటీలకుగాని
వలెనగాని ఎన్నికలు జరుగతూయుండగా నాటి
కో. గవర్నమెంట్లయొక్క సప్రభావముల ట్రైబ్యున
యెంట్లమొన పరిపాలన ప్రజలకు యిష్టమునకు అంత
గట్టితోనో ముందెట్లబాట్లతోనో ఎల్లెక్ టరూల్యు
యెంట్లగా గవర్న మెంట్లువారు ఆ రూపులం దీనికి
యొక్క 8-16 రూపుల వర్తింపచేయుటపల్ల గ్రామము
లు ఏర్పడెన) ఎంత ఆఫీసర్లపాలు అవునున్నది
లేక ఎరుక. ఈ పెద్ద గ్రామములలోనున్న టవున్

లోనూనున్న ఏకమూల వారిని మరిఏకమూలవారు ఎరుగనే
 ఎరుగరు. దోపన పొయ్యెవారున్నా ప్రక్కన గ్రామాదులలో
 నివసించువారున్నా ఓటర్లు అగుతూమున్నారు. వీరిని గుర్తింపు
 లేదు. ఈ పరిస్థితులలోవచ్చిన (ఎలెక్షన్లలో) పంచాయితీ
 దారులు ప్రజలకును న్యాయమునకు ఉత్తరవాదులుకాక తమ
 నామము గెజిట్ నోటిఫికేషన్లలోకొరకు నిరీక్షించి నిరీక్షించిన
 తరువరి తాము ఓటర్లుకు ఖర్చుపెట్టిన యావత్తునామ్ముకు రెట్టికి
 రెట్లు తమ ఉద్యోగకాలములో భర్తీపర్చుకొనుచూ అట్లు భర్తీ
 పర్చుకొనుటకు ఆహ్వాదించనివారిని దుఃఖకష్టముల పాలేయు
 టయున్నా తటస్థమవుతూయున్నది. ఇంతియగాక పంచా
 యితీదారుల అర్హతలయందు ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్లు ఎన్నిక
 రూల్స్ యందలి స్పష్టపరుపబడని సంకుచిత
 తార్కమలను మనసునందించుకొని అర్హు
 లను న్యాయశీలనను అనర్హులగువానిగా చేయడమున్నూ అన
 ర్హులగువాని అర్హులగువానిగా (కాండిడేట్లుగా) చేసి ఎలె
 క్షన్లకొనిపడగాని సెలెక్షన్లకొనిపడగాని కోర్టుల ఏర్పాటుచేయడం
 వలననున్న పైన తెలియచేసిన విషయమువల్లనున్న
 గ్రామపుసర్పిర్లొక్కముగ్గురులు మరింత విధ్వంసముల
 పాలయ్యెను. ఎట్లన ఏగ్రామమునకు కోర్టు స్థాపించబడునో
 ఆగ్రామముయొక్క దేశభాషను అతడు చదువ వ్రాయగలిగి
 యున్నతే తప్ప మెంబరుగా నుండుటకు అర్హుడైయుండకూడ
 దని 4 రూలు చెప్పుతూయున్నది. ఈ రూలునందు "బాగా
 చదువన వ్రాయను, అనుమాట లేనందువల్ల కాస్త్రప్రకారం
 చదివించినట్లుగా కొందరు ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్లు అమృతపుష్కము
 లు కాండిడేట్లుకై యిచ్చి 1, 2 పంక్తులు నట్లునట్లుగా చదివించి
 దస్మతుచేతే వ్రాలుదార్లు మోస్తరుగా వ్రాయించి ఎలెక్షన్లకొని
 పడగాని సెలెక్షన్లకొనిపడగాని మెంబరును ఏర్పర్చుటవల్ల వితిలేని
 నష్టం సంభవించుచున్నది. అట్లయొక్క 28 శాతం బట్టిన్ని 8 వ
 అధ్యాయమునబట్టి స్వీకరణ కోర్టులకు దాఖలుఅయ్యే అన్ని
 నష్టవేజులున్నూ ప్లయింట్లున్నూ గ్రామ దేశ భాషను వ్రాత
 తో దాఖలుకావలెనని దేగాని అమృతయిచ్చి హైకోర్టుమోస్త
 రుగా ఎన్నడూ దాఖలు చేయరు. అట్లువ్రాతతో దాఖలు
 అయ్యి ప్లయింట్లుగాని దస్తావేజులుగాని (ప్రాంకేసరీట్లువగైరా
 లెక్కపుస్తకములు వగైరాలు) స్వయముగా చదివి అర్థముచేసి
 కొనుటలోగాని పంచాయితీకోర్టు అప్పయిండియన్ లిమ్ షేషన్
 పీసర్ కోర్టు మహర్ న్యాయస్థుల అప్పయింట్ ప్రాసీజరు క్రిమి
 నల్ ప్రాసీజరుకోర్టు వగైరాయితరవల్లములన్నూ గవర్నమెం
 టువారియొక్కయూ హైకోర్టువారియొక్కయూ డిస్పెన్స
 లున్నూ రూల్సులన్నూ యితరఉద్యోగములు (డిప్యూటీ కలెక్ట
 రు జడ్జి డిప్యూటీ మునసఫ్) ప్రాసీడింగ్సులన్నూ సర్క్యూలర్లు
 వగైరాయావత్తు గ్రంథం చదివి అర్థముచేసికొనుటలోగాని కుల
 కక్షలు మనస్ఫర్థులు పక్షపాతములు వదలి న్యాయమైనట్టిన్నీ
 చట్టసర్వుతమైనట్టిన్నీ తీర్పులు విచారణలు చేయుటయందుగాని
 పనుక్కులు కాకపోతూమున్నారు. ఇట్టి అసమర్థులను పంచా
 యితీకోర్టు మెంబర్లుగా ఏర్పాటుచేయుటకు ఆహ్వాదించి ప్రి
 సైడింగ్ ఆఫీసర్లున్నూ లోపభూయిష్టమైన ఎన్నికలరూల్సుల
 న్నూ యిండులకు కారణములు అయివున్నవి. ఈకారణముల
 వల్ల పంచాయితీకోర్టులుపున్న చాలా గ్రామాదులలో మిక్కి
 లి దుఃఖము ప్రజలు అనభించుచూ కింట్ క్రిమినల్ కేసుల
 లో రివిజన్లుపెట్టుకొనుట అపారధననవ్వము కరీరాయాపము
 లుకల్లుటయెగాక ఎంతకష్టనవ్వములేననూ అప్పీలేటుఅధికా
 ర్థుల అసమర్థులవల్ల జరిగించబడిన అన్యాయములు చూచుట
 వల్లగాని వినుటవల్లగాని కనిపెట్టక నిర్లక్ష్యమొనర్చుటవల్ల రాను
 రాను పంచాయితీకోర్టులసింహాధ్యక్షములపోల్గివలెను, మను
 ష్యాకృతినున్న పితాచమువలె గోరూపముననున్న నిరపరాధు
 లగు ప్రజలను పీడించుచూ ప్రజలపాలిటి అతిధియందరరూపము
 వాల్చి గ్రామపుసర్పిర్లొక్కముగ్గురేత్రువులగుచున్నవి. ఆహా
 వ రూలులో చదువన వ్రాయను అనునోట బాగా అనుపద
 ములోపించుటవల్ల ప్రిసైడింగ్ ఆఫీసర్లు యాకోర్టుల యెంత
 తి ఆధోగతిపాలుచేసి నాకో ప్రజలకే ఎటుక. పంచాయితీకో
 ర్టు మెంబరు అనగా గ్రామమునఫస్ అన్నమాట. ఈగ్రామమున
 లోలను నియమించునప్పుడు సర్పాగ్రునారు రివిన్యూ వసూలు
 ముదలగు పనులు కరితేర్చు పనులముల పరీక్షలయందు సంతృ
 ప్తులగువాని నియమించుచుండ కొంచెమైననూ లోకజ్ఞానముగా
 వ్యవహారంగాని లేని మూఢులను ఎట్టిపరీక్షలులేక నియ
 మించుట చూడ నిష్పక్షపాతము ధర్మబుద్ధి వ్యవహార జ్ఞానము
 నివాదుల పంచాయితీకోర్టు మెంబర్లుగానుండుటకు తగరనిన్నీ
 వ్యవధుచున్నది. న్యాయాన్యాయములు చక్కగా విచారణ
 యగలవారు ఉన్న సే ఆగ్రామములలో కోర్టులు స్థాపించవలెను

కె. ఆనందరావు,
చాధి వకీలు ప్రొద్దుటూరు.

మహాత్ముని సంచారము

కుంభకోణమున పండితసభ

కుంభకోణమునందలి పండితులు మహాత్ముని సందర్శించి అస్పృశ్యత మున్నగువానినిగూర్చి చర్చించిన పిమ్మట సారంగ పాణిస్వామి దేవాలయమున సభచేసిరి చాలమంది పౌరులుగూడ వచ్చిరి. మహాత్మునికి తమకును జరిగిన సంభాషణలను అభి నవ భట్టభాగ ఆర్. వి. కృష్ణమాచారిగారు సభలో వివరించిరి. అస్పృశ్యతయను బాల్యవివాహములు శాస్త్రవిరుద్ధమలని గాంధీగారు మధువులు కెట్టి ఆధారమును లేదు. కేవలము కాం గ్రామ మహాసభవారు అనవసరముగా మతవిషయములలో కల్పించుకొనుచు మత రాజకీయ విషయములను సంకరము చేయ గూడదు. అను తీర్మాన మాసభలో నామోదించబడినది. 86 స్వర్ణతులు, ఉపనీవతులు, మహాస్వర్ణులి, ఆపస్తంబస్వర్ణులి, పరాశరస్వర్ణులి, శ్రీమహాభారతము మున్నగువానికి గాంధీగారి బోధనలు విరుద్ధముగా నన్నవి. పండితులు మారుమూల స్థానముల నడవారించుచున్నారని గాంధీగారు నిందించుట అనుచితము అని పండితులు నడిచిరి. మధ్యగా కొందరు గాంధీకి జయ అని అరచిరి. కాని వారిని పంపిచేసిరి. ఇభ శాంతముగా ముగిసినది.

శ్రీశ్రీలసభలో కస్తూరిబాయిగారు బోధించుట

14-వ తేదీ సాయంకాలము 6 1/2 గంటలకు పంతులయ్యగారి గృహమున చాలమందిశ్రీలు సమావేశమైరి. మీలో నెం దరు ఖడ్గరు కట్టుచున్నారు. ఎందరు. నూలువడిచుచున్నాను అని కస్తూరిబాయిగారు వారి నడిగిరి. మీ మిదివరకేముందు చేయుటలేదు. ఇటుపైని ఖడ్గరుకట్టెదము. నూలువడిచెమని వాగ్దానము చేయబాలము అని శ్రీశ్రీలునడిచిరి. చెన్నపురిలోను ఆంధ్రదేశమునందును చాలమంది శ్రీలు నూలుగూడ వడుచుచు న్నారు. మీరు దీక్షగా ఖడ్గరుకట్టుచున్నచో నేనును మహాత్ముడునుగూడ చాల సంతసించెదమని కస్తూరిబాయిగారు హిందీ లోచెప్పిరి. దానిని రాజగోపాలాచారిగారుకుమార్తె అరవములో శ్రీల కెరిగించెను.

కుందరంఅయ్యగారి ఘాటరిలో 14-వతేదీ మధ్యాహ్నము నంటిగంటకు కస్తూరిబాయిగారికి 75 రూపాయలను సమర్పించిరి.

మాయవరములోజరిగిన విషయములు

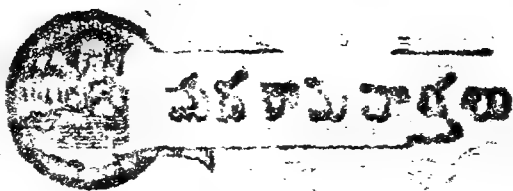
18-వతేదీ మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు మ్యానిసిపలు ఛైర్మన్మను తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుడును మహాత్ముని సందర్శించి చాలనేపు మాటలాడిరి. బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర విచారల సంతరింపజేయుటని మహాత్ముడు కోరగా వారు వాగ్దానము చేసిరి.

18-వతేదీ మధ్యాహ్నము ఒంటిగంటకు 800 మంది పండుములు మహాత్ముని దర్శనముకోరకు శ్రీనివాసశిల్పిగారి బంగళాకు రాగా సాయంకాలము సభకు రావలెనని మహాత్ముడు కోరెను. అంగుళాన వారు వెడలిపోయిరి.

18 వ తేదీని ఎన్. లక్ష్మణమొదల్యారుగారి (కుంభకోణం) అధ్యక్షతక్రింద తంజావూరుజిల్లా యినాయకలొలసఁగమువారి మూడవసభ మాయవరమునందు జరిగినది. ఆసంఘమునక చేరిన పురుషులు పెక్కుమందియును దేవదాసీలుగూడ సభకువచ్చిరి. సభ ప్రారంభముగానే శ్రీమతికస్తూరిబాయిగారును రాజగోపాలాచారిగారును ఆయన కుమార్తెయును ఆసభకు వచ్చిరి.

దేవదాసీల నడరంపవలెనని గాంధీమహాత్ముడు రివీండ్ర మహాకవి మున్నగు ప్రముఖులందరూగూడ న. గీకరించిరి. ఈసభకు మహాత్ముని ధర్మపత్ని విచ్చేయుట గొప్పవిశేషము. శ్రీలక్ష్మణుడు కొపాడుబకే యాసభ జరుపబడుచున్నది. మహాత్ముడు దేవదాసీలవిషయమున చాలదీక్షగా పనిచేయుచున్నాడు. చెన్నపురికాసంసభలో యావిషయమున డాక్టరు మత్తులశ్యామణి (సతి) గారు రుపపాదించిన తీర్మానము నామోదించవలెనని మహాత్ముడు కాసంసభ్యులను కోరెను. కోయంబత్తురు జిల్లాలో సెంగుంతెరులును తంజావూరు జిల్లాలోని యినాయి పెల్లూరును ఆంధ్రదేశమునందలి కళాపంతులును యాతీర్మానము నామోదించుచున్నారని అస్పృశ్యుడు నడిచెను.

శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు మాట్లాడుచు మీప్రతినిధులు శ్రీలును పురుషులును మహాత్ముని బంగళానువచ్చి ఆయన కో మాటలాడ గోరెను. ఆయనకు ఆశోగ్యము పరిలేనందున మూ సభకు రాజాలకపోయినది కస్తూరిబాయిగారు తెలిపిరి. సభ ముగిసినపిమ్మట వారు మహాత్ముని బసకు వెళ్లి చాలనేపు మాటలాడిరి. వారిలో కొందరు మహాత్మునుకు బంగారపు మురుగుల నిచ్చిరి. చివరకు ఒక పాటపాడి వెడలిపోయిరి. (శ్రీశ్రీ)

జనశుభార్థము

పాండురంగ భగవత్కథానంగ సభ :-

పాండురంగ భగవత్కథానాల్లో 18-9-27 ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు నంద్యళ్ల కృష్ణమనుగూర్చి శ్రీరంగం శతగోపాచార్యులుగారిచే కాలక్షేపము జరుపబడును.

మద్రాసులో మరణసంఖ్య:- నెప్టేబరు 10 వ తేదీతో ఆంధ్రమైనవారమునకు 11 మంది కలరావల్లను 10 మంది సన్నిపాతమువల్లను, 81 మంది మలేరియావల్లను, 15 మంది యితరజ్వరములవల్ల మరణించిరి.

క్షయవ్యాధి :- క్షయ వ్యాధినిగూర్చి డాక్టరు యం. శేకవపాయిగారు యీ నెల 20 తేదీ మంగళవారం సాయంకాలం 6-80 గంటలకు డిల్లీ జిల్లా ఆశోగ్యస్వామి మొదలి యారుగారి అధ్యక్షతన హైల్లుపాపగాండా బోర్డువారి యాజమాన్యమున నుపన్యసించురు.

రాయపురం మెడికలుకూలులోని ఆంధ్ర సంఘము:- వారు తమ సభముయొక్క వార్షికవర్గతి యత్నమును శత్రు 17 వ తేదీ శనివారమునాడు డిల్లీ జిల్లా నా రాయగస్వామి చెట్టిగారి అధ్యక్షతన జరిపెనరు.

మెట్టపాలెం రైలు ఆస్థానము :- తమిళంజేట ఆశోగ్యములమధ్య అధికవర్షము నిన్నరాత్రి మరయుటకే మెట్టపాలెముం మెముం జేటి ఉదయం 1 గంట ఆశ్రయముగా మద్రాసుచేరినది.

మద్రాసు కలకత్తామార్గము:- ఒకటిన్నర నెల నుండి కలకత్తాకు మద్రాసునుండి బాపు రైలుమార్గము మరమ్మతులో నున్నది. ఇంకను 15 రోజులకుగాని సరాసరిగా రైళ్లు నడువవు.

రాకపోకలు:- ఇ. యం. బమనగారు జేటిఉదయం వచ్చిరి. ఆర్. యన్. శర్మగారు డిల్లీ జిల్లా. రాఘవయ్య, సి. వి. కృష్ణస్వామిగారు, బొమ్మెడుగారు, కల్లకొట రాజాగారు నిన్న రాత్రి ఉదకమండలమునకును, యన్. వి. రామస్వామి మొగలిమూరుగారు, సర్ ఇస్మాయిల్ నేమిగారు బెంగళూరునకును నిన్నరాత్రి వెళ్లిరి.

"తాయినాడు": మైసూరులో తాయినాడు అను వారపత్రిక యొకటి కన్నడములో ప్రతి సోమవారము వెలువడును. "మైసూరు పేటియేటు" అను పత్రికయొక్క పూర్వపు సంపాదకులుగానుండిన పి. ఆర్. రామయ్య బి. యన్. సి. గారే దీనికి సంపాదకలు. సంవత్సరము చందా రు 1-8-0. కాపీ 1-కి 0-6-0 నెల. ప్రథమసంచిక వెలువడియేయున్నది. జాతీయశతమలనే యాపత్రిక ఆరంభించును.

జగన్నాథ భక్త సభ - ఎగ్మూరు :- శత్రు శనివారం 17-9-27 సాయంకాలం 5 గంటలకు "శేద. లా."మందు శ్రీమతి కోవమ్మకు (తిరుమాడు) గారిచే సీతాకల్యాణం పారి కథ చెప్పబడును.

తిరిగి 18-9-27 ఆదివారం సాయంకాలం 4-15 గంటలకు, పాలపూలు రామభగవంతుగారిచే గాత్రము, కరూరు చిన్న స్వామి అయ్యరుగారిచే ఫిడేలు, తంజావూరు వైద్యశాలయ్యరుగారిచే మృదంగం, మన్నారనడి పకోయ్య పిల్లగారిచే కొనగోలు, అచలాపురం సీతారామయ్యగారిచే మూర్తిగన, పాట కచ్చేరి జరుపబడును.

బైసికలుపై ప్రపంచయూత్రికులు కలకత్తా, నెప్టేబరు 15:- కాలిత్రొక్కడు బక్షపై ప్రపంచమంతయు మట్టివచ్చిన పాక్కి యువకులను - జి. ఎం. నేనుప్రగారు పురపాలకాధ్యక్షులు కలకత్తా పౌరులతరపున బహిరంగసభలో స్వాగత మొసంగిరి.

హాలానా మోకతాలీగారు కొలాభతునికి ధనమొసంగవలెనని పుమామ్మదీరులను హెచ్చరించుచున్నారు. తన కుమారుడు నాహిదాలీగారి కస్య ప్రకటనండుటచే తాను సంచారము చేయబాలకున్నానని ఢిల్లీనుండి ప్రకటించుచున్నాడు.

చెన్నరాజధాని గ్రామ ఉద్యోగస్థుల సంఘము

9-వ సమావేశము

పై సంఘపు 9-వ సమావేశమును రామభాగ్యపురము జిల్లా పరమకుడియందు 1927-వ సంవత్సరం ఆక్టోబరు నెల 9 వ తేదీ సోమవారపు దినమందు చెన్న గవర్న మెంటు మూడవ మంత్రియైన దివాన్ బహదూర్ ఆర్. ఎస్. ఆశోగ్యస్వామి ముదలియార్, బి. ఎ. బి. సి. ఇ. గారు తెరముకకు మధుర యందుండు హైకోర్టు సర్జీలు చెన్నకాసనసభ మెంబరైన మహార జరాజశ్రీ ఎల్. కె. తుళేశ్వరాస్, బి. ఎ. బి. ఎల్. ఎమ్. ఎల్. సి. గారు అగ్రాసనము నిసించుటను విషయకాని యున్నారు. పై సమావేశమున ఆంధ్రదేశమునందు గ్రామ ఉద్యోగస్థుల సహోదరులందరు విజయముచేయఁబడునని ప్రార్థించుచున్నారు. పై సమావేశమునందు వర్షి నబకు తీర్మానములను ఇంగ్లీషునందు నెప్టేబరు నెల 25-వ తేదీతోపున సమావేశపు ఆఫీసునకు పంపవలయును. ఆంధ్రదేశమునందుండు జిల్లా తాలూకా సంఘము లన్నియు తమతమ ప్రతినిధులను పంపవలయునని కోరబడుచున్నది.

కరమకుడి దక్షిణ ఇండియా రైల్వేకు చెందిన నైనునంగు మధుర రామేశ్వరమునకు మధ్యముం దున్నది.

పి. సుబ్బయ్య వల్లే

చెన్న రాజధాని గ్రామ ఉద్యోగస్థుల సంఘపు 9-వ సమావేశపు ఆఫీసు, పరమకుడి, రామభాగ్యపురము జిల్లా.

ఖగ్రపూరు కార్మికుల సమె

ఏజంటుగారి జబాబు ఉద్దేశమునకు కారణ మగుట

ఆగస్టుచీతముల నిరాకరించుట

కలకత్తా, నెప్టేబరు 15:- ఖగ్రపూరు కార్మికులసంఘ కార్యదర్శి పరిసితు లింకను విషయించుచున్నవని తంతింపెను. వెడలి పొమ్మని నోటీసుచేయబడిన పరివాండ్రకు ఆగస్టు చీతములను శే సవ్యను ఏజంటుగా కార్యదర్శికి వ్రాయుటచే అంబోళన పోవును. నేటి సాయంకాలము 12:00 మంది కార్మికులు బహిరంగసభజేపి యిల్లు తీర్మానించిరి (1) ఆగస్టు చీతము లిమ్మటలో అధికారులు వక్రు పాపు పనివాండ్రలో వ్యత్యాసము జూపు ను నిరశించుచు (2) వెడలి పొమ్మని నోటీసు జేయబడినవారికి ఆగస్టు చీతములన్నియును యిరియలు గూడ జీతముపుప్పకొవరా విషయ (3) పుష్కల ని పివేసెతి మని ప్రకటించి కొందరు పనివాండ్రకు మాత్రము చేపుకొను చున్నవక్రుపాపు అధికారుల చర్యను నిరసించుచు తీర్మానించబడెను.

వేరొక బహిరంగ సభయందు ప్రభుత్వ గునాను వెలువ నే విచారణ సంఘము నియమించులెంపి గోరుచున్నాను అచార్యగా ఎసంట్లలో అడ్డవ్వ మెంటు తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నందు కభినందించుచు తీర్మానించిరి. (శ్రీశ్రీ)

బురోడలో హిందూమహమ్మదీయ కొట్లాటలు

బకోడా, నెప్టేబరు 15:- నవనరిజిల్లా బంకోక గ్రామమున హిందువుల గణపతిమూర్తీసంపు జరుగునందుగా ఒకవసీ కవద్ద హిందువులు మహమ్మదీయులు హిందువుల నిదిర్చిరి. ఆకొట్లాట ఆర్థుగుహిందువులను దెబ్బలుతగినను. మోకే గింపుచెంబడివచ్చుని బాలీనుకొమాయిక పెద్దచెప్పినవారిం.

(శ్రీశ్రీ)

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్న విషయముచేర్చి తెలిపింపబడినది. ఏళ్లోకమున కేపద్దమో తెలియుటకు స్లో సంఖ్య గూడ చేర్చబడినది. విశేషార్థము లుండుతావున క్రింద వర్ణము వ్రాయబడినది. భారతమంత్రగంధము. గొప్ప దీక్ష గలది.

మూడు వ్యాఖ్యములు	రు 12-0-0
శ్రీమద్రామద్రవ్యబ్రహ్మాండపురాణము	5-0-0
శ్రీ ఆంధ్రలలితాపాఖ్యానము	1-8-0
హాలాస్యమాహాత్మ్య మనబు	0 12-0
మధురాపుర మాహాత్మ్యము	0 12-0
విచిత్ర పాదుకాపట్టాభిషేక నాటికము	0 12-0
పాండావాజ్ఞాతవాసము	0-12-0

26 జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, కడప

మతసంబంధ మగు నేరములు.

మతసంబంధ మగు నేరములను నివారించుటకు ప్రభుత్వమువారు దెచ్చిన చట్టము, మహమ్మదీయుల యాందోళనకు ఫల హాని చెప్పవచ్చును. ఆందోళన తగ్గించుటకు ఇట్టి చట్టము పనికిరాదనినను, చట్టపు టుద్దేశ్యములు నెరవేరని యను విషయమై సంశయము గలదు. సెలెక్టుకమిటీ సభ్యులు కొంద రిట్టి సంశయమును కనుబరచిరి. సెలెక్టుకమిటీవారు సవరించినవిధము గాంచిన, చట్టము వెనుకటియంత ఆక్షేపణార్హముగ గనుపించదు. ఒకసంఘమువారి మతమును గాని మతవిశ్వాసములను గాని బుద్ధి పూర్వముగ, దురుద్దేశ్యముతో, నిందించు వారు శిక్షార్హు లగుదురు. మతసంబంధమగు భావములను భగ్నపఱచు నుద్దేశ్యము, అట్టివారి కుండవలయును. ఇట్టిరక్షణల నేర్పరచుట సమంజసముగ నున్నది. దురుద్దేశ్యమును రుజువుచేసినగాని, శిక్షింప వీలులేదు. చిహ్నములచేతగాని, ఇతరవిధములగాని అనుపదములు తీసివేయబడెను. మతభావములను భంగ పరచు తలంపుతో అనుటవలన, మతకర్తృనింద గూడ ఇందు జేరుచున్నది. మతమును నిందించుటలో, మతకర్తలను దూషించు తలంపుగూడ కనుపించవలయును. కొందరు సదుద్దేశ్యముతో, విమర్శనబుద్ధితో మతసిద్ధాంతములను, మతకర్తలచర్యలను విమర్శించువారుండరు. కొందరు సత్యగ్రహణ బుద్ధితో, వివిధమతములను పరిశీలింప వచ్చును. కొందరు స్వమతమునే సంస్కరణోద్దేశ్యముతో విమర్శింప వచ్చును. అందుచే బుద్ధిపూర్వముగ దురుద్దేశ్యముతో నిందించువారే దోషులయ్యెదరు గాని, సత్యపరిశోధకులు గాజాలరు.

ప్రాసిక్యూషన్ ప్రవేశ పెట్టుటకు ప్రభుత్వము వారు యుండగ అంగీకార మొసగవలయును. సెషన్స్ కోర్టువారును ప్రెసిడెంట్ మేజిస్ట్రేట్ కోర్టు వారును మాత్రమే యిట్టి కేసులను విచారించ సర్దులు. రెండు సంవత్సరముల శిక్షను జరిమానాను విధించుటకు వీలగును. ఈ నేరము క్రింద ముద్దయికి జామీను నీయవచ్చును. రంగస్వామి అయ్యంగారు, మూరు, రాయి, చంద్ర, కేల్కూరు గార్లు భిన్నాభిప్రాయములను సూచించిరి. ప్రస్తుతపు చట్టములు చాలుననియు కొత్తచట్ట మవసరము లేదనియు విరోధంపు. ఇండియన్ పీనలు కోడ్డు 153 (ఎ) శెక్షనుక్రింద యిట్టి నేరములు శిక్షార్హము లగునని రిసాలా వర్తమాన్ కేసులో వెల్లడియయ్యెను. పెక్కుమారులు నిర్బంధచట్టములు అసలు ప్రయోజనమును అతిక్రమించి పౌరులకు భాధ గలిగించును. ప్రభుత్వమువారికి ప్రాసిక్యూషన్

నును మంజూరుచేసెడి అధికార ముండుటచే వారు తమ హద్దుల సరిక్రమించవచ్చును. క్రిమినలు ప్రొసీజరు కోడ్డు 144 శెక్షను రాజకీయాందోళనమును నిరోధించుటకు ఎటుల యుపయోగ పడెనో చూడవచ్చును. ఇటులనే పీనలుకోడ్డు 153 (ఎ) శెక్షను సయితము రాజకీయ నాయకులపై పెక్కుమార్లు ప్రయోగింపబడెను. కొత్తచట్టము గూడ నిటుల దుర్వినియోగపడుచో నా శ్చర్య ముండదు. అయినను మహమ్మదీయ సోదరు లి విషయమై పట్టుదల సూపుచున్నపుడు, చట్టము సంగీకరింపకతీరదు. వారి యుద్దేశము చల్లారుట కిది సాధనమగును. మూల వ్యా, లజపతిరాయి, జయకరుగార్లబోలు హిందూ నాయకు లిచట్టమున కంగీకారమొసగిరి. మే మిది వరకు సూచించినటుల, హిందువులు సాంప్రదాయానుగుణ్యముగ ప్రవర్తించుచో, వారి నీచట్టము బాధింపనేరదు. హిందువులకు అన్యమతములలోని వారిని కలుపుకొనుట ప్రధానోద్దేశ్యము గాదు. క్రైస్తవులకును, మహమ్మదీయులకును, అన్యమత స్థులను కలుపుకొనుట ముఖ్యము గాన, వారిలో నావేశపరు లగువారు ఇతరమతములను, మతకర్తలను నిందించుటకు పాల్పడవచ్చును. హిందువు లటుగాక, అన్ని మతములను మోక్షసాధనము లని నమ్ముచున్నారు. మతకర్తలందరును భగవదంశానంభూతు లనియు, వారు సత్యమునే బోధించిరినియు తలచుచున్నారు. సత్యస్వరూపమునందలి జేర్వేరు భాగములను వివిధమతకర్తలును తిలకించిరి. కేవలభాష్యాచారములను వదలి, వివిధమతసిద్ధాంతములను పరిశీలించుచో, నమానాశములు పెక్కులు గనుపించగలవు. ఇందుకు, కొంత సహనమును, దీర్ఘపరిశీలనయు, భార్యకజీవితమును ముఖ్యములు. ప్రస్తుత సమయమున ఒకమతమునుండి ఇంకొక మతమునకు కలుపుకొనవారలు, భాష్యాచారములపట్ల పట్టుదల గనబఱచుచున్నారే గాని, హృదయపరివర్తనము విషయమై పట్టుదల జూపుటలేదు. ఇందుచే నిట్టి చర్యలు స్వమతస్థుల సంఖ్యలను పెంచుచున్నవిగాని, వారికి మోక్షమార్గము జూపుటలేదు. హిందువు లందువలన, తమ మతసిద్ధాంతములను చక్కగ గ్రహించి, సహనమునకు పేరెన్నికగన్న హిందూమతప్రాశస్త్యమును నిలుపవలయును. అంతియ గాని, తాత్కాలికలాభము కొరకయినను ఇతరుల ననుకరించుట పాడిగాదు. హిందూమతము, సాశ్వాత్యశాస్త్రజ్ఞుల అభిమానము బడయుటకు కారణము, జ్ఞానదృష్టి నది సంతృప్తిపరుపగలుగుటయే. రంగీలా రసూలు కేసు మున్నగువానికి ఆధునిక పరిస్థితులవలన గలిగిన దుష్ఫలితప్రభావమే కారణము గాని, హిందూ మతమునందలి లోపము కారణము గానేరదు. హిందూనాయకు లందరును నిట్టి వ్రాతలను నిరసించిరి. సర్వము బ్రహ్మమయమని తలచువారిని, అనహన మేటుల యావరింపగలదు? జీవప్రాప్త్యమును గ్రహించువారు పరుల నేటుల నిందింపగలరు? హిందువులు తమ ప్రవర్తనముమూలము ననే యిట్టి చట్టములు తమ కవనసరమని, చూపవలయును. చట్టపు దుర్వినియోగమువలన ఎట్టి యిబ్బందులు గలిగినను, తాత్కాలిక పరిస్థితులను గమనించి, దేశశాంతికై చట్టము నామోదించుట

భావ్యము. నూతనచట్టముమూలమున, మతకర్తల దూషణ తగ్గి, పరస్పరనిందలును, కలహములును అంతరించుగాక యని కోరెదము. కాని హిందువులును, మహమ్మదీయులును ఇట్టి చట్టముతో, ప్రస్తుత కలహము లంతరించునని నమ్మి యూరకుండుట వలన లాభము లేదు. కేవల చట్టములవలననే శ్రవణమున నేరము లడుగంటుచో, భూలోక మిదివరకే స్వర్గతుల్యమై యుండవలసినది. మానవుల హృదయకారిత్యము తగ్గినగాని పరస్పరప్రేమ ప్రవర్ధిల్లనేరదు. అందుకై మతబోధకులేమి, నాయకులేమి దృఢప్రయత్నముల గావించవలయును. ద్వేషబీజములను ఎల్లరహృదయములనుండి తొలగింపవలయును. నాయకులు ముందుగ ఆదర్శప్రాయమగు జీవనము గడుపవలయును. అప్పుడు వారు తమ అనుచరులలో విశ్వాసము బుట్టింపగలరు. నాయకులే అనహనమును ద్వేషమును పెంచుచో ఎట్టి కఠినచట్టముల గావించినను ప్రయోజన ముండదు. అబ్దులుహై, జాల్ ఫికర్ ఆలీఖానుగార్లు ఈ నేరమును జామీనులేని నేరముగ జేయగోరిరి. కాని ఇదివరకే శిక్షకఠినముగ గనుపించుచున్నది. జామీను సౌకర్యములను గూడ తొలగించుచో మరింత కఠినముగ పరిణమింపక మానదు. హిందూ నాయకులును మహమ్మదీయ నాయకులును స్వసంఘములందు ప్రబోధము గలిగించి యిట్టి చట్టములను ప్రయోగించుట కవసరము లేకుండ జూచుట వివేకము.

అతిబాల్యవివాహములు: భారతశాసనసభ

అతిబాల్యవివాహములు కూడ వని పూర్వచారపరాయణులును సంఘసంస్కర్తలును గూడ అంగీకరించుచున్నారు. ఈ విషయమై ఎంచడగిన భేద మేమియు లేదని చెప్పవచ్చును. అతిబాల్యవివాహములను తొలగించిన, బాల్య వితంతువుల సంఖ్యయు తగ్గును. రా. సా. శారదా గారు భారత శాసనసభలో ప్రవేశపెట్టిన చట్టము, పండ్రెండు సంవత్సరములకు లోపుగ బాలికలకు పెండ్లిచేయగూడ దనియు, పదునయిదు సంవత్సరములలోపు బాలురకు పెండ్లిచేయ గూడదనియు, దెలుపుచున్నది. హిందూసంఘమున పెండ్లియాడు క్రమక్రమముగ పెరుగుచున్నది. బాలికలకును, బాలురకును విశ్వాభంగము కలుగకుండుట కిట్టి మార్పును పలువు రంగీకరించుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముడుగూడ అతిబాల్యవివాహములను నిరసించుచున్నాడు. బాలవితంతువులను పథమునకు అర్థము లేదని చాటుచున్నారు. శారదాగారి చట్టమును సెలెక్టుకమిటీ కంపవలయునా, లేక దేశాభిప్రాయము నిమిత్తము పంపవలయునా అను విషయమై చర్చ జరిగెను. అధికసంఖ్యాకులు సెలెక్టుకమిటీకి బంపుటయే ఉత్తమమని తేలుపుటచే, ఆ ప్రకారము తీర్మానింపబడెను. హిందూసభ్యులలో పలువురు సెలెక్టుకమిటీనూచన నామోదించుటయు ప్రభుత్వసభ్యులును తదితరులును ఈసూచనకు ప్రతికూలముగ వోటుజేయుటయు, వింతగ దోషకమానవు. హిందూసంఘమునందు మార్పుల గావించవలయునను విషయమయి హిందూసభ్యులకుండు చొరవ, ఇతరసంఘములవారియందు కనుపింపదను

ట నిశ్చయము. ఈ సంగతినే జయకరుగారు గంభీరముగ చాటిరి. జాతీయ ప్రభుత్వ మేర్పడుచో, నిట్టి మార్పులను త్వరితముగ గావించుట చాటిరి. లజ్జపతిరాయగారును కాలయాచన పనికిరాదనిరి. మా శిష్యాగారు చట్టమును మనఃస్ఫూర్తిగ నామోదించినను, సెలెక్టుకమిటీకి వెంటనే బంపుట కిష్టము సూపలేదు. అయినను, చెన్నపురిలో పూర్వార్థ చారపరాయణులలో ముఖ్యులగు యం. కే. ఆచార్యగారు సెలెక్టుకమిటీ ఏర్పాటు నామోదించుటయగాక, హిందూసంఘ మిట్టిమార్పును ఆక్షేపింపదనియు, శాస్త్రములకుగాని పూర్వార్థచారిత్రాధిప్రాయమునకుగాని చట్టము విరుద్ధము గాదనియు, సెలెక్టుకమిటీవారి పనులు ముగియుటకు అయిదుమాసములయినను బట్టును గాన, యీలోపుగ ప్రభుత్వమువారు వివిధరాష్ట్రముల యభిప్రాయమును కనుగొనవచ్చుననియు, బలికిరి. ఇట్టి స్వల్పపు మార్పులను హిందూసంఘము తనంతట తానే గావించుకొనుట భావ్యముగనుండెడిది. సాంఘికస్థితిని ఎప్పటికప్పుడు పరిశీలించి, కాలానుగుణముగ మార్పులను వీశాధిపతులు ఆమోదించుచున్నచో, వారి పలుకుబడి విస్తరించెడిది. అందుకు మారుగ, వారు హిందూసంఘమును కాల ప్రవాహమునకు వదిలిపెట్టిరి. కొన్నిచోటుల, కొనసాగని వెలులను ఆత్మవత్రికలను ప్రయోగించిరి. తమ భిక్షులకు మాత్రము లోపము గలుగకుండ జూచుకొనుచుండిరి. వీరు హిందూ సంఘాభ్యుదయమునకు తాము బాధ్యులమను సంగతిని మరచి ప్రవర్తించుచుండిరి. అందుచే శాసనభివేషయమై జోక్యము దీసికొనక తప్పదయ్యెను. నూతనచట్టము సంఘ సంస్కర్తలు గోరునంత దూరము బోకున్నను, లజ్జపతిరాయ ప్రభృతుల కిది చాలకున్నను ఎల్లరకును అంగీకారయోగ్యమగు కనీసపునయన్ను నిది దెలుపుచున్నది. ఇయ్యది సాంఘిక సంస్కారాభివృద్ధికి ప్రోత్సాహ మొసగి హిందూ బాలురను బాలికలను దృఢకాయులుగను స్థిరచిత్తులుగను చేయుటకు తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. స్వదేశసంస్థానము లిట్టిమార్పుల నిదివరకే కావించుచున్నవి. ఈవిషయమున బ్రిటీషు హిందూదేశమే వెనుకబడి యున్నదని చెప్పవచ్చును.

ఎమిలీ ల్యూటిన్సుగారు: మిస్ మేయోగ్రంథము లిట్లు ప్రభువుగారి సోదరియగు ఎమిలీల్యూటిన్సుగారు మిస్ మేయోగారికి తగినజవాబు చెప్పిరి. ప్రాచ్యప్రపంచము ప్రకృతిని అంతరించియెట్టితో జూచును. పాశ్చాత్య ప్రపంచము బాహ్యదృష్టితో జూచును. అందుచే రెంటికిని తరుచుగ సంఘర్షణ మేర్పడుచున్నది. భారతీయుల ఆచారములను, సాంప్రదాయములను విదేశీయులు సానుభూతితో గ్రహించుటకు చాలకాలముపట్టును. ఓరిమలేనివారికి, సైతి ఆచారమును మూఢవిశ్వాసముక్రిందనే తోచును. శ్రీరామ, శ్రీకృష్ణాద్యవతారములకు పుట్టినిల్లై, బుద్ధునిజన్మస్థానమై, శంకరరామానుజాది ఆచార్యపుంగవులకు వాసస్థానమై తార్కికశక్తియందును జీవేశ్వర సంబంధమును గ్రహించుటయందును అసమానప్రజ్ఞను కనుపఱచిన, భారతభూమియందు, మంచి ఏమూలను కనుపించకబోవుట, మిస్ మేయోగారి దృష్టిలోపముగాని, తదితరము గాదు. ఈ సమయమున గూడ ప్రపంచగురువుగ నొకశాఖవారిచే భావింపబడుచున్న కృష్ణమూర్తిగారు హిందూదేశవాసులని, ఎమిలీల్యూటిన్సుగారు నూచించిరి. గంగాయమునానదులలో మిస్ మేయోగారికి బురదయు, మురికియు అనారోగ్యము దప్ప వేరేమియు గనుపించలేదు. ఎమిలీ ల్యూటిన్సుగారికి యీనదుల మ్రోతలో శ్రీకృష్ణుని పిల్లనగ్రోవి వినిపించెను. బృందావనమందలి గోపికల నాట్యము పాడగట్టెను. కైలాసమునందు శివుని జటాజూటమునుండి ప్రవహించు పవిత్ర గంగానదీ తోయముల గాంచి నమస్కరింపనివారు భారతభూమియందరుదుగ నుండురు. బుద్ధుడు నడిచిన పవిత్రస్థలములందు ఆ మహామహుని రూపమును గాంచలేనివారికి దుమ్ము ధూళి తప్ప వేరేమియు గనుపించవు. గంగానదిలో స్నానముచేసి జపము చేయువారుగాని కాశీ విశ్వనాథుని సందర్శించి మ్రొక్కులిడువారుగాని మిస్ మేయోగారికి ఆజ్ఞానులు అపవిత్రులవలె దోచుట నహజమే. కాని వీనియందలి అంతరార్థము గ్రహించువారికే అందలి పవిత్రత యర్థమగును. అందుకనియే పాశ్చాత్యప్రపంచము వెలువలించుచూచు ననియు ప్రాచ్యప్రపంచము లోపలనుండి జూచుననియు ఎమిలీ ల్యూటిన్సుగారు చెలిపిరి. ఈరెంటికిని సమన్వయము గుదురనంతవరకు, మిస్ మేయోగ్రంథముల బోలుగ్రంథములు వెలువడుచునే యుండును.

భారత సివిలు సర్వీసు ఉద్యోగి దురవస్థ

కృపాలిణి అను భారత సివిలుసర్వీసు యుద్యోగి బెంగాలునందలి రాజపాయియందు ఆసిస్టెంటు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగ నుండెను. వీరు గొప్పకుటుంబమునకు జెందినవారు. అందుచే వీరు యూరపియనులవలె దర్జాగ జీవించుచుండిరి. సివిలు సర్వీసు యుద్యోగి యగుటచే వీరికి యూరపియను క్లబ్బులో ప్రవేశము దొరకెను. వీరివైఖరి స్థానికపు యూరపియనులకు కుమారుల వలె గానగుండెను. భారతీయు లిట్టి ఉన్నతస్థానము నాక్రమించుట సరిపడకుండెను. ఒకనాడు క్లబ్బునుండి ఇంటికి బోవుచుండగ, వీరి నైకిలు టైరు పాడయి యూడెనట. పిమ్మట వీరు నడిచి పోవుచుండగ, కొందరు యూరపియనులు మోహారుకాగితో వెనుకనుడి వచ్చి, వీరిని కొట్టసాగిరి. చేసినపుడు నున్న చెరువులోనికి ద్రోసిరట. నీళ్లు నిండుగనున్నచో, వీరు మునిగిపోయెడివారే. జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారికి, కృపాలిణిగారు యీసంగతినంతను జెప్పగ, ఇతడే తాగియున్నాడనియు, యూరపియనులక్షిమాపణ నిరేడు గోరవలయుననియు, శాసించిరట. అందుమీద కృపాలిణి గారు గవర్నరుగారికి పిన్నప ముసెరి. మానము దినములు గడిచినను, ఇతనిని కేట్టిడబాబులా లేవని అమృతబజారు పత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రభుత్వ కార్యదర్శిగారు గవర్నరుగారికి అర్జీని చూపించిరాయని, అమృతబజారుపత్రిక యమగుచున్నది. బెంగాలు గవర్నరుగ కలనలో జాక్సనుగారు ఈదేశమునకు క్రొత్తవారు. పత్రికలలో వివరములు ప్రక

టిత మగుటచే, తగినవిచారణ సలిపి భారతీయులకు గలుగుచున్న యనమానవరంపరలను అరికట్టుట మేలు. వీ రెట్టిచర్య దీసికొందురో యని, భారతీయు లెదురుజూచుచుండురు.

దనరాపండుగ : కద్దరు

ఆంధ్రదేశమునకు దనరాపండుగలు చాలముఖ్యములు. ఆసమయమున క్రొత్తవస్తువులు లను ధరింపనివారు అరుదుగ నుండురు. ఇట్టిపండుగదినములలో ఆంధ్రులెల్లరు ఆంధ్రదేశమున తయారగు కద్దరును కొని ధరింపవలయు నని, ఆంధ్రకద్దరు సంఘ కార్యదర్శి హెచ్చరించుచున్నారు. వీరి విన్నపము నాలించి, పండుగల యానందము ననుభవింపటతో బాటు బీదల కుపశాంతి గలిగించుటకుగూడ ఆంధ్రులు తోడ్పడుచో, పండుగ సార్థకమగును. ఆంధ్రదేశము చాలినంత ఖద్దరు నుత్పత్తి చేయుచునే యున్నది. కద్దరు అమ్ముడుపోవుకొలదియు, నుత్పత్తియు అధికమగుచుండును. కద్దరు విషయమున ఆంధ్రదేశ మిదివరకు గడిచినకీర్తిని ఆంధ్రు లికముందును కాపాడుకొందురు గాక!

మైసూరు గ్రామములలో ఖద్దరువ్యాపి

బాంకరుగారి విధానము ప్రభుత్వమువారింగీకరించుట

రూ 3500 గ్రాంటుజేయుట

బెంగళూరు గ్రామములలో అత్యధికముగ నూలువడుకుట నభివృద్ధిచేయుటకుగూర్చి కేంద్రబాలు బ్యాంకరుగారి విధానమును మైసూరు ప్రభుత్వమునా రామోదించిరి. ఆములు జరుపనున్నారు. రాబ్బుపు పరిశ్రమను రాష్ట్రమునందల్లి ప్రాంతములలోను గృహపరిశ్రమగా స్థిరముజేయు నుద్దేశముతో బ్యాంకరుగారు యామధ్య మైసూరు రాష్ట్రమునందు పంచారము జేసియుండిరి. సంజాంగాదునందు బడనపలు అను స్థలము వారికనుకూలముగ ననుపడెను. దీని నంగీకరించిరి. ప్రభుత్వము వారు రూ 3500 ఒసంగిరి. 50 రాబములు, 40 పగ్గములు అచ్చట పంజేయును. ప్రతియూరు సరఫరాజేయుట, వస్త్రముల విక్రయించుట అంతయు ఆ భా తంతుకారక సంఘమువారు జేయుదును. నెలవేతములపై నొక పంస్తావపని మేనేజరును పంపవలసినదని బ్యాంకరుగారిని కోరిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఐ. సి. ఎస్. పరీక్షకు వెళ్లుటకు, మోసము ఒక కళాశాల ప్రాధానరుపై కేసు

లాహోరు 15 సెప్టెంబరు-కాల్యా కాళాశాలలో ప్రాథమిక పరీక్ష ఎస్. చాన్ లింగుగారు పాల్గొనిన కేసునందలి పాతీసుజా రాదినమున, లాహోరు ఆశిషులు జిలామేజిస్ట్రేటును లింకన్ గారియెదుట కేసుపెట్టిరి. ఇండియన్ సివిలుసర్వీసు పోటీ పరీక్షకు వెళ్లుట కవకాశమును గలిగించుకొనుటకు గానీ తడు తన జన్మదినమును 1901 నుండి 1904 వరకు చూర్చుచు రిజిస్టరును దిద్దెనని ముద్దాయిపై ఆశిషింపబడెను.

ఈకేసును విచారించిన సీ. వి. జి. ఇన్ స్పెక్టరు జోగ్లా గారును, పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ మధికారియగు వందలూర గార్లు ఈదినమున హాజరుమొనరిరి. ముద్దాయి తన మైట్రిస్యరేషను పర్సన్ కేటును తీసుకొనివెళ్లి రెండవసాక్షిగానీ తనకు నమిదే నుచు చేయవలసినదని గోరవనియు ఆపర్సన్ కేటునందు "1901" అనుసంఖ్య "1904" పదవింపబడెననియు నందరూలుగారు నడిపిరి. (ప్రీ ప్రెస్)

ఇర్విను ప్రభువుగారు సిల్క్ విక్రయా ప్రదర్శనమును 15 తేదీన తెగవీరి వైప్రాయిగారి బహుమానము రు. 1500 రాగదా ఉక్తిల్లుగారు వ్రాసిన సుద్ధాచేతనని పంపెను.

విదేశవార్తలు

జపానులో ఉప్పెన

జపాన్, సెప్టెంబరు 14:—కూమోటో, ఫుకొకా గ్రామముల విస్తారముగ పాడైంది. ఇంతవఱకు 780 యిండ్లు కొట్టుకుపోయినది. తోయకేసీకి 2000 ముగ్గులు మునిగిపోయినవి. 270 మంది ప్రాణాలు కోల్పోయిరి. వేయిమందికి పైగా కన్నీములు లేదు. కూమోటో నగరమునకు ప్రభుత్వం పోయినది. కాని రాకపోకలకు పిలువలను ముగ్గురు వస్తుచే ప్రారంభించిరి.

కూమోటో కమ్యూన్లో ఉప్పెన వచ్చినదానితోనే ఇంట్లు బ్రష్టమయి, కుటుంబములు మునిగిపోయినవి. సముద్రము, అవును, అవునవును ముగ్గురు ముగ్గురు ఒకప గ్రామములకు పొంగెను. భార్యతోను, కుటుంబముతోను ఆ ప్రాంతమును గ్రామవాసి చెట్టెక్కినను. పాపము కొంతనేమైనదానితో అలవచ్చి భార్యను, పిల్లలను ఈడ్చుకొనిపోయెను. ఆ గ్రామములో ఇతరులనుగూడ అడ్రెస్ కారము పట్టుకు బెట్టుకొన్నది. ఉప్పెనకు తోడు, కింభీపాల్వెరుగ వర్షము, కుమాన సహాయమయ్యెను. 40 ఏండ్లలోపుగ ఇంతకుముందు ఉప్పెన జపానులో ఎన్నడును రాలేదని. కోడిమీసపట్టుము విస్తారముగ పాడైనది. సముద్రపు తీరంగములచే కొన్ని యిండ్లు కడుమెల్లనరకు వెనుకకు అలచే తరెమవేయబడినవి.

గూఢచారుల నురిదీ నెదరు అపీలు లేదట

లొక గ్రామ, సెప్టెంబరు 14:—లొక గ్రామ గూఢచారులపై విధించిన యుద్ధకేసు ఖాయమనియు దానిపై అపీలు లేదనియు 15-వ తేదీని వారిని ఉరిదీయవలెనని సుప్రీముకోర్టు తీర్పుచెప్పెను.

వీ రేవాలివారో, వీరపై నేరమేదో పూర్తిగ చెలియలేదు. అధికారప్రకటనములలో గవర్నరు ఆను వ్యక్తి కప్తాను అని ప్రకటించబడెను. అంతయు దని యున్నది. అధికారప్రకటనములలో చెప్పినవ్యక్తి యని యున్నది. ఫిర్యాదీతరపున వాదించిన ఉపన్యాసములకు చాంబర్లకు గారు మాస్కోకు ఇంగ్లండువరకు లేఖను ఖండించుటతోనే సరిపోయినది. 1918 నుండి జాగ్రత్త రషీనులో బ్రిటిషు అపరాధపరిశోధకసంఘమువారు క్రమక్రమ పరిశోధనమును వ్వాగు. రషీను ప్రకృతిగూర్చి రాజ్యములనున్న పరిశోధకసంఘాధికారుల సహాయమును బడయుటను తరచుచున్నట్లుకు వచ్చినవారి సహాయమును గోరుచున్నారు. వారిని ఉరిగొని కృషిపట్టుచున్నారని ముప్రీము కోర్టు తీర్పుచెప్పెను.

స్వేయిను పార్లమెంటు

మాడ్రిడు, సెప్టెంబరు 18:—కేవలము అసెంబ్లీలో (పార్లమెంటు) కనీసము 825, గరిష్ఠము 875 మంది సభ్యులు ఉండవలెనని, కాననసభగా నండబాలదనియు, రాజ్యపాలనములో అధికారముండవలెననియు, దీనిని రెండు కానన సభలు రెండుగా చేయుటకు ప్రభుత్వమునకు తోడ్పడుననియు, ఇందులో మూడుసభ్యులను గుండుదు. స్టేలురాష్ట్రములు, మునిసిపాలిటీలు ప్రతినిధులు, వివిధ పాతలసంఘ ప్రతినిధులు, అయోమయముగ నున్న ప్రదేశ రక్షణసభ్యులకు తోడ్పడిన దేశభక్తి యువకుల సంఘముల ప్రతినిధులు ఉండురు.

లుథేనియా కమ్యూనిస్టుల ఆల్లరులు

పార్లమెంటు వారిని కాల్చవలెను
రీగా, సెప్టెంబరు 14:—ఇటీవల లుథేనియాలో కేవలము గుగామెంబర్లు కమ్యూనిస్టులను కాల్చి చంపుటకు నిశ్చయించిరి. వారి నాయకుడు మెయిబాన్ గారు ఇరవీకి పాఠిపోయినాడేమో యనుచున్నారు.

కొత్త గూఢచారి వివాదం బ్రిటిషు నాటకములో కొత్త గూఢచారిగానమున మార్పులను గావించి శాశ్వతముగ నడికెదరటం దీనిని 60000 పాఠకులు వచ్చునట.

బెర్లిన్ బెర్లిన్ లో వీరపై వైమానికుడు 16-వ తేదీని బయలుదేరును. పెట్రోలు మరీతర పరిస్థితులు సాగనిచ్చునంత ధృక్ అవటమండి దూర ప్రాచ్యమునకు గూడ బోవునట.

ప్రకృతిశాస్త్రము కొరకు ప్రాణముల నర్పించుట

పంచాయితీ

రగ్వీ, సెప్టెంబరు 14:—డాక్టరు కెల్సెగారు చనిపోయియుండ భార్యజూచెను. నోటినుట్టు గుడ్డకట్టబడియున్నది తెరవరి. మత్తుమందులతో వీరు పాశ్చాత్యులుగావించుచున్నారని దీనివలన స్పష్టమగుచున్నది తాను చదువుచున్న ప్రభుత్వనకు తానే మత్తుమందు నువ్వయ్యించిచెడివాడట. స్వహత్యంకరకుయందునదీ పుస్తకములో వ్రాసికొనెడివారు. దీనివలన ప్రాణాంతకులగు నుండునని ఆతనికి తెలియును. కాని తనకా విషయములో ప్రజ్ఞచే ప్రమాదమురాదనుకొనెను. ఒక్క బాధ తెలియకుండా ఉండేటట్లులను తక్కిన స్వహత్యంకరము నుండునట్లులను ఒక మందు కనుగొనటకు పరిశోధనలను కేయుచుండెను. ప్రమాదముచే చనిపోయిరిని పంచాయితీ జేసిగి.

ఇట్టి మత్తుమందు పరిశోధనలలో తనను అలవాటేయని యు భయము లేదనియు ఆతని బావమరిదితో జెప్పమండిరని బావమరిది సాక్ష్యమిచ్చెను. మత్తుమందు దీసికొని ఫలితములను వ్రాసిన వ్రాతసగూడ జూచెను.

ఫ్రాంచి యుద్ధము

రగ్వీ, సెప్టెంబరు 15:—నేడు ఫ్రాన్సు 800,000 పానులను బ్రిటనుకు యుద్ధముకు క్రింద తీర్చుచున్నది. క్రిందటి వాయిదామొత్తమును మార్చి 15-వ తేదీ నిచ్చిరి. దీనివలన బంగారు యంగ్లండుకు బోదు.

జర్మను పొగయొడ పవనవెల్పులో సరకు అంటుకొనెను ఏభేనుదగ్గర.

లండన్ అను క్రూయిజరును జలప్రవేశము గావించిరి నిన్నటిదినమున.

ప్రాంతీయవర్గమును గాల్పుట

హంతకుడు మడ సెను

రేవన్నా, సెప్టెంబరు 14:—మిస్సిగోలి అను కమ్యూనిస్టు వెక్సుసారుకు తుపాకితో ప్యాన్సిస్టువైన్యాధికార్లుపై గాల్చి 81 వ పటాలాధికారికి గొప్పగాయములను గలుగజేసెను. కార్యదర్శికి కొంచెముక తగిలెను. ఇతడు రెండుపర్యాయములు పాతకుని గరిచేసి గాల్చినపెను.

ప్రాంతీయ రణనిహతులైన భారత సైనికులు

స్థావర విహ్వము

బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు బహిర్గతముజేయుట
లండన్, సెప్టెంబరు 14:—న్యూచేయిలో అక్టోబరు 7 తేదీన బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు ఫ్రాన్సులో రణనిహతులైన భారతయోధుల స్మారక విహ్వమును బహిర్గతము గావించెను. ఫ్రాన్సులో 447 భారతీయులు మరణింపిరి. వీరి సమాధులు కన్పించలేదు.

జోహన్నెస్బర్గ్ ఆర్థు బోర్షియరు గారు చనిపోయిరి.

ట్రాన్సు అట్లాంటికు పయనము
లండన్, సెప్టెంబరు 15:—ఒక నూలు స్నేహితులు ఒక వంక కన్నుబిడ్డలు చురుచుచు మితురమ్మని గోలబెట్టుటచే ప్రయత్నంకరమై డెట్రోయిటు వైమానికులు ట్రాన్సు అట్లాంటికు పయనమును మానుకొనిరి.

జపాను ఉప్పెన

వివాద వివరములు

టోక్యో, సెప్టెంబరు 15:—ఇంతవరకు 400 శవములు దొరికినవి. కన్నీంననివారి నిమిత్తము 2000 సైనికులు తోడ్పడి వెదకుచున్నారు. నాగసాకికావల 500 చాపలపడవలు బ్రష్టమయి, 25 గురు బాలిగవాండ్రు మునిగిపోయిరి. ఆవాహిదగ్గర యున్న 18 హాళ్లలను 12 కొట్టుకొనిపోయినవి.

సర్వీయా ఎన్నికలు

ప్రభుత్వపక్షమువారే ఎక్కువమూని గెలుచుట
బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 16:—సర్వీయా ఎన్నికలో ప్రభుత్వపక్షమువారు 110 మంది, ప్రతిపక్షము 112 ఎన్నుకొనబడిరి.

రషీయా భూకలపము

మాస్కో, సెప్టెంబరు 15:—మాస్కో జిల్లాలో గ్రామములను కోరిన ప్రదేశము విస్తారము పాడైనవి. విశ్రాంతి భవనము ఆగోగ్యభవనములు పాడైనవి. ఒకమాదాజిలాకీ మును బ్రష్టమయి. రోజు 1 కి 80,000 చైట్ల వ్యాప్తమున నీరు కారి పోవుచున్నది.

వివిధ ప్రదేశముల ఎన్నికలు

260 అభ్యర్థులు పోటీచేయుట

రగ్వీ, సెప్టెంబరు 14:—రేపు వివిధ ప్రదేశముల ఎన్నికలు జరుగును. 260 మంది అభ్యర్థులు వ్వారు.

ప్రభుత్వపక్షమువారు	87
డిమెలరాపక్షమువారు	88
రైతులపక్షమువారు	20
కార్మికపక్షమువారు	28
జాతీయసంఘమువారు	6
స్వతంత్రపక్షమువారు	81

అన్ని పక్షములవారికి గెలిచెదమనే నమ్మకముగా నున్నది. ప్రభుత్వపక్షమువారిలో 15 గరికి 14 గురు విజయము గాంచెద రనుకొనుచున్నారు. తమ అభ్యర్థుల కఖండవిజయము చేయవలెనని అంచనా వేయుచున్నారు.

కాన్స్టేబుల సందేశము

కాన్స్టేబుల గరికన ప్రచారమును సల్పుచున్నారు అర్థరాత్రులందు. ఈఎన్నికల ఫలితములవివాద దేశముయొక్క ప్రాణము, గౌరవము, విశ్వర్యముమాత్రమేగాక పారిశ్రామిక యభివృద్ధి యితరసాఖ్యములు ఆధారపడి యున్నవనిరి.

దురలవాటు - మరణప్రాప్తి

లండన్, సెప్టెంబరు 15:—నటియొక్క రైలును ఎగరవేసికొనుచు మోటారులో బోవునపుడు అది చక్రములో చుట్టుకొని మెదవిరిగి తక్షణము ఇనదురదశకొక అను నామె చనిపోయెను.

బ్రిటనులో పనిలేనివారి సంఖ్య

క్రిందటివారముకంటె ఎక్కువ

రగ్వీ, సెప్టెంబరు 14:—క్రిందటివారముకంటె 27000 మంది పనిలేనివారు బ్రిటనులో ఎక్కువగ నున్నారు.

బ్రిటిషు రైల్వే ప్రమాదములు

వార్షిక నివేదికము

రగ్వీ, సెప్టెంబరు 14:—నిరుడు 18 గురు చనిపోయిరి. ఆ క్రిందటిసంవత్సరము ఒకడే చనిపోయెను. ఇందులో నలుగురు సమ్మె సమయమున అసాధారణ పరిస్థితులందు చనిపోయిరి. ఈసంవత్సరము 22 రైలు ప్రమాదములగుర్చి విచారించిరి 118.6 మందిలో ఒకడు చనిపోయెను. 2000000 మందికి ఒక నికి గాయములు తగిలెను.

జాతీయమితినభవధ్యులు

(ఆంగ్లప్రతిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, సెప్టెంబరు 16:—కనడా, హ్యూబా, ఫిన్లండుదేశములు జాతీయమితినభవధ్యుల శాశ్వతైరసావములకు ఎన్నుకొనబడెను. కనడాకు 25, ఫిన్లండుకు 33 మ్యూబాకు 43 ఓట్లువచ్చెను. మూడుసంవత్సరములీసదవి పీరియడును.

సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు ఆగోగ్యసంఘముతరపున రెండవకమిటీ నివేదికను ప్రవేశబెట్టుచు సింగపూరు సంఘము చాల ముఖ్యమైనదనిరి. దానిని శాశ్వతముగ నుండుటకు అభయమిడువలెననిరి. వచ్చేసంవత్సరములో ఆగోగ్యాధికారులను ఇండియాకును ఇండియానుండి యూరపునకు బంపుటకు ఏర్పాటుచేయుచున్నారు. ఇదియే అంతర్జాతీయ సహకారమునకు దృష్టాంతమనిరి.

భారతదేశ సంస్కరణములు

నవ ఆర్. కోడకుగారు

లండన్, సెప్టెంబరు 14:—“సెమిపెట్రాటికు ఇండో బ్రిటిషు డొమినియను స్టేటు” అను భారతరాజ్యాంగవిధానము ను కోడకుగారు తయారుచేసిగట దానిని లండన్లో ఈవనింగు న్యూస్పత్రిక ప్రకటించును. భారతనాయకులు అవిమయమై తమ యభిప్రాయమును దెలుపవలెనట.

స్పెయిను డిక్టేటరు ప్రభుత్వము

మ్యాడ్రిడ్, సెప్టెంబరు 14:—డిక్టేటర్ గారు యిట్లు తెలిపిరి:—డిక్టేటరు వ్యక్తి యధికారము. సదా అంతరికి అసహ్యము. అనుగ్రహి మంచివాడైన నే దానిని సహించెదను. డిక్టేటరుషివ్ అనునది అతిశయోక్తిగ వాడబడుచున్నది.

దేశము ఆపాదమును బడయుటకు 18 వేర్వేరుసంఖ్యలు విధానమును తయారుచేసెదను. ఆ కాపనములచే ప్రజలు తమంతటా మే పాలించుకొనగలరనిరి.

వాతావరణస్థితి

1927 నవ సెప్టెంబరు నెల 16 వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యల్పవర్షపాతము	గత 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	గత 24 గంటలలో అత్యధిక గాలి వేగము	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప గాలి వేగము
గోల్కొండపూర్	83.4	76.0	...	89.92	+ 15.20
నిజామాబాద్	88.8	77.1	0.20	21.24	+ 2.61
కాకినాడ	83.0	75.7	0.04	21.04	+ 1.63
మచిలీపట్నం	85.6	76.5	0.20	21.76	+ 0.86
కర్నూలు	95.2	71.6	0.87	15.09	+ 1.82
బళ్లారి	89.6	69.6	0.88	7.02	+ 1.59
అనంతపురం	1.98	18.66	+ 2.19
కడప	96.6	70.4	1.19	12.91	+ 8.04
కర్నూలు	100.0	74.7	1.50	8.98	+ 0.87
మద్రాసు	98.6	72.2	0.55	9.34	+ 8.65
కడప	96.2	72.2	0.03	7.02	+ 5.48
నీలగిరి	94.7	72.8	0.17	24.16	+ 7.07
కోయంబూరు	91.4	72.8	0.04	8.62	+ 1.80
తిరువనంతపురి	97.8	78.5	...	10.32	+ 1.18
నాగపట్నం	94.9	79.0	...	4.41	+ 4.62
మధుర	95.5	77.8	...	10.80	+ 0.56
పాంజి	89.5	80.0	...	0.22	+ 1.50
తిరునల్వేలి	1.11	+ 0.98
తిరువేండూరు	85.9	75.2	0.28	24.66	+ 2.22
కొచ్చిగ	86.7	72.0	8.84	63.78	+ 5.47
కాలికట్టు	89.2	76.1	0.03	81.99	+ 2.31
మంగళూరు	86.7	76.2	...	108.92	+ 1.04
తెంగుళూరు	87.0	64.9	1.12	11.05	+ 5.11
మేరకా	71.1	62.6	...	111.57	+ 11.57
కొడవూరు	68.8	58.7	1.87	21.26	+ 1.85

సర్కారులు:—విశాఖపట్నము, మచిలీపట్నములో 0:20" వర్షం దెను. కాకినాడలో చినుకులుపడినవి. మచిలీపట్నములో ముప్పుపట్టుచున్నది. మచిలీపట్నములో పగటివేడి 50 డిగ్రీలు తక్కువ. కాకినాడ గోపాలపురంలో రాత్రివేడి 52 డిగ్రీలు తక్కువ.

డిక్టేటర్:—అనంతపురంలో 1.98" కడపలో 1.19" కర్నూలులో 0.87" బళ్లారిలో 0.88" వర్షం దెను. ముప్పుపట్టుచున్నది. అద్వైత ఎక్కువ. కడపలో 8 1/2 కర్నూలులో 6 డిగ్రీలు పగటివేడి 50 ఎక్కువ. బళ్లారిలో 8 కడపలో 5 1/2 డిగ్రీలు రాత్రివేడి తక్కువ.

కర్నూలు:—కర్నూలులో 1.50" మద్రాసులో 0.15" వర్షం దెను. కడపలో చినుకులుపడినవి. పగటివేడి 4 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడి 8 నుండి 5 డిగ్రీలు తక్కువ.

రాజధానియంతటను వాతావరణము అస్థిరముగ నున్నది.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, ఘోష వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

వీర శైవమతము

శ్లో. పంచానన తన్మృతా, పంచాక్షర మనూపమా, పంచమాత్ర కృత్వోపదేశ, పంచాచార్యా జగద్గురూ. వీరశైవులసిద్ధి:—వీరశైవు లాంగకర్ణాటక తమిళవహా రాష్ట్రదేశములయందుగలరు. అన్యప్రాంతములయందును ఒకరిద్దరే కాని నందలు లభించరు. భరతఖండమున వీరశైవుల సంఖ్య (200000) ముప్పదిరెండులక్షలు (ఇందు నామమాత్రమున లింగధారులగు దేవాంగలయొక్కయు సభ్యులే జంగములు మొదలగు వారియొక్కయు సంఖ్య చేరియుండలేదు.) కాశీ వీరశైవ శ్రీ జగద్గురుపీఠసంబంధ మగు శాఖామత మొకటిమాత్రము నేపాళ రాజధాని ముఖ్యపట్టణమునందుగలదు ఆమతమునకు సంబంధించిన సంతతివారలు 10-12 గురుకులరు. చాలకాలము నుండి మన దేశసంబంధము లేనివారగుటచేసి వారి యాచార విచారములు మారిపోయినవి. కాశీకి మహాస్వయంలవారు (1800) పదమూడువందల సంవత్సరములక్రింద దేశసంచార మొనర్చుచు నేపాళదేశమునకు వెళ్ళిరి. అట్టితరి శ్రీస్వామిలవారి పాండిత్యతపః ప్రభావములకచ్చెను వండి నేపాళమహారాజుగారు శిష్యుడై కొంతభూమిని యొకమతమును దానముగ నొసంగి యవి శాశ్వతకాల ముండునట్లు శిలారాసమున వ్రాయించియచ్చెను ఆకాసన విప్పటికి నామతమునగలదు. ఆసమయముననే శ్రీ స్వామివారు మతరక్షణార్థమై తమశిష్యుల నవట విడిచివచ్చిరి. వారిసంతతియే ప్రస్తుతము నేపాళమున 10-12 జనులుగా పెంపొందినది. వీరశైవులు బసవనికంటె బూర్వులనట కిదియొక బలవత్తరమైన ప్రమాణము. మతీయు గాశ్మీరదేశమునందును కొలదిమంది వీరశైవులున్నారు. కిరిమతకత్త చాల బలవత్తరమైనది. విష్ణువునిదలచు టాకవై పుండనిండు విష్ణువిగ్రహమును కనులతోనైనను గాంచరు. కాని వీరు చాలవల కశక్తుకులగుటచేసి యాచారవిచారములు కడు హినుముగనున్నవి. ఇట్లులే యజ్ఞాతులగు వీరశైవు లేయే ప్రదేశములందుసానించుచున్నారో పరిశోధనవలసగాని బహుల్యడరు.

వీరశైవ మతస్వరూపము:—భరతఖండమున ననేకమంది యాచార్యులుదయించి, తమమద్యోచిత మతమును సిద్ధాంతపరిచి పరమతములను నర్వతోముఖమున బంధించి బ్రహ్మసూత్రములను, గీతమును, ఉపనిషత్తులను, భావ్యమును తమ మతపరముగ వ్రాసిరి. (దీనినే ప్రస్తానత్రయమందురు) అట్టిమతములు, ద్వైత, అద్వైత, విష్ణుదైవ్యత క్రివిష్ణుదైవ్యతలు లని వేలు వేలు సంఖ్యలగుట. ఇందు క్రివిష్ణుదైవ్యతమే వీరశైవమతము. ఈ మతస్థాపకులగు శ్రీజగద్గురు పంచాచార్యులు ప్రస్తానత్రయమై భావ్యములవ్రాసిరి. (శ్రీరేణుకా(రేణా)రాధ్య దారుకారాధ్య, పండితారాధ్య, ఏకోరామారాధ్య, విశ్వారాధ్య యనునవే పంచాచార్యుల పవిత్రనామములు) వీరశైవుల ప్రస్తానత్రయమున బగుభావ్యములు దురదృష్టవశమునను వీరియ జాగ్రతలనను కాలగర్భమున గలసిపోయినవి. ఒకరేణుకశివాచార్యుల బ్రహ్మసూత్ర భావ్యముమాత్రము జర్మనీరాజధాని ముఖ్య గ్రంథాలయమునక్రమణికలోగలదు ఇక తర్వాతి యాచార్యులచే వ్రాయబడినవి నీలకంఠభావ్యము. (ఇందు కొంతభాగము లభించినట్లు నామిత్ర మొకడు వ్రాయుచున్నాడు) శ్రీకరభావ్యము (తెంగళూరులో ముద్రించబడుచున్నది.) శివాద్వైతమంజరి, సిద్ధాంతశేఖరము, సిద్ధాంతశిఖామణి (శ్రీరేణుక శివాచార్యులు ఆగస్త్యునకు జోధించినది), లింగధారణ చంద్రిక, క్రియాసారము, వీరశైవాచారకాస్త్రభము మొదలగు గ్రంథములు చాల గలవు. వ్రాసినకాలమున (౧౦౦౦ నవ్వరములకు బూర్వము) వీరశైవమతముందు చాతుర్వ్యము లుండెను. పాశాపిత్యాదిక్రియలను నెరవేర్చు మహేశ్వర్యలు (బ్రాహ్మణులు, క్షత్రియులు నుండిరి గాని ప్రస్తుతము కొడగురాజులు, కళిదిరాజులు, సత్యేంద్రవంశరాజులు, పుంగనూరురాజు లను కొలదిమంది క్షత్రియులుమాత్రము క్రమక్రమముగ వచ్చియున్నారు. ఇక బలిజలు (వణిజులు) వైశ్యులనబడుదురు. బలిజలను కన్నడదేశమున “బడికిగర”నియును, మహారాష్ట్రదేశమున “వాణి” యనియును బిలుచుచున్నారగునక బడిజట్టును వణికోట్టునునుండియే పుట్టినదనట కనేకప్రమాణములను జూపించవచ్చును. వీరశైవులను-లింగాయత్ (ఉర్లు) జంగములు, జంగ మదేవర లని ప్రతియొకదేశమున నొక్కొక్కరిని బిల్చుచున్నారు. వీరశైవులు తమ గ్రంథములందుగాని చెప్పునప్పుడుగాని తమజాతిని మహేశ్వరుల మనియును, లింగిబ్రాహ్మణులమనియును, అయ్యగార్లమనియును, లింగధారులమనియును కడకు జంగమయ్యలమనియును అనుచుందురు. లింగి బ్రాహ్మణులనటకు వీరశైవేతరగ్రంథములందును ప్రమాణము జూపించవచ్చును. భారతానుశాసనికపద్యముందు ధన్యుజాని భీష్మునితో “ఆర్యా! దానమునకుఁబ్రాతులు లింగి బ్రాహ్మణులూ! అలింగి బ్రాహ్మణులూ! లా? యని శ్లో|| కిమామర్శరత్త్రేన పాత్రం బ్రప్రాప్నోనాతనా! (బ్రాహ్మణం లింగినంచైవ బ్రాహ్మణంవాప్యలింగినోగ్నుత వచనమున నడగుటయు భీష్ముడు “స్వస్థుత్తిసుభివన్నాయ లింగినే చేతరాయఁ! దేమమాచార్యుతోరాజ మన్యుభావతో తపస్వి నా” యనశ్లోకములమున స్వగర్వమును బాటించుచున్న లింగి బ్రాహ్మణునకె నను అలింగి బ్రాహ్మణులైనను దానమివ్వవచ్చును. ఇద్దరును యోగ్యులేయని బోధించెను. మఱియును గొతము స్వస్థియందును “ముఖేమంత్రం హృదిధ్యాసం మస్తకేలింగధారణం! శిఖారుద్రాక్షభస్మాని చేత్రబ్రాహ్మణత్వం” మ్మని వచించి యుండుటచే వీరశైవుల చిన్నముల్నియు బ్రాహ్మణులక్షణము లని యొప్పికొనవలసియున్నది. తెనాలి మునిగొండ శ్రీ నాగ లింగేశ్వరాలవారు వ్రాసిన “కౌతాన్తేవైవచిత్సినీ” యను గ్రంథమిదివయమున వీరశైవులకు గొంత సహాయముగాగలదు. “శ్లో|| విశేషేనోవ్యతే విద్యా శివజీవైక్యబోధనీ! తస్మాదరయం తే యేవైవాః! వీరశైవాస్తుతే స్మృతాః||” యను శంకర సహితానుసారము శివజీవైక్యబోధకముగు విద్య నార్జించువారే వీరశైవులు. వీరశైవమతము శైవమతములోని యొక శాఖగాని నేలుగాదు. “ఆచార్యేనాచ్చైవస్య బేదస్యంగభ్యతేసనా సామాన్యతైవం ప్రథమం మిశ్రతైవం తతఃపరం! ముక్తతైవం తథా జ్ఞేయం వీరశైవం తతఃపరం” మ్మను పారమేశ్వరాగమమునంటి ప్రమాణములను గ్రంథములనుండి వేనవేల జూపించవచ్చును. కొందలజ్ఞానమునను కొందలు శైవమ్యునుచేతను వీరశైవమతమును శ్రీబసవేశ్వరుండు స్థాపించెనని కళింగముగ బలుచుచున్నారు. ఇదిచాల ప్రమాదమైనవిషయము. శైవమతశాఖయగు వీరశైవమతమునకు స్థాపకుడు బసవడైనచో శైవమతమునకు ను యతఁడే యాచార్యుడు గావలెనగుదా! వీరశైవమతస్థాపకులు పంచాచార్యులు. అందురేణుకశివాచార్యుండు కొలనురాక సోమనాథలింగేశ్వరుడై యగస్త్యప్రార్థనవలన మలయాచలముఁ జేరి, వీరశైవసిద్ధాంతమునెల్ల బోధించి యచోట్టనే తమసింహాసనాసన మొసెంచెను దాని విప్పటికిని వీరశైవాచార్యుల లభిష్ఠియచున్నారు. దీనికి వీరసింహాసనమనిచేసె. మెచూరుప్రాంతమున రంభాపురి (బాళగూర్నూరు) యనునామముతో ప్రసిద్ధిగాంచినది. రెండవ శ్రీవారుక శివాచార్యుండు వటశ్రేణి సిద్ధేశ్వరలింగమునం దావిర్భవించి యజ్ఞమును సింహాసన మధిష్ఠించిరి. (Oogin Bellary Dt). మూడవ శ్రీపండితారాధ్యశివాచార్యుడు. నుధామండ మల్లి గార్జునలింగమునండి విరాజిల్లి క్రితైలము నధిష్ఠానమొనర్చిన దాండవీరశైవులకు జాలపరీచయము. నాలవ ఏకోరామారాధ్య శివాచార్యుండు ద్రాక్షారామ రామనాథ లింగేశ్వరుండై హిమవత్పేదారమున సింహాసనమును స్థాపించెను. భారతదేశోత్తరభాగమున నెదియేచిరి. ఇనట శ్రీవీకోరామారాధ్యుల శిష్యపరంపరలోనివారగు శ్రీజగద్గురు నీలకంఠ లింగ శివాచార్యులు వసింపుచున్నారు. మహావిద్యాలయముగ లడు. ఈదేశజను లీస్వామివారిని రావోసాహుచరు. (the Raval sahebge Po. okhimath. Garhwal (Dt) ఇక నైదవ శ్రీవిశ్వారాధ్యశివాచార్యుండు శ్రీ కాశీవిశ్వనాథ లింగమున నావిర్భవించి యచటనే సింహాసన మేర్పరిచిరి. వారి శిష్యపరంపర యిప్పటికినిగలదు. వీరశైవమత పంచపీఠములలో గాశీపీఠమునకు గల యాదాయము భూప్రభుత్వము మహావీరశైవపీఠమునకునులేవు. వీరశైవమతము ౧౦౦౦ వత్సరములక్రింద సంఖ్య చాలకొలదిగలదైనను “ఆస్తాన్యసంపన్నపంచాచారపరాయణ! వైదికంకర్మకర్మిత జ్ఞానకఫుసాధన” మ్మను శివాగమప్రమాణప్రకారముజ్ఞానకఫుసాధనమున వైదికకర్మనాచరించుచు కట్టునట్టులగు వర్ణాశ్రమాచార్యములతో విరాజిల్లుచుండెను. కాని యిటీవల వేమునల్లములనుండి వీరశైవమతమున దిగ్విజయంపెంచుచుగాని జగన్య్యామహాపురుషుడుగాని పుట్టలేదు. ఎనిమిదవందలవత్సరములక్రింద ననంతరించిన శ్రీబసవేశ్వరుండు వీరశైవుల యల్ప సంఖ్యను జూచి “చింతిల్లి మతాభివృద్ధి కరమగు నొకసంఘమునుసృష్టించి దానియందు శ్రేష్ఠో నెయ్యుండు శేరెవనిని యాచింపుప్రతివానిని జేర్చుచువచ్చెను. ఆసంఘమునధిక్తి ప్రాధాన్యము గనుక నవిద్యావంతులందఱును జేరిరి. బసవడన్న దాతయగుటచేసి యాయన దాసోహ (సత్ర)మున గ్గింపబంగును వేషధారులగు వేనవేలయన్యులు గలసిరి. మహానుభావులగు బసవే

యను, అయ్యగార్లమనియును, లింగధారులమనియును కడకు జంగమయ్యలమనియును అనుచుందురు. లింగి బ్రాహ్మణులనటకు వీరశైవేతరగ్రంథములందును ప్రమాణము జూపించవచ్చును. భారతానుశాసనికపద్యముందు ధన్యుజాని భీష్మునితో “ఆర్యా! దానమునకుఁబ్రాతులు లింగి బ్రాహ్మణులూ! అలింగి బ్రాహ్మణులూ! లా? యని శ్లో|| కిమామర్శరత్త్రేన పాత్రం బ్రప్రాప్నోనాతనా! (బ్రాహ్మణం లింగినంచైవ బ్రాహ్మణంవాప్యలింగినోగ్నుత వచనమున నడగుటయు భీష్ముడు “స్వస్థుత్తిసుభివన్నాయ లింగినే చేతరాయఁ! దేమమాచార్యుతోరాజ మన్యుభావతో తపస్వి నా” యనశ్లోకములమున స్వగర్వమును బాటించుచున్న లింగి బ్రాహ్మణునకె నను అలింగి బ్రాహ్మణులైనను దానమివ్వవచ్చును. ఇద్దరును యోగ్యులేయని బోధించెను. మఱియును గొతము స్వస్థియందును “ముఖేమంత్రం హృదిధ్యాసం మస్తకేలింగధారణం! శిఖారుద్రాక్షభస్మాని చేత్రబ్రాహ్మణత్వం” మ్మని వచించి యుండుటచే వీరశైవుల చిన్నముల్నియు బ్రాహ్మణులక్షణము లని యొప్పికొనవలసియున్నది. తెనాలి మునిగొండ శ్రీ నాగ లింగేశ్వరాలవారు వ్రాసిన “కౌతాన్తేవైవచిత్సినీ” యను గ్రంథమిదివయమున వీరశైవులకు గొంత సహాయముగాగలదు. “శ్లో|| విశేషేనోవ్యతే విద్యా శివజీవైక్యబోధనీ! తస్మాదరయం తే యేవైవాః! వీరశైవాస్తుతే స్మృతాః||” యను శంకర సహితానుసారము శివజీవైక్యబోధకముగు విద్య నార్జించువారే వీరశైవులు. వీరశైవమతము శైవమతములోని యొక శాఖగాని నేలుగాదు. “ఆచార్యేనాచ్చైవస్య బేదస్యంగభ్యతేసనా సామాన్యతైవం ప్రథమం మిశ్రతైవం తతఃపరం! ముక్తతైవం తథా జ్ఞేయం వీరశైవం తతఃపరం” మ్మను పారమేశ్వరాగమమునంటి ప్రమాణములను గ్రంథములనుండి వేనవేల జూపించవచ్చును. కొందలజ్ఞానమునను కొందలు శైవమ్యునుచేతను వీరశైవమతమును శ్రీబసవేశ్వరుండు స్థాపించెనని కళింగముగ బలుచుచున్నారు. ఇదిచాల ప్రమాదమైనవిషయము. శైవమతశాఖయగు వీరశైవమతమునకు స్థాపకుడు బసవడైనచో శైవమతమునకు ను యతఁడే యాచార్యుడు గావలెనగుదా! వీరశైవమతస్థాపకులు పంచాచార్యులు. అందురేణుకశివాచార్యుండు కొలనురాక సోమనాథలింగేశ్వరుడై యగస్త్యప్రార్థనవలన మలయాచలముఁ జేరి, వీరశైవసిద్ధాంతమునెల్ల బోధించి యచోట్టనే తమసింహాసనాసన మొసెంచెను దాని విప్పటికిని వీరశైవాచార్యుల లభిష్ఠియచున్నారు. దీనికి వీరసింహాసనమనిచేసె. మెచూరుప్రాంతమున రంభాపురి (బాళగూర్నూరు) యనునామముతో ప్రసిద్ధిగాంచినది. రెండవ శ్రీవారుక శివాచార్యుండు వటశ్రేణి సిద్ధేశ్వరలింగమునం దావిర్భవించి యజ్ఞమును సింహాసన మధిష్ఠించిరి. (Oogin Bellary Dt). మూడవ శ్రీపండితారాధ్యశివాచార్యుడు. నుధామండ మల్లి గార్జునలింగమునండి విరాజిల్లి క్రితైలము నధిష్ఠానమొనర్చిన దాండవీరశైవులకు జాలపరీచయము. నాలవ ఏకోరామారాధ్య శివాచార్యుండు ద్రాక్షారామ రామనాథ లింగేశ్వరుండై హిమవత్పేదారమున సింహాసనమును స్థాపించెను. భారతదేశోత్తరభాగమున నెదియేచిరి. ఇనట శ్రీవీకోరామారాధ్యుల శిష్యపరంపరలోనివారగు శ్రీజగద్గురు నీలకంఠ లింగ శివాచార్యులు వసింపుచున్నారు. మహావిద్యాలయముగ లడు. ఈదేశజను లీస్వామివారిని రావోసాహుచరు. (the Raval sahebge Po. okhimath. Garhwal (Dt) ఇక నైదవ శ్రీవిశ్వారాధ్యశివాచార్యుండు శ్రీ కాశీవిశ్వనాథ లింగమున నావిర్భవించి యచటనే సింహాసన మేర్పరిచిరి. వారి శిష్యపరంపర యిప్పటికినిగలదు. వీరశైవమత పంచపీఠములలో గాశీపీఠమునకు గల యాదాయము భూప్రభుత్వము మహావీరశైవపీఠమునకునులేవు. వీరశైవమతము ౧౦౦౦ వత్సరములక్రింద సంఖ్య చాలకొలదిగలదైనను “ఆస్తాన్యసంపన్నపంచాచారపరాయణ! వైదికంకర్మకర్మిత జ్ఞానకఫుసాధన” మ్మను శివాగమప్రమాణప్రకారముజ్ఞానకఫుసాధనమున వైదికకర్మనాచరించుచు కట్టునట్టులగు వర్ణాశ్రమాచార్యములతో విరాజిల్లుచుండెను. కాని యిటీవల వేమునల్లములనుండి వీరశైవమతమున దిగ్విజయంపెంచుచుగాని జగన్య్యామహాపురుషుడుగాని పుట్టలేదు. ఎనిమిదవందలవత్సరములక్రింద ననంతరించిన శ్రీబసవేశ్వరుండు వీరశైవుల యల్ప సంఖ్యను జూచి “చింతిల్లి మతాభివృద్ధి కరమగు నొకసంఘమునుసృష్టించి దానియందు శ్రేష్ఠో నెయ్యుండు శేరెవనిని యాచింపుప్రతివానిని జేర్చుచువచ్చెను. ఆసంఘమునధిక్తి ప్రాధాన్యము గనుక నవిద్యావంతులందఱును జేరిరి. బసవడన్న దాతయగుటచేసి యాయన దాసోహ (సత్ర)మున గ్గింపబంగును వేషధారులగు వేనవేలయన్యులు గలసిరి. మహానుభావులగు బసవే

(B. 35)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1927-వ నది సెప్టెంబరు నెల 16 తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనిములు బా 1-కి	ర 125	మెండులు	140
కొయ్యములు			
కనుమ తేనాలిది ,, వ 42 కలది	ర 14 00		15 00
బిల్వారిది ,, డిటో	,, 15 80		16 00
బిల్లి ,, డిటో	,, 16 40		17 00
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 10 80		11 00
నవ్వులు ,,	,, 22 00		25 00

2. ధాన్యముపవ్వలు.

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 16 00		17 00
సెనగలు ,, డిటో	,, 18 40		14 80
తేనాలు ,, డిటో	,, 14 80		17 00
మినుములు ,, డిటో	,, 17 00		19 00
తొలవలు ,, ర 195	,, 14 80		14 12 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వలనూనె బా 1-కి	,, 150 00		152 00
నెయ్యము 1-కి	,, 14 00		24 00
కొండాపురంజేరు సెనగపప్పు బా 1-కి	,, 52 00		54 00
ఇతర ప్రదేశము ,,	,, 48 00		50 00
జేరు సెనగనూనెగానగ బా 1-కి ర 120	,, 114 00		114 00
అమడుము బా 1-కి	,, 115 00		116 00

4. గిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి	78 00		74 00
కూరపసుపు ,,	44 00		48 00
మీరపకాయలు(గుంటూరుది) బా 1-కి	105 00		138 00
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు ములుగు 1-కి	ర 40,4		
కాళవాస్త్రీపాయకట్టు ,,	,, 50,5		
తెల్లము బా 1-కి	ర 40 00		60 00
అస్కాచక్కెర బస్తా 1-కి	,, 29 12 0		29 14 0
చింతపండు బా 1-కి	,, 21 00		49 00

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి	,, 28 00		80 00
చదరం ,,	,, 24 00		29 00
రత్నండు ,,	,, 28 00		29 00

6. నూలు.

నెం 20 బెన్ని సింహం	యాటి	,, 8 40	
నెం 6 బెన్ని కట్టారి		,, 5 20	
నెం 24 ,, లాకి		,, 6 20	
నెం 60 ,, కారం బెన్ని		,, 10 80	
నెం 12 1/2 బకోడా		,, 6 80	
నెం 20 1/2 కాపురకి		,, 8 40	
నెం 40 బామ్మరు 10 పా		,, 11 10 0	
నెం 44 సాందో		,, 5 12 0	
నెం 4 బెన్ని మసీదు		,, 4 00	

7. దూది.

జోండాపెట్టు బాదన 1-కి	ర 400 00		
నల్లబుడూడి ,,	,, 145 00		

8. లోహములు.

బెండి 100 కులంకిత	,, 58 12 0	ర 58 14 0	
జంగార, కులము 1-కి	,, 21 00		21 20
చనరము 1-కి			18 7 6
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 237 00		242 00
రాకి బా 1-కి	,, 247 00		250 0

దంతచూర్ణము

డబ్బీ 1-కి ర 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ దంతచూర్ణము పండ్లుతో ములువలన చిగుర్లు గట్టి కడుగును. చిగుర్లునుండి రక్తం వెలువడకుండును. నోటిదుర్గంధము లేకుండును. పండ్లు ముప్పుములలతో తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం సిఫో, బొంబాయి - మదరాసు.

ఇది స్వప్నముగా తెలియుట లేదా?

ప్రపంచమునందున్న వాటిలో మిక్కిలి నాణ్యమైన వజ్రము దానిని నరుకునట్టి ఆయుధము సరిగాలేకున్న చెడిపోవుచున్నది. అప్రకారమే ప్రపంచమునందున్న వాటిలో శ్రేష్ఠమైన ఆహారముకూడ వంటవాడు తక్కువరకము చమురును వాడుటచే చెడిపోవుచున్నది. మీరంట యింటియందు కోకొండలమైన వాడుడు. వాడు ఎంత బాగుగా వంటచేయ గలగునది గ్రహించినట్లు చేయును. కోకొండలమైన చెడిపోవుట లేదు లేక ఇండులో యేలాటి కలవలులేదు. హిందూదేశము నందు దొరకునట్టి వాటియన్నిటియందును ఇది మిక్కిలి ఆమోఘమైన, పరిశుద్ధమైన కూరగాయలనుండి తయారు చేయబడిన వంట చమురు. ఇది చక్కగా మెలివేసి, బాగుగానీలు చేయబడిన డబ్బాలు యందుండుటచేతను, దీనిని తయారుచేయునట్టి వారు పూచీనిచ్చుట చేతను మీరహారము ఈ చమురుచే వండబడుటచే అది చెడిపోకుండుట లేక పాశిపోకుండుటకు రక్షణము గలదు.

Cocogem

అన్ని వంటపనులకు కోకొండలమైన ఉపయోగింపుడు.

ALFRED YOUNG & Co Ltd,
Post Box No. 40, MADRAS.

ఆలమూరు

డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోత్సుల సుబ్రహ్మణ్యంగారి
యువన్యాసము

18-9-27 తేది మధ్యాహ్నము డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోత్సుల సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఆలమూరు గ్రామము విచ్చేసి రామకోవెలలో గ్రామములకు ఖద్దరు వ్యాప్తినివ్వమై పల్లెటూరు జనము కావించవలసిన కృషినివ్వమై రెండుగంటలసేపు మహోపన్యాసము విచ్చిరి. నుమారు 400 మంది రైతాంగము సభకు హాజరైరి. శ్రీమూల నరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సీతానగరము ఆశ్రమములో గత నాలుగు సంవత్సరములనుంచి కావించుచున్న పరిశ్రమమునుగూర్చి తెల్పి సీతానగరము ఫిర్యాలో వారి యుద్ధోపనమాలమున గ్రామములలో ఖద్దరు వ్యాప్తి యెట్లు జరుగుచున్నది తెలిపి రోజునకు నూరు రూపాయలు ఖద్దరు పరిశ్రమలో పనిచేయుచున్న పనిగాండ్రకు బలువాదాచేసి ఆశ్రమము దీనజనపోషణకు ఆస్కారముగజేసి తమదీనితము ప్రజాసేవకు యెట్లు ధారపోయుచున్నదియు సభ్యులకరించిరి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు దేశము నానాటికి దుర్భరదారిద్ర్యమునకు బలియగుటకు కారణభూతము ప్రజలు స్వదేశవస్తువులపై అభిమానము వీడి, పరదేశవస్తుగ్రహణమువలననే కలుగుచున్నదనియు, అన్నిటికంటెయెక్కువ ధనప్రవాహము గుడ్డములకముగ దేశమునుంచి తరలిపోవుచున్నదనియు యీ ప్రవాహము అడ్డుకట్టుటకు ఖద్దరు ఉత్పత్తి దేశములలో విరివిగ జరిగినగాని యింతకంటెను నీచస్థితికి దేశము రాగలదనియు, మాకు, గుడ్డ సర్వజనమునకు పుష్కలముగ కలిగినప్పుడే రాజకీయ ఆందోళనము సరిగ జరుగగలదనియు, తెల్ల వారలు రాజకీయహక్కులు మనకు యిచ్చివేయుటకు ఎంతమాత్రము సందేహింపరనియు, వారిచేతులలో రాజకీయయంత్రమును పెట్టుకొనుటకు మూలకారణము వర్తకముగాని, దేశపరిపాలన కాదనియు, వారి వర్తకమునకు పోటీలేకుండా దేశవాసులెల్లరు ఇంగ్లాండుదేశవస్తువులను

కొనుటకు పూచీకత్తు వ్రాసియిచ్చిన మరునాడు వారు దేశపరిపాలన దేశీయులచేత పెట్టుట కభ్యంతరములేదనియు, అట్టి ఆర్థికముతోగూడిన స్వరాజ్యము మనకక్కరలేదనియు, ఆర్థికముగ దేశము తనకు కావలసిన వస్తుపరికరములను సంపాదించుకొనినప్పుడే దేశము భాగ్యభోగ్యముల అనుభవించగలదనియు, గాంధీ మహాత్ముడు అన్ని సమస్యలనువలె ఖద్దరు సంరక్షణము వెలిపుట్టుటచే రహస్యము యిచ్చెననియు, ఖద్దరు మోటుగానున్నను, హెచ్చువెలయైనను, సరకుచేయక గ్రామాదులలోనివారు తెల్లగు ఖద్దరు దీక్షావ్రతమునుపూనిన స్వరాజ్యము అచిరకాలములో రాగలదనియు, బ్రిటిషువారివర్తకమునకు చెల్లెలిగిరినప్పుడే వారికి నమ్మకగాని, కాన్సిలులో ఎన్ని వాదోపవాదములు ప్రతిష్ఠంభములుచేసిన కార్యములేదనియు ఎల్లరు ఖద్దరు ఉత్పత్తికి, వ్యాప్తికి తోడ్పడవలసినదని హెచ్చరించిరి.

రాత్రి కార్మికులకు మరయ్యుండుపన్యాసము నిచ్చిరి. నుమారు 800 మంది కార్మికులువచ్చిరి. త్రాగుడు నూనెలసేదని హెచ్చరించిరి. రైతులకు కార్మికులనువచ్చిన తగాదా స్వల్పవిషయమైనదనియు, వెంటనే తగవు పరిష్కారముచేసుకొనవలసినదనియు హెచ్చరించిరి.

(స్వకీయవిలేసిస్)

దక్షిణ అమెరికానుండి తిరిగివచ్చిన భారతీయులు
దిల్లీ బి.టి. రంగాచారిగారు వీరిని కలిసికొనిరి. ఇట్లు తిరిగివచ్చిన జనమునకు మునిసి 1 కి రు 20 లు చొప్పున మూడుసంవత్సరములకుండి గవర్న మెంటువారు యిచ్చుచుండినారని తెలియగా రంగాచారిగారు కలెక్టరుగారిని ఆహ్వానించి, కాని లాభము లేకపోయెను. సామివెంకటాచలం చెట్టిగారు కూడా వీరినిసయమై శ్రద్ధపూని తగుసహాయముచేయ ప్రయత్నించుచున్నారు.

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంత్యుత్సవము

గాంధీమహాత్ముని వర్ధంత్యుత్సవము పట్టిపాడు పి.వాకిని సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము దీ భాద్రపద బి.వి.లు గురువారమునకు సరియగు 22-9-27 తేదీని జరుగును.

చతుర్వేదుల వెంకటకృష్ణ

కార్యదర్శి.

మొరికాదేశమునుండి మరలివచ్చిన భారతీయులు

అమెరికాదేశము

విదేశీయ లోని కష్టములు

మాతృభూమిలో గావించిన సంభాషణ

“మొరికాదేశము” ఉన్న ఉత్సాహము దట్ట పంపాదింప
మన ఆశతో, వాళ్ల నాళ్ల మాటలను విన్న దేశానికి వెళ్లి, తల్లి
నందలను, బంధువులను దిగినాడి పరదేశాలు పట్టిపోయాము
గాని బాబూ! దుష్ట కూడబెట్టిందిలేనదా కనరాని కష్టాలను
బాటె లగుతున్నప్పుడాయని బతుకుటకదాము” అనుచు దక్షిణ
అమెరికాయందలి ట్రెసిడాడ్ నుంచి దాదాపు 20 సం॥ లనుకం
తరము తిరిగి స్వదేశమున కరుచుకొన పనివారు తమ కష్టములు
ములను విదేశీయులను తమ యిక్కటలనుగూర్చి మాతృభూమి
లో సంభాషించిరి.

దాదాపు 150 సం॥ పురమును, స్త్రీలు, శిశువులు మం
గళవారమునాడు మన్నపురిలో ఏడవది. వీరియందు సగము
కంటె అధికముగ తెలుగుజాతియును. మిగిలినవారు తమి
ళులు, గంటూరు, రాజమండ్రి, కాకినాడ, బెజవాడ, నెల్లూరు
పట్టణప్రాంతములనుండి వెళ్లినవారు సుమారు 50 సం॥ తిరిగిన
వారు. వీరు స్వదేశమున వీటి 15 సం॥లు 20 సం॥లవరములు
ఆనెట్టినవారు. వీరు మాతృభూమి నే మాటాడుచున్నవారు అచ్చులచ్చు
లు మాట్లాడుచు, ఇంగ్లీషుపదములతో మిశ్రమమైయున్నది.
పురుషులందరూ మానెన చొక్కాలగులును నెల్లెవై దొరటో
శిలను పెట్టుకొనియుండిరి స్త్రీలును చీరలుగాక లంగాలు కట్టు
కొనియుండిరి. ప్రజలు క్రైస్తవమైనది, కుష్మింబియున్నటుల
గొప్పట్టెగాని బంధుత్వము ఆంగ్లేయులతోనన్నట్లు కన్పింప
లేదు. ప్రతియొక్కని ముఖమందును మాటలందును నిరుత్సాహ
ము వెల్లడియగుచుండెను.

నిన్నటిదినము మాతృభూమి ప్రతినిధి వెల్లె వీరల కితిగతులను
గూర్చి సంభాషించిన వారియువంతము నీక్రిందివిధముగ జెప్పి
కొనిరి.

మాతృభూమి: మీరు మీమీ స్వదేశములను వదిలివెళ్లి
ఎంతకాలమునది? ఎందులకు వెళ్లి రుంటిరి? ఎట్లు వెళ్లితి?

సమాధానము: మేముందరము ఒకటి రెండు సం॥లవరము
మామిడి మిండుగ 15 లేక 20 సం॥ల క్రిందట దేశము విడిచి
వెళ్ళియాము. అప్పటికి నడియెన్నులో ఉండి మంచి ఉత్సాహ
ముతో ఉండేవాళ్ళము. రంగం, సింహళం మొదలైన దేశాల
లో పనిచేసికొని వారికి బాగా పనిచిక్కతుందనీ, చాలాడ
గ్గు పనిచేయవచ్చుననీ, చాలామంది చెప్పకంటెండగా
స్ట్రీలు వాళ్ళు బతుకును మాతృభూమికి తల్లి, దండ్రుల్ని, మ
ట్టలను, స్నేహితులను విడిచి వెళ్లి చక్కా చక్కా పట్టానికొచ్చి
ఇక్కడనుంచి ఏడవది వెళ్లి అమెరికాదేశానికి వెళ్ళిము. వెళ్ళే
టంకెనకు ఒకవలాసా ఉండెనుగాని ఆదేశముచేరిన తర్వాత
ఇక్కడ జెప్పిన సమాచారమంతా నేటిలిగకాయసామెత అయి
పోయినది.

ప్ర: స్వయముగమీరే మీరే స్వదేశమునకు మరలివ
చ్చితిరా లేక ఆదేశ ప్రభుత్వమువారు మమ్ములను నిర్బంధముగ
పంపియుండిరా?

స: మమ్ములేదేమునకు తిరిగి రావలయుమే పదివేలు.
మమ్ములందరి పంపివేస్తే ఆదేశంవా శ్రేయశ్శేషముగలదా?
అక్కడనున్నవాళ్ళు ఇందరూ మనవివారములనుబట్టిగాని,
బాధించుటకైగాని పనికి అక్కరకురాదు. కారణంలే
కనే పంపివేసినాము. పనియెల్లార్థము రు 150 లు డబ్బుచె
ల్లించినది పంపిరు. అంతమింత చెల్లించడానికి మాతృభూమి
దబ్బులేదు.

ప్ర: ట్రెసిడాడ్ నందు మీరేమి పనిచేయుచుండెడి
వార? దినమునకు ఒక్కొక్కటి ఖానారు సగము ఆదాయ
చెంద? మీరసారములకదావురాని, ధనము నేమైన కూడబెట్టు
బాటె?

స: మేము చెబుతాములను పనిచేయుచుండెడి
వారము. పని అమితముమెరక. మేము చేసినపనిబట్టి దిన
చెల్లెములిచ్చుచుండెడివారు. బాగాపనిచేసెనాడు దినానికి సా
మాన్యంగా 12 అంబుల సంపాదించుకొనేవాడు. సంవత్సరంలో
ఒక్కొక్క అంబులతో కొన్నిదినములముగతము కోడా 1 కి
పనిచేయుచు మీరాయుకుగాడ సంపాదించుకొనానికి వీలు
కల్గె. మామంపాద్యం మాతృభూమిలోను పనిపోయింది. తిరిగి
ఇంటికివచ్చేటప్పటికి మనుష్యులనుత్రం దిగిలాము.

ప్ర: మీరెందుల కంత నిరుత్సాహముగ గన్నట్లును
నాగు? ఇతర దేశములందలి మిగిలినవారు సుఖవంతముగ
లేదా? తెల్లవాతులు మమ్ములనాదరించిరా అనిచేసిరా?
మీకు సంభవించిన కష్టములేమి?

స: ఉత్సాహము బాబూ! ఎందుకు ఉత్సాహం?
దేశాన్ని, విదేశము విడిచివెళ్లి ఏకాకులమై వెళ్లినందుకా?
సుఖము! సుఖానికి మాకు దూరమై ఎంతో కాలమైంది మాము
జనుములు మాచేత పశువులచేత జేయించుకొన నట్లు పనిచేయిం
చుకునేవారు. తెల్లవాండ్రేమి? వాండ్రుగ్గిర నాకరులుగ ఉండే
“కిరవలాంట్లు” మమ్ములనుపెట్టిన బాధలు శ్రమకెరక. వివచన
కర్మముగాని ఇంకరల నవలసిన పనియున్నది? మాకభూమి
వివరంగా చెప్తాము వివరి. మమ్ములని రంగం తీసుక వెళ్తాము
అన్నారు. ఎక్కడెక్కడికో తీసుక వెళ్తాము అని చెప్పినారు!
ఏడవదిగిన తరువాత కష్టమునాకిని బయలుదేరా మేగాని
ఎక్కడికి వెళ్లి లేమి? దేశవిడిచి తరువాత ఎక్కడికైనా
ఒకటే. చివర కందరిని ట్రెసిడాడ్ లోదింపారు. అక్కడ మమ్ము
ల్ని జబ్బలుజట్టులుగ ఏర్పరచి ఒక్కొక్క యజమాని ముప్పది,
వల వది మందిని తీసుకున్నాడు. మానెట్ట ఒడం
బడికలు వ్రాయించుకొని, సంతకాలు, సంతకా
తమిటి చదువుకున్నవాళ్ళు చాలా తక్కువ అందు
చేత చేరిముద్రలు తీసికన్నాడు. అంతట మమ్ముల్ని తోల
ల్లాకి పనిమీద పంపేవారు. 5 సం॥ల వరకు ఈజిప్టుకి
నవసరించి మాయజమానలక్రింద మేము పనిచేయాల్సి. ఈలో
పల దేశానికి రావటానికి వీలులేదు. ఏకోజానెన ప.కి వెళ్ళ
మానితే ద్వారా సాపాటువద్ద చీటి తెచ్చుకొనాలి. ఈ అగ్రి
మెంటుకొలు 5 సం॥ల గడ్డలు, సబ్బు, తిండి, సామాను,
చేరు, మొదలైనవిన్న సప్లయనే సేవాళ్ళు నివసించుటానికి చిన్న
చిన్న గదులు కట్టిఇచ్చారు. ఒడంబడిక చేసేవరకు కొంచెం
కనీకరంతో ఆదరిస్తారు. 5 సం॥లు ముగిసినపిదప మాకష్టాలు
ఎక్కువైతాయి. ఇక వారివారి యిష్టప్రకారం పనిచేసికోవ
చ్చును. కిరవలాంట్ల బాగాబాగా చూస్తారు.

ప్ర: క్యేరవాళ్ళు నల్లవారని బాతిభేదమును పాటిం
తురా? పాళ్ళు తల్లల యిండ్ల సమీపముందు
మీరు నివాసముల నేర్పరచుకొనవచ్చునా? రైల్వే
లోను, ట్రాముబండ్లయందును మీకన్ని సౌకర్యములు పాళ్ళ
తల్లలతో పాటు ఒసంగదా? మీరాయరకు బాలికలను పాత
కాలలకంటె విన్నజెప్పింతురా?

స: రంగుభేదమును అట్టే పాటింపరు. తెల్లవాండ్రయిం
డ్లదూరముగ నే మేము నివసించుచుందుము. రైల్వేలోను, ట్రా
ముబండ్లలోను యిష్టమువచ్చినట్లు తిరుగవచ్చును. ఎట్టి భేదము
ను గలుగింపరు. మా బాలబాలికలను పాతకాలలకంటె 7 వ. తర
గతివరకు ఉచితముగ విద్యనగలపెడరు. మనవారేమిటి అక్క
రకు వెళ్ళుని ఎదిగినపిల్లలను బతుకుంపరు. చైనావాళ్ళుగూడ
మాతోపాటుచూస్తారు. డబ్బున్నయెడల తెల్లవాండ్రవలె అన్ని
సౌఖ్యములు పొందవచ్చును.

ప్ర: ఇచ్చటినుంచి వెళ్లి పోయిన మీలో ఆదేశకల
ములు, మతములకు భేదినవారు న్నార గదా! ఆదేశమునగూడ
పంచములని ఉన్నతజాతులని మీలోమీరు భేదములు పాటిం
చుచుందురా?

స: ఎట్టి భేదమునలేదు. మాలోమాకు ఏలాటి భేద
ములేవు. మాలగాని, మాదిగగాని, కమ్మగాని, బలిజగాని,
ఏవర్ణములైనాను తగినసంబంధముండిన వివాహములచేసికొ
నుచుండెడివారమే!

ప్ర: అమెరికాయందలి అమననివాసులగు నీగ్రోలు
మీతో ఎట్లు మెలంగెడినారు? మీలో త్రాగుడు దుర్భాస
ముగలదా?

స: ఆదేశకలము మేము “కిరవలాంట్లు” అంటాము.
వారుమాతో “బాయి, బాయిగ” మెలగేవారు. మాలోకొంద
రికి త్రాగుడు అభ్యాసముకద్దు.

ప్ర: మీరు తిరిగి ఆదేశమునకు వెళ్ళనలంచియున్నా
రా? లేక మీ సంతతివారిని సంపన్నుడైవలెనా?

స: ఎందుకు బాబూ! ఆదేశమునకువచ్చి తిరిగి పనిచుం
ది కండ్లబాడడమే స్వగ్లాంక వచ్చినట్లున్నదే! తిరిగి వెళ్ళ
దెందుకు?

ప్ర: ఐర ఒక్కమాట! ఇదేకడపటిప్రశ్న. ఈయె
క్కప్రశ్నకు సమాధానముమాత్రము చెప్పండి! మీరు 20 సం॥
తరములుగ ఈదేశమునిడచి వెళ్లి ట్రెసిడాడ్ పోయి కాయకష్ట
ముచేసికొనుచు సంపాదించుకొని జీవించుచు అచటనే నివాస
ము నేర్పరచుకొని ఇచ్చటనే మీలోననేకులు వివాహములు
గావించుకొని సంతానముగని అలవిడ్డలతో కాపురములుచేయుచు

నివసించి యుంటిరిగదా? ఇంతకాలము స్వదేశముగ భావించి
మీరాదేశములోనుండి తిరిగివచ్చటికి రాదలంచుటకు కారణ
మేమో చెప్పాలరా?

స: అయ్యా! కష్టంజేసి డబ్బుసంపాదించుకొనానికి
వెళ్లి నాముగాని లేకపోలే దేశాన్ని బంధువులను విడిచివెళ్ళ వలసిన
గతి మాకేంపట్టిందిబాబూ! మాతల్లి దేశానికిరావాలనని మాకు
ఆశఉండదా! ప్రజాబంధగా ఎప్పటికైనా తిరిగి మానేలతో
క్కి, మాస్వజనంలో పడదామని ఎంతో ఆశపడ్డాము. ఇంత
దేశం తెలిచివెళ్లి నే నీచంగాబ్రతికాము గాని ధనమేమైన కూడ
బెట్టిందిలేదు. మనవివార మాలముచేతనే, డబ్బువల్లనే రా
గడిగాము గాని లేకపోలే ఈమాత్రం నోయికోసామ్యోవారము.
డబ్బులేకపోలేపోయే మాకిదే పదివేలుబాబూ! శలవు.

మాతృభూమి వీరను కిడ్నాప్ చేసి పాలిఫూటునుంచివెళ్లిన
ఒక తమిళ సాదరుని ఆతని 18 సం॥ల కుమా
రుని కొన్ని ప్రశ్నలడిగెను. ఈతడు
21 సం॥లక్రింద స్వదేశమును విడిచి వెళ్లి అచ్చటనే కాపురమే
ర్పరచుకొనియెను. ఈతని కుమారు డాదేశముండే ఇన్నించెను.
కుమారుని వయస్సు 18 సం॥లు ఆదేశముందలి పాతకాలలతోనే
7 వ తరగతి పూర్తిచేసెను. తమిళముగాని, తెలుగుగాని మాటాడ
జాలడు. ఇంగ్లీషు, ఫ్రెంచిభాషలు, స్వల్పముగ లాటినువచ్చు
ను. ఈతనితో మాతృభూమి సంభాషించగ పాతకాలలయందు
భారతీయ బాలురను అధికారులుగాని ఉపాధ్యాయులుగాని
భేదభావముతో చూడరనియు, ఇచ్చట బి. ఏ. పానుచేసినవా
రనేకులు ఉద్యోగములు లేక ఉరక తిరుగుచున్నారని తాను
తెలిసికొంటిననియు, ఆమాత్రము విద్యవచ్చియుండిన ట్రెసి
డాడ్ నందు నెలకు వందలకొలది రూప్యము లార్జింపవచ్చునని
యు, విద్యగలవారికి ఎక్కడు విలవగలవనియు పల్కినా.

కేసరిశత్రుత్వము.

తోధ

గర్భశయ రోగనివారిణి.

స్త్రీలకు గలగు ఋతుశూల, బహిష్టి కాకం
డులు, అకాలబిష్టి, మైల జాస్తిగాను, తక్కువగాను
పోవుట, కుసుమరోగము, సంతానహీనత రక్తహీనత,
చలబడకము, నూతికావారము, కీళ్లనొప్పులు అరికాళ్ళు
అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మవ్యాధులను
కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0 చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధిద్రావకము.

ఇది రక్తహీనత మలబడకము, అశీర్ణము,
కీళ్లనొప్పులు, సోమరికడము, మేపాత్రాగుములు, కుఖ
సంకటములు, నిస్సత్తున, శిశువులో మంట మొదలగు
వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు
తేజస్సును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0 చిన్నది రు 1-10-0.

అర్క

జ్వర నివారిణి. బుడ్డి 1-3 రు 1-8-0

నరికుటిరం, అయుర్యేద బౌషధశాల,
ఎగ్నూరు, మదరాసు.

166

గోక్షిరవర్ణని 3984

ఆవులకాము అత్యధికముగా వ్య
తేయును. అట్టికాములనుకొనిన
నీరికర్మశుద్ధిచేసి జీర్ణ శక్తిగల్గిం
చి స్వయమేహమును మాన్చి బలము
నిచ్చును. నెల్లూరు పశువు 2 పౌనుల
దబ్బు 15 రు 2 పు. వి.సి. చార్జివేరు శ్రీపద్మ శ్రీధ్వమగ్గు
2680 రు, నల్లయునారు G.M.&Co. MOUNT RD. P.B.
No. 314, MADRAS.

జనశ్రద్ధాపాత్ర

నీ వెండుకలను పరిశుభ్రముగ నుంచుకొనుము

నీదేహమునట్లు ప్రతిదినము పరిశుభ్రపరిచి ప్రయత్నించుచునో, నట్లే నీశరీరమునూడ ముడిగానుండి పరిశుభ్రపరిచి ప్రయత్నించవలసి యుండును. నీ శరీరమునకు రోగములందు మంచు మున్నగు కల్మషపదార్థములుకూడ యుండిన నీవెండుకల పరిశుభ్రముగ లేవని గ్రహించవలసి యుండును. ఈయందు పూర్వము చేదనవచ్చుచి నీవుచేత వహించిన అతిశయింప నీతలయంతయు కరువుల వలన గాగలదు. గతక నీశరీరము యిట్టి వాటికి లోనుగానుండి కాపాడుకొన దుండెనో ప్రతినిత్యము

కామినీయా తలనూనె (రిజిస్టర్డ్)

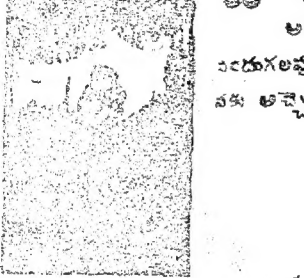
నువ్వయోగించి తీరవలెను. ఈ నూనె యందును చేరనియదు. ఒకవేళ నీతలయందు నామండివర కి ప్రవేశించి యుండిన వెంటనే మూడుసార్లు తీసుకొని రాదులతో నది అంతరింపవలసివచ్చె. వెండుకల కడుక్కో లోనినీ పరాచరికము పరిశుభ్రపరచగలిగిన అమోఘమైన దినుసులనేక మిందు చేర్చబడినవి. ఇందు చేరిన యితర నూనెలు, మూలకలు నీ వెండుకలను, కుమ్మరి లెక్కలవలె, నిగనిగలాడుచు, పట్టపంచెవలె నుండునట్లు చేయగలవు. 50,000

వందకి పైగా దీని నువ్వయోగించి దీని శ్రేష్ఠత్యమును గ్రహించి ప్రశంసాపత్రము లొనంగి యున్నాడు. దీనిని మించినది మరొకటి లేదని పొగడొందిన కామినీయా ఆయులు దీనిని 1-0-0 ధరగా వ్యాప్తి 0-6-0 కి సీసాల ఖరీదు రు. 2-10-0 లు తపాలు వ్యాప్తి 0-12-0.

నమూనాను వాడీ చూడుడు.

సువానన ద్రవ్యములకు రాజు

టటోదిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అతిపశుకయు, ఎందుకు చనికీమాలిగియు నగు అనేక నువానద్రవ్యములు బహారు లందుగలవు. టటోదిల్ బహారు నువ్వయోగించి దీనియొక్క శ్రేష్ఠత్యమును, మంచి నువాన నకు అచ్చెరువందకతీరవు. చూడె మున్నగు అల్లికలు కేవలముగను తీసిపోదు. నేడే అర్జునునకు వచ్చును.

Table with 2 columns: Item and Price. Rows include 1/2 lb for 2-0-0, 1 lb for 4-0-0, and 1/4 lb for 0-12-0.

మూనా నీసా 0-12-0 రెండణాల పొట్టు చీట్లు నలసిన పంపబడును.

వాననకార్డులు. డబ్బు 0-10-0 కపాల్ ఖర్చు ప్రత్యేకము

నీలమునెల్లు - అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ, 285, జమ్మామిడి మార్కెటు, బొంబాయి. నెం 2

1926

ఏల ఉపయోగింపరాదు

ఈ క్రింద పేర్కొనిన అదృశ్యమైన ఔషధములను వ్రుపయోగింపుడు.

- నేత్ర రోగములకు - "అఖ్యాకుర"ను ఉపయోగింపుడు.
తామరకు - "కురెయిన్"ను
శ్వాసకాసరోగములకు - "అస్తాక్యూర్"ను
బలహీనులకు - "స్ట్రెస్టర్స్ ఏమల్షన్ ఆఫ్ కాడ్ లీవర్ ఆయిల్"ను
బానికలకు - "నెర్వైక్ టూనిక్ మాత్రల"ను, "పారిష్ కెమికల్ ఫుడ్"ను, "ఈస్టన్స్ సిరప్"ను, "సిరప్ వైఫ్ ఫాస్టెట్టు ఆఫ్ లైము"ను, "జిన్"ను
గనెరియాకు - "లికర్ శారటల్ ప్లానా సి. కొవెయివా కంబుచు"ను

మీ ఔషధము లన్నియు, శాస్త్రోక్తముగా మా ఆధునిక ఔషధశాలలో తయారుచేయబడినవి. గమక చాలా నవీనమైనవి, కోరినవార్లకు కేటలాగు పంపబడును.

J. POWELL & Co., CHEMISTS, BOMBAY.

Printed and Published by K. Nagarwan Rao, Editor, Andhrapradeshia Power Press, 6 & 11, Kamath Chattr Street, Madras.

AMRUTANJAN

The Only "Pain Killer"
BEST INDIAN PAIN BALM
Price Annas 10 only.
AMRUTANJANI DEPOT.
BOMBAY & MADRAS

అనుకమునకు

కొలదికాలమువరకు ప్రత్యేకపు వెలలకు

తుపాకులు సిద్ధముగానున్నవి
"గోల్డ్" బ్రాండ్ వాక్కుగిరి బ్రీచ్ లోడింగ్ నెం 12.
హార్మోన్ తుపాకులు, 10 గొట్టములుగలవి. చిప్లీ వర్క్ వీర్వా
టం. యబడి క్రాఫ్ గడియన్ వీర్వాలుగలవి. జ్యూనియర్ త మూ
రకాలబడినవి. వెల రు 85.

ప్రెస్టెస్సెస్ అండుకో లిమిటెడ్ మద్రాసు.

మానస్సుల సనీమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (నది అణాలు)

నెలకులభము! (పొట్టుబుట్టుల ప్రత్యేకము) నూనెకుకము!
కరీరములో ఉష్ణాశక్తియుచే కలిగిడి వైశ్యకాక
కీమాత్రలు దివ్యావృత్తము. ఆశీర్వము, అరుచి, అపులింతల,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగము
యందు బలశక్తియు, విక్రమము, పార్శ్వమును, కిరణము,
శ్రేష్ఠత, అనుభవముదలనూనెయందు గలిగిడి వోష్టల
కోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.
ఈమాత్రలు మేహవాతకోష్ఠలను నిండునూనెను
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔష
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడెచూచిన నిజము తెలియగలదు.
చిరునామా: (107)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం

పొట్టు నిమమాయి, ఎలకుర్లు, కృష్ణాశిల్ప

శ్రీకృష్ణవరార తత్త్వము

ఇది పురాణరాజమున్నింటి నండియు మహాభారతగారి
రూకములనుండియు శ్రీకృష్ణకథలు నంగ్రహించి వరుసగా 10 భా
గముల వచనరూపమున వ్రాయబడును. పంతులుములు తొలగు
నట్లు శాస్త్రీయపదభావనమున వ్రాయబడును. స్తోత్రము, శ్లో
కుడించబడును. కిరీ పులకులకు చక్కవగానుండ జన్మని
త్రంకుచేయుచి 8 నెలల కొకతూర్తి 12-8-0 లకు చంబానా
లకు పీకిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పొట్టు
నగా (బ్రటింపంబుదురు 1-6-0 నెట్టు పరిమళమును సిద్ధ
ముగా నున్నది. 2203-1223

జనమంచి శేషాద్రికర్మ

ప్రధాన పంకిగులు, ముచివల్ పొమ్మాయి, కిరీ

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రామగారు సమస్తాయుర్వేదమున
మహాశాస్త్రీయముగా శ్రేష్ఠ శిష్యుడైనందున, అందు
బద్ధములగుటచేతను దలచిట్టి అర్హతగానుండువారు (మహా
నాథు, ఆయుర్వేదోపాధ్యాయు లన్నియు యున్నది దొరక
మొలకలు 1223

1223 ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వారపత్రిక